

Innehåll

Här finner du utförlig information, instruktioner och skötselanvisningar till din nya bostad. Skötselpärmen är ett komplement till den Bostadspärm som du erhöll vid kontraktsskrivning. Varje flik inleds med en allmän skötseltext och i vissa fall typ och kulör, som följs av leverantörernas egna produktblad. Typ och kulör på exempelvis kakel och tapeter beror på vilka inredningsval du har gjort och anges därför inte här. När du mottagit specifikationen av dina inredningsval, sätt in den i Bostadspärmen under fliken "Inredningsval".

Värme och sanitet	Radiatorer	Flik 1
	Kök och badrum	Flik 2
	Blandare och avstängning av vatten	Flik 3
EI	Elektricitet och jordfelsbrytare	Flik 4
	TV, telefon och dator	Flik 5
	Komfortvärme i badrum (Tillval)	Flik 6
	Brandvarnare	Flik 7
	Porttelefon och kodlås	Flik 8
	Motorvärmearuttag	Flik 9
Ventilation	Ventilation	Flik 10
	Spisfläkt	Flik 11
Vitvaror	Spishäll och ugn	Flik 12
	Kylskåp och frys	Flik 13
	Diskmaskin	Flik 14
	Mikrovågsugn	Flik 15
	Tvättmaskin och torktumlare	Flik 16
Golv och väggar	Kakel och klinker	Flik 17
	Parkettgolv	Flik 18
	Tapeter och målade ytor	Flik 19
	Att sätta upp saker på väggen	Flik 20
Inredning	Köksinredning	Flik 21
	Dörrar och garderober	Flik 22
	Fönster och fönsterbänkar	Flik 23
	Lås, nycklar och posthantering	Flik 24
Yttre miljö	Fasaden	Flik 25
	Balkong och uteplats	Flik 26
Leverantörer	Leverantörsregister	Flik 27
Felanmälan	JM Kundservice	Flik 28
		Flik 29
		Flik 30
	Övrigt	Flik 31

Vi hoppas att du kommer trivas i din nya bostad. Om du ändå skulle flytta – låt pärmen bo kvar!

Radiatorer

Uppvärmning

Huset har en central frånluftsvärmepump. Frånluften från lägenheterna passerar genom en värmeväxlare som är ansluten till en värmepump. I systemet tas energin i husets varma frånluft tillvara och används för att värma vatten till radiatorkretsen och tappvarmvatten. Härifrån leds uppvärmt vatten ut till respektive lägenhet och husets radiatorkrets.

När den återvunna energin inte räcker till kompletteras systemet med fjärrvärme.

Temperaturen på vattnet som leds fram till radiatorena beror på temperaturen utomhus och systemet är inställt på att ge en temperatur på cirka 21° C.

Radiatorena har även en termostatventil som känner av rummets temperatur. Det är viktigt att den inte täcks över, så att känselkroppen kan känna av rätt temperatur. När temperaturen i rummet nått upp till den förinställda temperaturen stänger termostaten tillförseln av varmt radiatorvatten. När detta inträffar blir radiatoren varm upptill och kall nedtill, för att sedan övergå till helt kall, vilket är fullt normalt.

Filter

Bakom radiatorena i sov- och vardagsrum finns ett luftfilter där uteluften renas. Skötselinstruktionerna för filtret finns under fliken "Ventilation".

Kalla radiatorer

Är radiatoren kall, trots att termostatventilen är öppen och rummet fortfarande känns kallt, kan det bero på luft i systemet. Vid uppvärmning av kallt vatten frigörs syre. Ibland måste man därför tömma radiatorena på överflödigt luft så att inte vattencirkulationen i systemet hindras. Det kallas att man luftar radiatorena.

Luftning bör ske i samråd med föreningens fastighetsskötare så att denne kan svara för påfyllning av vatten i värmesystemet. När vatten fylls på tillförs återigen en mängd syresatt vatten, vilket i sin tur innebär att det efter ett tag är dags för en luftning igen. Om alla boende i ett flerbostadshus luftar sina radiatorer på samma gång kommer mängden vatten i systemet att minska kraftigt. Vattentrycket (främst i de översta lägenheterna) kan då sjunka ordentligt med kalla radiatorer och störande brusljud som följd.

Under de två första åren från godkänd slutbesiktning gör du i första hand en felanmälan till JM Kundservice om du misstänker att det är luft i en radiator eller annat fel uppstår. Därefter kontaktar du din styrelse direkt.

Halrad radiatorer

ahlsell

RADIATORSORTIMENT HALRAD

Typer

10, 11, 21 (ej 300 mm), 22 och 33.

Längder

400 till 3000 mm.

Höjder

300, 400, 500, 600, 700 och 900 mm.

Radiatordjup

47, 60, 77, 100 och 158 mm.

Byggmått cc-anslutning

39, 60, 63 och 74 mm.

Anslutningar

DN 15 inv.

c/c radiatorhöjd minus 50 mm.

Max arbetstryck

8 bar.

Max temperatur

+110°C.

Enligt EN 442.

Färg

Vit (RAL 9010).

Leveransomfång

Radiator kropp, luftventil, bottenplugg och Monclac konsoler.

Radiator koppel monteras efter särskild order och prislista:

Kvalitetssäkring enligt ISO 9000

Effekt

△ 750, 75/65/20°C enligt EN442

Detaljer radiatorer

908 39 00 Luftskruv

908 39 01 Propp

481 77 87 Ansl.koppel mot radiator

907 62 41 Avtappningsventil

För montering med Danfoss-koppel

Rsk + D (ex 673 54 00D)

Detaljer Danfoss-koppel

481 47 01 12 mutter/kona Danfoss

481 47 02 15 mutter/kona Danfoss

För montering med MMA-koppel

Rsk + M (ex 673 54 00M)

Detaljer MMA-koppel

184 00 24 TR mutter M22 K12

184 00 26V TR mutter M22 K15

184 00 25 Kona FPL 16 K12

184 00 27 Kona FPL 16 K15

För montering med TA-koppel

Rsk + Y (ex 673 54 00Y)

Detaljer TA-koppel

186 84 16 12 FPL-tryckmutter M22x1,5TA

186 84 17 15 FPL-tryckmutter M22x1,5TA

186 96 96 12 FPL-kona

186 96 97 15 FPL-kona

För leverans omonterat

Koppel i påse glöm då ej 2xRSK 481 77 87

TA 475 75 63

MMA 480 59 16

Danfoss 481 77 90

Höjd 300 mm (Blåmarkerat lagerhålls)

Typ 10 Standard

Enkelradiator utan konvektionsplåt.

Utan toppgaller och sidoplåtar.

Typ	Rsk	Längd mm	Effekt W
10-305	673 54 00	500	169
10-306	673 54 01	600	203
10-308	673 54 02	800	270
10-310	673 54 03	1000	338
10-312	673 54 04	1200	406
10-314	673 54 05	1400	473
10-316	673 54 06	1600	541
10-318	673 54 07	1800	608
10-320	673 54 08	2000	676
10-322	673 54 09	2200	744
10-324	673 54 10	2400	811
10-326	673 54 11	2600	879
10-328	673 54 12	2800	946
10-330	673 54 13	3000	1014

Typ 11 Compact

Enkelradiator med en konvektionsplåt.

Med toppgaller och sidoplåtar.

Typ	Rsk	Längd mm	Effekt W
11-305	673 54 14	500	255
11-306	673 54 15	600	305
11-308	673 54 16	800	407
11-310	673 54 17	1000	509
11-312	673 54 18	1200	611
11-314	673 54 19	1400	713
11-316	673 54 20	1600	814
11-318	673 54 21	1800	916
11-320	673 54 22	2000	1018

Höjd 400 mm (Blåmarkerat lagerhålls)

Typ 10 Standard

Enkelradiator utan konvektionsplåt.

Utan toppgaller och sidoplåtar.

Typ	Rsk	Längd mm	Effekt W
10-405	673 54 52	500	215
10-406	673 54 53	600	258
10-408	673 54 54	800	344
10-410	673 54 55	1000	430
10-412	673 54 56	1200	516
10-414	673 54 57	1400	602
10-416	673 54 58	1600	688
10-418	673 54 59	1800	774
10-420	673 54 60	2000	860
10-422	673 54 61	2200	946
10-424	673 54 62	2400	1032
10-426	673 54 63	2600	1118
10-428	673 54 64	2800	1204
10-430	673 54 65	3000	1290

Typ 11 Compact

Enkelradiator med en konvektionsplåt.

Med toppgaller och sidoplåtar.

Typ	Rsk	Längd mm	Effekt W
11-404	673 58 15	400	270
11-405	673 54 66	500	338
11-406	673 54 67	600	406
11-407	673 54 68	700	473
11-408	673 54 69	800	541
11-410	673 54 70	1000	676
11-411	673 54 71	1100	744
11-412	673 54 72	1200	811
11-414	673 54 73	1400	946
11-416	673 54 74	1600	1082
11-418	673 54 75	1800	1217
11-420	673 54 76	2000	1352

Höjd 500 mm (Blåmarkerat lagerhålls)

Typ 10 Standard

Enkelradiator utan konvektionsplåt.

Utan toppgaller och sidoplåtar.

Typ	Rsk	Längd mm	Effekt W
10-504	673 55 23	400	208
10-505	673 55 24	500	261
10-506	673 55 25	600	313
10-507	673 55 26	700	365
10-508	673 55 27	800	417
10-509	673 55 17	900	469
10-510	673 55 28	1000	521
10-511	673 58 18	1100	573
10-512	673 55 29	1200	625
10-514	673 55 30	1400	729
10-516	673 55 31	1600	834
10-518	673 55 32	1800	938
10-520	673 55 33	2000	1042
10-522	673 55 34	2200	1146
10-524	673 55 35	2400	1250
10-526	673 58 19	2600	1355
10-528	673 58 20	2800	1459
10-530	673 58 21	3000	1563

Typ 11 Compact

Enkelradiator med en konvektionsplåt.

Med toppgaller och sidoplåtar.

Typ	Rsk	Längd mm	Effekt W
11-504	673 55 36	400	333
11-505	673 55 37	500	417
11-506	673 55 38	600	500
11-507	673 55 39	700	583
11-508	673 55 40	800	666
11-509	673 55 41	900	750
11-510	673 55 42	1000	833
11-511	673 55 43	1100	916
11-512	673 55 44	1200	1000
11-514	673 55 45	1400	1166
11-516	673 55 46	1600	1333
11-518	673 55 47	1800	1499
11-520	673 55 48	2000	1666
11-522	673 58 22	2200	1833
11-524	673 58 23	2400	1999
11-526	673 58 24	2600	2166

Användning

V2-15E

RA 2000 är självverkande proportionalregulatorer med litet P-band. De gasfyllda termostaterna ger en markant bättre reglering än andra existerande givarprinciper vilka reagerar upp till 70% långsammare än RA 2000. Gratisvärme utnyttjas på så sätt maximalt och övertemperatur efter nattsänkning är minimal.

Radiatortermostat RA 2000 används för automatisk reglering av värmeavgivningen från radiatorer och konvektorer. Regulatordelar i olika utförande gör termostaten anpassad för installationer där möbler och gardiner annars skulle försämra reglerfunktionen. Tekniska data uppfyller kraven i EN 215-1.

Samtliga termostater finns med kapillär-rörsförbunden givare. Det tunna och smidiga kapillär-röret, 2 m långt, är upprullat runt temperaturgivarens bulb, endast erforderlig längd dras ut.

- RA 2990 och 2992-VILLA för installation där temperaturbegränsning ej krävs, t.ex. i villa.
- RA 2970 och 2972-MAX för installation i hyreshus, kontor m.m. Temp. begränsad till ca 21 °C rumstemp.
- RA 2920 och 2922-OÖM med förstärkt skydd mot åverkan.
- RA 5060 och 8564-VÄGG med separat givare och inställningsdel.

MAX- och VILLA-modellerna har den nytvecklade snäpp-kopplingen som underlättar monteringen väsentligt. Genom ett tryck på termostaddelen utlöses snäpp-mekanismen och termostaddelen är monterad. MAX-modellen har en låsning som säkrar termostaddelen mot demontage. VILLA-modellen kan demonteras och har en täckplatta på låsningsmekanismens plats.

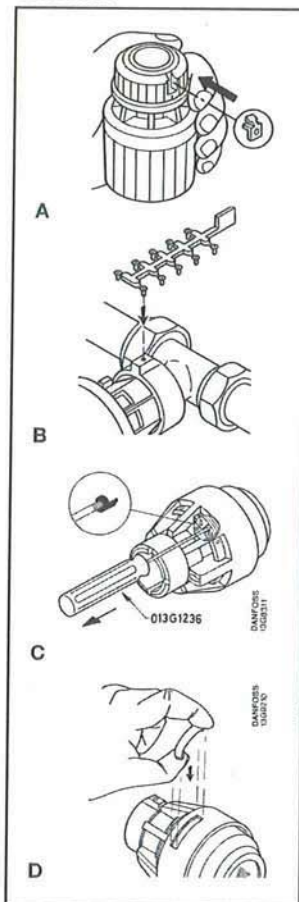
Beställningsnummer och data

Typ	Utförande	Inställnings- område	Kapillär-rörs- längd	Best nr	RSK nr
RA 2990 VILLA	Inbyggd givare	7-28 °C ²⁾	-	013G2990	481 90 54
RA 2992 VILLA	Separat givare	7-28 °C ²⁾	0-2 m ¹⁾	013G2992	481 90 55
RA 2970 MAX	Inbyggd givare	7-21 °C ⁴⁾	-	013G2970	481 90 56
RA 2978 MAX	Inbyggd givare	7-22 °C ⁴⁾	-	013G2978	481 90 59
RA 2977 MAX	Inbyggd givare	7-23 °C ⁴⁾	-	013G2977	481 90 58
RA 2972 MAX	Separat givare	7-21 °C ⁴⁾	0-2 m ¹⁾	013G2972	481 90 57
RA 2920 OÖM	Inbyggd givare	7-28 °C ²⁾	-	013G2920	481 90 60
RA 2922 OÖM	Separat givare	7-28 °C ²⁾	0-2 m ¹⁾	013G2922	481 90 61
RA 5062 VÄGG ⁵⁾	Separat givare och inställn.del	10-30 °C ²⁾⁵⁾	2 m	013G5062 ³⁾	481 84 51
RA 5065 VÄGG ⁵⁾	Separat givare och inställn.del	10-30 °C ²⁾⁵⁾	5 m	013G5065 ³⁾	481 84 52
RA 5068 VÄGG ⁵⁾	Separat givare och inställn.del	10-30 °C ²⁾⁵⁾	8 m ⁶⁾	013G5068 ³⁾	481 84 53
RA 8564 VÄGG ⁵⁾	Sep. givare och sep. inställn.del	10-30 °C ²⁾	2+2 m	013G8564 ⁷⁾	481 84 68

- 1) Termostat med lös givare levereras med kapillär-röret upprullat på temperaturgivarens bulb. Vid montage dras endast erforderlig längd ut.
- 2) Samtliga termostater kan min. och max. begränsas inom det angivna temperatur-området.
- 3) Fjärrinställningstermostaterna levereras med adapter till RA-ventiler.
- 4) Rumstemperatur vid normala inbyggnadsförhållanden. OBS! Kalibreringen påverkas av tillloppstemperaturen med 0,7 °C/30 °C.

- 5) Fjärrinställningstermostatens temperaturområde 10-30 °C kan ändras till 11-33 °C eller 3-23 °C.
- 6) RA-5060 vägg kan även fås med 10, 12 och 15 m kapillär-rör.
- 7) Lev med adapter till RA- och RAV-ventiler.
- 8) K_v-värden vid olika p-band, se flik 15, Tabeller och diagram.

Tillbehör

(A) *Plomberingsmekanism för RA-VILLA*
Plomberingsmekanismen monteras i låsringen istället för täckplattan. Mekanismen aktiveras när termostatdelen är monterad, och kan bara demonteras med Danfoss special-verktyg.

(B) *Plomberingsplugg till låsskruv för RA 2920/22-OÖM*
Plomberingspluggen monteras i låsskruvens sexkantshål så att inte oönskad demontering kan ske.

(C) *Begränsningspinne för RA 2920/22-OÖM*
Begränsningspinne till RA 2000, utförandet är sådant att inställningen på termostaten kan ändras med hjälp av Danfoss specialverktyg (termostaterna levereras med 2 st begränsningspinnar).

(D) *Täckplatta för inställningsskala*
RA 2920/22-OÖM inställningsskala kan döljas med en täckplatta, vilket minskar risken för oönskade ingrepp. Täckplattan monteras i kåpans ruta.

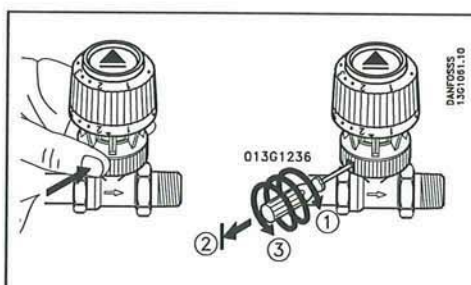
Mejselset

Danfoss mejselset innehåller:

- En 2 mm insexmejsel som används till montering av RA 2920/22-OÖM och 5060-VÄGG.
- Skruvmejsel med specialgunga till:
 - montering av begränsningspinne, för låsning och begränsning av inställningsområdet på RA 2920/22-OÖM.
 - deaktivering av plomberingsmekanism för RA-snäpp.

Benämning	Anmärkning	Best nr
Adapter till RA 5060	För RAVL-ventil 26 mm hals	013G5192
Adapter till RA 5060	För RAV-ventil 34 mm hals	013G5193
Kompaktadapter RA 5060	För RA-ventil	013G5190
Begränsningspinnar	Till RA 2990/2992 (30 st)	013G1215
Begränsningspinnar	Till RA 2920/2922 (30 st)	013G1237
Mejslar till låsskruv/begränsning/plombering		013G1236
Packbox	(10 st/förpackning)	013G0290
Plomberingsplugg till sexkantskruv	(5 x 10 st/förpackning)	013G1232
Plomberingsmekanism	För RA-VILLA (20 st/förpackning)	013G5241
Sockel och klammer	För givare RA	013G1230
Täckplatta	För skala på RA 2920-OÖM (20 st/förpackning)	013G1672

Plombering

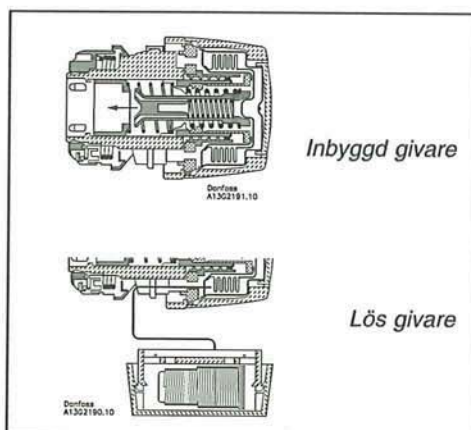

När termostatdelen är monterad trycks plomberingsmekanismen in helt.

Plomberingsmekanismen demonteras:

1. Specialskruvmejsel skruvas in i hålet
2. Drag ut skruvmejsel
3. Skruva ut skruvmejsel

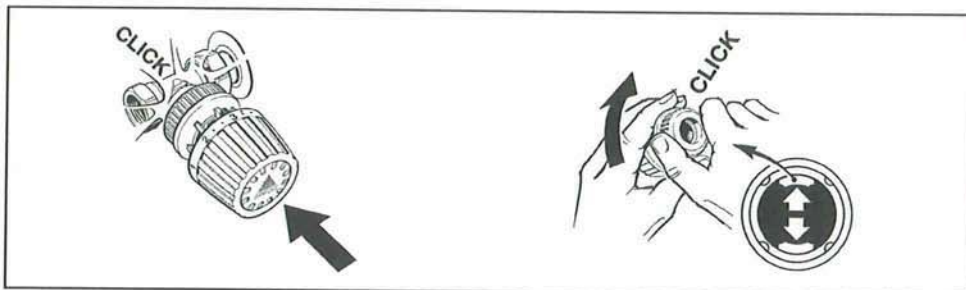
Konstruktion

Radiatortermostaten består av termostat RA 2000 och ventil RA-N eller RA-G. Delarna beställs var för sig. Ventilens packbox kan bytas under drift.

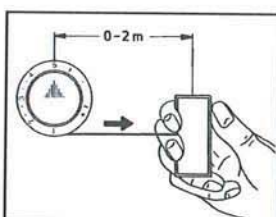
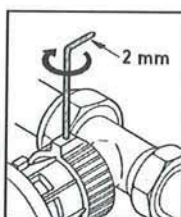
1. Inbyggd givare
2. Bälgelement
3. Inställningsvred
4. Inställningsfjäder
5. Begränsningspinne
6. Lös givare
7. Kapillärör

Montering

Termostatdelar med snäpp-koppling monteras lätt och utan verktyg: Tryck på termostatdelen på ventilhuset. En spänning medför att låsningsmekanismen utlöses vid beröring mot ventilhuset.

Från fabrik är låsningsmekanismen spänd och montageklar. Vid upprepat montage och demonteringsmekanismen spänns manuellt genom att vrida på spännringen.

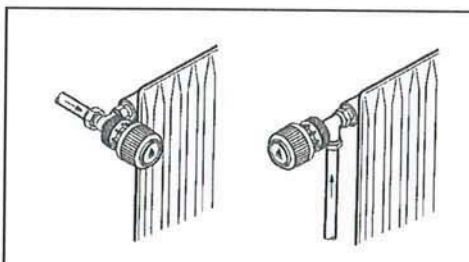
På OÖM och fjärrinställningselement dras låsskruven med en 2 mm sexkantnyckel.

Vid montering av lös givare dras endast erforderlig längd av kapillärröret ut.

Montering av RA-VÄGG, se separat instruktion som bifogas produkten.

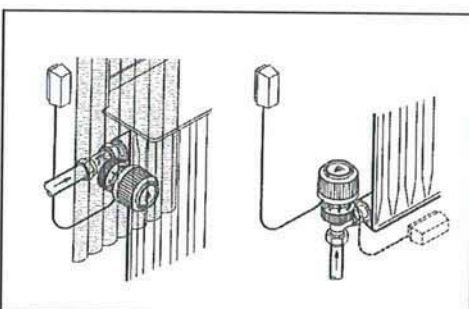
Val av termostat

Val av termostat görs enligt nedan:
Termostatens givare ska alltid kunna känna rumstemperaturen

Termostat med inbyggd givare

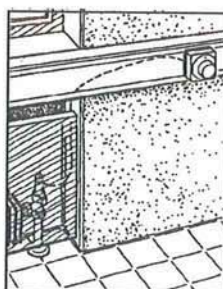
En radiatortermostat med inbyggd givare bör användas på en radiator där rumsluften kan cirkulera förbi termostaten.

Termostat med lös givare

En radiatortermostat med lös givare bör användas när termostaten monteras lodrät uppåt, eller när termostaten monteras på radiator där gardiner, möbler, breda fönsterbänkar eller drag påverkar inställningen.

I svårbedömda inbyggnadsförhållanden bör alltid en radiatortermostat med lös givare användas.

Fjärrinställningstermostat

Fjärrinställningstermostaten används när en radiator eller en konvektor är monterad så att det omöjliggör en inställning av temperaturen. Fjärrinställningstermostaten har givaren och inställningsdelen sammanbyggda. Därför ska fjärrinställningstermostaten monteras där en enkel inställning kan göras och givaren även kan registrera rumstemperaturen.

Inställning

Temperaturen som motsvarar termostatsens inställningssiffror framgår av temperaturskalorna nedan.

De angivna värdena är vägledande, på grund av att den uppnådda temperaturen ofta kan

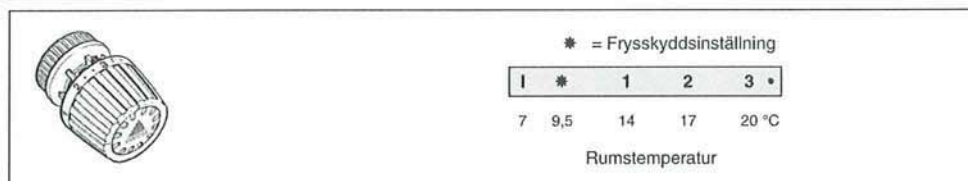
vara påverkad av bl a inbyggnadsförhållanden.

Temperaturskalorna är angivna i europeisk standard vid 2 K P-band. Normalt fås en rumstemperatur på ca 20 °C vid inställning 3.

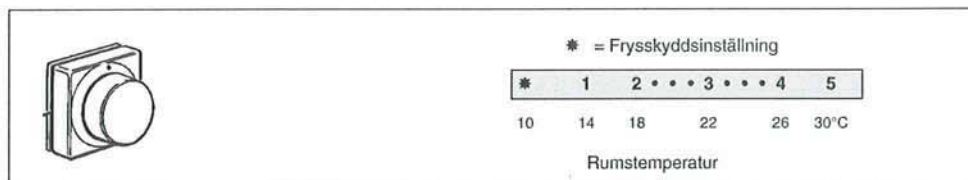
RA 2990, RA 2992-VILLA
RA 2920, RA 2922-OÖM

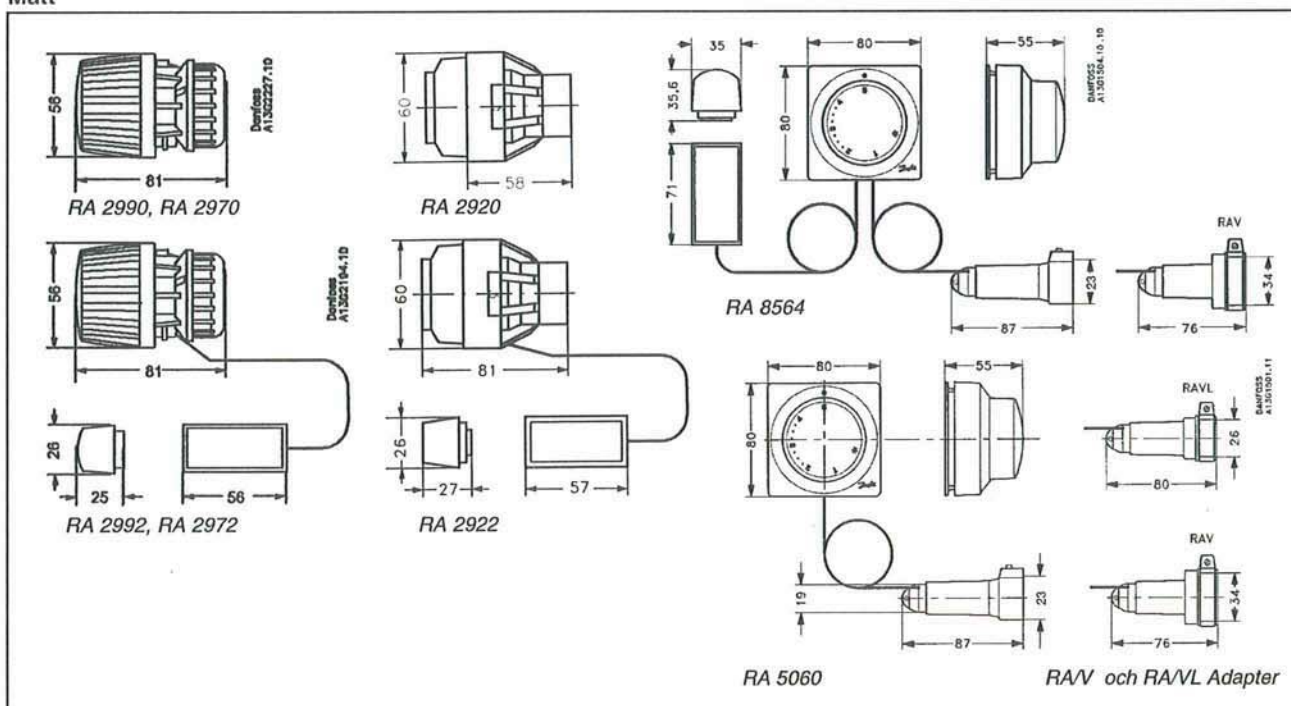
RA 2970, RA 2977,
RA 2978, RA 2972-MAX

RA 5062, RA 5065,
RA 5068, 8564-VÄGG

Mått

Kök och badrum

Toalettstol och handfat

Toalettstol och handfat måste rengöras regelbundet. Använd toalettborste och rengöringsmedel när du rengör toalettstolen. För handfatet används en mjuk borste, t ex en diskborste. Tänk på att starkare rengöringsmedel ofta är skadliga för miljön och polerande medel förstör ytskiktet på porslinet. Tänk på att endast toalettpapper kan spolas ner wc-stolen, eftersom det löser upp sig vid kontakt med vatten. Om du spolar ner exempelvis pappershanddukar kan det blir stopp i systemet och vattnet i vattenlåset kan sugas ur. Porslinet i handfat och wc-stol tål inte alltför höga temperaturer. Att tömma vatten varmare än 60°C i en wc-stol kan orsaka sprickor i porslinet.

Avlopp och vattenlås

Avloppsrören i kök och badrum har ett vattenlås för att förhindra dålig lukt från avloppet. Vattenlås och golvbrunn rengörs regelbundet enligt leverantörens instruktioner. Var noga med att sätta tillbaka golvbrunnsinsatsen enligt anvisningarna. Om vattenlåsen torkar ut (t.ex. när du är bortrest) kan dålig lukt uppstå. Spola då rikligt med vatten i golvbrunn, wc, handfat och köksvask. Om lukten inte försvinner efter några timmar så kan det vara något fel i systemet. Under garantitiden kontakter du då JM:s Kundservice, efter garantitidens utgång kontakter du din styrelse direkt.

Håll inte stekfett i köksvasken eftersom avloppsrören då sätts igen. Stekfettet torkas upp med exempelvis hushållspapper och kastas i soporna.

Handdukstork

För att ta bort smuts, kalkfläckar och avlagringar från din handdukstork, räcker det för det mesta att torka med ett mildt rengöringsmedel som du sedan torkar bort med fuktig trasa. Torrtorka med trasa eller frottéhandduk. Tänk på att kromade eller färgade ytor samt ytor av metall lätt skadas av syra, stålull och rengöringsmedel med ammoniak eller slipmedel.

Mer utförliga skötselinstruktioner för ditt kök och badrum finner du i leverantörernas anvisningar.

Under de två första åren efter godkänd slutbesiktning gör du i första hand en felanmälan till JM Kundservice om du misstänker att det är fel i ditt kök eller badrum. Därefter tar du kontakt med din styrelse direkt.

 IDO

 PORSGRUND

WC-istuimen käyttö-, asennus ja huolto-ohjeet

Bruks-, monterings, och serviceanvisningar för WC:n

Bruks-, monterings- og serviceanvisninger før WC:n

Инструкции по эксплуатации, монтажу и обслуживанию унитаза

Klozetpoda montāžas, ekspluatācijas un apkopes instrukcija

Montavimo, eksploatavimo ir aptarnavimo instrukcijos

WC-poti kasutus-, paigaldus- ja hooldusjuhend

Users' installation and service instructions for WC-suites

WC -10

WC -11

BRUK

Dubbelspolning

Seven D WC vita är ekonomisk och miljövänlig. WC-stolen har 2 spolalternativ. Stor spolning fungerar med ca. 4 liter och liten spolning med ca. 2,5 liter. Spolning med 4 liter är godkänd för bostadsbruk.

Om WC-stolen används i offentliga sanitetsutrymmen, bör den stora spolningen ställas in på 6 liter.

Seven D WC:n är på fabrik inställd för 4 och 2,5 liters spolvattenmängder.

Enkelspolning

Denna Seven D WC har ett spolalternativ. Spolningen fungerar med ca. 4 liter. Om WC-stolen används i offentliga sanitetsutrymmen, bör spolningen ställas in på 6 liter.

Seven D WC:n är på fabrik inställd för 4 liters spolvattenmängd.

SKÖTSELRÅD FÖR SANITETSPORSLIN

Vad är sanitetsporslin?

IDO har över 100 års erfarenhet av porslinstillverkning. Vid tillverkningen beaktas både kunden och miljön.

Sanitetsporslin tillverkas av naturmaterial: lera, kaolin, fältspat och kvarts. Produkterna bränns i en temperatur på över 1200°C.

Denna höga bränntemperatur resulterar i ett tätsintrat porslin med en glatt och hygienisk yta.

Skötselråd

Den hårda och glatta ytan är lätt att hålla ren. Vi rekommenderar att man regelbundet rengör WC:n med borste. För rengöring rekommenderas vanliga rengöringsmedel med ett pH-värde under 10.

Om smuts fastnat på skålens väggar bör skålen rengöras omedelbart. WC-rengöringsmedel eller universalrengöringsmedel rekommenderas.

Vid vattenlåsets, synliga eller osynliga ytor fastnar organiska ämnen, som ökar bakteriernas tillväxt. Därför är det skäl att regelbundet rengöra vattenlåset med bakteriedödande WC-rengöringsmedel i enlighet med tillverkarens anvisningar.

Efter spolningen sker vanligtvis en kort efterrinning längs WC-stolens bakvägg. För att undvika att vattnets mineraler fastnar på skålens inner-väggar rekommenderas ett surt rengöringsmedel (pH-värde 1-3). Om WC:n läcker kontinuerligt är det skäl att anlita en yrkeskunnig VVS-installatör.

Om porslinsytan är kraftigt nedsmutsad och vanliga sanitetsrengöringsmedel inte ger önskat resultat rekommenderas rengöring med ättiks- eller citronsyralösning.

Då man använder dessa medel bör följande beaktas:

- Lösningen bör vara utspädd med vatten (i WC-stolens vattenlås kan lösningen vara något starkare, vattenlåsets vattenvolym är 1,5-2,0 l beroende på modell).
- Skydda huden och i synnerhet ögonen.
- Lösningen får inte torka på porslinsytan utan då medlet satts på, skall man omedelbart skura ytan och sedan skölja.
- Lösningen får inte komma i kontakt med plast- eller andra icke porslinsytor.

Vilka ämnen tål inte sanitetsporslinsytorna?

Man bör inte använda rengöringsmedel som innehåller skurpulver, stålull ej heller grov skurduk som innehåller keramiska slitpartiklar. Ämnen som innehåller lut (natriumhydroxid) eller hypoklorider (klorbaserade rengöringsmedel) och vars pH-värde överskrider 10 (starkt alkaliska) rekommenderas inte. Starkt syrahaltiga ämnen såsom salt- och svavelsyra får inte användas. Starkt alkaliska, lutbaserade propplösande ämnen får inte heller användas. Dessa ämnen belastar miljön märkbart. Man får inte heller hålla starka kemikalier, lösningsmedel, andra gifter eller färger i WC-skålen då de kan skada WC-ytan och även omgivningen.

Vi rekommenderar ej att rengöringsmedel och andra kemikalier doseras i spolcisternen då dessa kan skada plastdelarna. I hus som står ouppvärmade vintertid bör WC-stolens spolcistern tömmas och torkas torr. Håll 3 - 4 dl frostskyddsmedel i vattenlåset.

Täck vattenlåset med matolja eller plastfolie för att förhindra avdunstning.

Byte av dofttablett

I denna WC-stol kan man använda en dofttablett som sätts in i öppningen under spolknappen enligt bilderna 24-25. Tabletten är slut när spolvattnet blir ofärgat. Använd endast originaltabletter med -logo och följ anvisningarna i tablettförpackningen.

SERVICE

Demontering av spolknapp och kåpa

Slut vattenavstängningsventilen. Demontera komplett spolknapp och kåpa enligt bilderna 1 - 6.

Montering av spolknapp och kåpa

Montering av cisternkåpa och tryckknapp sker i omvänd ordning.

OBS! Spänn blåa bulten i bild 3 endast så mycket att tryckknappen och kransen hålls på plats. Ifall bulten spänns för mycket kan spolventilen börja läcka (Kontrollera!) och bulten bör då öppnas litet. Justering av spolvattenmängd

Före justering av spolvattenmängd bör spolknapp och cisternkåpa demonteras enligt anvisning (bilderna 1 - 6).

Liten spolning

Lösgör bryggan med bräddavlopp enligt bild 7 och 8. Justera spolmängden genom att justera flottören neråt för större spolvattenmängd och uppåt för mindre. Se bild 10.

Översta läget motsvarar 2,5 liter och följande lägen 3, 4 och 5 liter.

Stor spolning samt enkelspolning

För justering av stora spolvattenmängden, demontera stativet genom att vrida detta medsols och sedan lyfta rakt upp, enligt bild 9. Justera spolvattenmängden genom att skjuta yttre flottören nedåt för större spolvattenmängd och uppåt för mindre. Se bild 10. Spolvolymer kan ställas in efter markeringar på flottörstången.

Spolvattenmängden är justerbar mellan 3 och 8 liter.

Byte av bottenventiltätning

Bilden 11.

Demontering av påfyllningsventil

Bilder 12-14.

MONTERING AV WC

Vid montering av WC-stolen bör installationsbestämmelser för våtrummens golv- och väggenomföringar iakttas. Därtill rekommenderas att en VVS-yrkesinstallatör anlitas.

WC-stolens montering på golv: rekommendationer

Vattenanslutning

WC-stolen är kopplad för anslutning på höger sida. Stolen kan också anslutas på vänster sida.

För att byta vattenanslutning från höger till vänster, gör såhär:

Montera bort cisternkåpan enligt bilderna 1-6. Drag ner avstängningsventilen från sitt transportläge och drag slangen ut från skåran. Därefter flytta den till vänster sida och montera i skåran. Montera på kåpan igen.

Fastsättning med skruvar

Fastsättning med skruvar är ett traditionellt sätt att montera WC-stolen. Genom en omsorgsfull montering är det också med denna fastsättningsmetod möjligt att eliminera fuktrisker, t.ex. i badrum där man ofta tvättar golvet.

Gör såhär:

Lyft WC-stolen på sin rätta plats. Sätt fästholkarna i hålen på WC-foten och märk upp platsen för skruvhålen i golvet med en blyertspenna. Håll pennan i så upprätt ställning som holken tillåter. Lyft bort WC-stolen och borra upp skruvhålen med 8 mm:s borrhjull djupet 60 mm i en ca. 25-30 graders vinkel från lodlinjen. Se bilderna 15-16.

Rengör hålen och fyll dem med elastisk mögelresistent silikonmassa. Pressa därefter skruvpropparna in i hålen och jämna ut massan runt proppens fläns. Lyft WC-stolen på sin plats. Skruvholkarna tätas också med silikonmassa, monteras och skruvarna skruvas fast. Tryck in täckpropparna så de tätar mot porslinsytan. Se bilderna 17-18.

Foga runt foten på WC-stolen med elastisk mögelresistent silikonmassa, som hindrar vatten och smuts att tränga in under foten i golvkonstruktionen. Jämna ut massan kring foten och avlägsna överflödiga massa med en rektangulär gummispatel. Se bild 19.

Fastsättning med elastisk limmassa

WC-stolen kan fästas med elastisk limmassa, t.ex. SikaBond-T2 eller motsvarande om golvet är belagt med kakel. Denna fastsättningsmetod rekommenderas ej om golvet är lagt med plastmatta.

Gör såhär:

En säker limning kräver rengjorda kontaktytor. Placera WC-stolen på sin rätta plats. Märk ut fotens plats med en blyertspenna. Lyft bort WC-stolen och applicera fogmassa under foten. Lyft WC-stolen på sin plats och tryck ner den. Stryk bort överflödiga massa och foga runt foten med mögelresistent silikon. Avlägsna överflödiga silikon. Se bilderna 20-23.

Fastsättning med cement rekommenderas inte.

Golvgenomföring

Vid golvgenomföring beaktas respektive länders bestämmelser för våtutrymmets golv- och väggenomföringar.

SVEDBERGS®

Produkt & skötselbeskrivning

Produkt

Classic underdel 65

Artikelnr

Vit

Slät: 25651

Ram: 25652

Line: 25653

Ek

Slät: 24651

Ram: 24652

Allmänt:

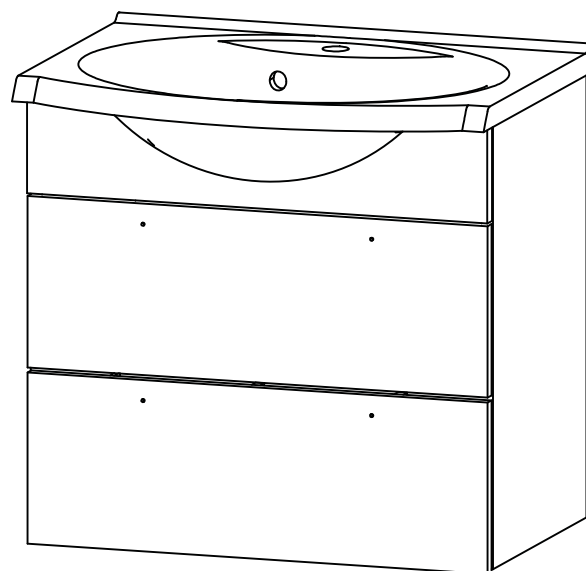
Svedbergs möbler består i huvudsak av fukttålig spånskiva, MDF eller massivt trä. Vid ytbehandlingen sker ett antal olika processer som skall bibehålla och säkerställa möbelns ytfinish och livslängd under lång tid framöver. För att minimera risken att vatten t ex tränger in i skarvar bör man ändå torka bort vatten så snart som möjligt med torr trasa.

Skötselråd:

Rengöring av Svedbergs möbler sker enklast med en fuktig trasa med eventuellt lite vanligt rengöringsmedel. Du bör undvika skurmedel och andra medel som innehåller slipmedel, syror eller ammoniak. Missfärgningar på porslin tar man lättast bort med citron - eller vinsyra, som man noga sköljer bort efteråt. För kalkavlagringar på porslinet kan man använda hushållsättika som värmes till en temperatur av 50 °C. Gnid sedan in ättikan mot kalkfläcken och låt verka. Upprepa behandlingen vid behov.

Produkt kod:

Svedbergs produkter märks med en 4 - siffrig produkt kod, var god och ange den vid kontakt med återförsäljare.

SVEDBERGS AB, Verkstadsvägen 1, 514 63 Dalstorp, Sweden

Tel: 0321 - 53 30 00, Fax: 0321 - 53 30 50

www.svedbergs.se, info@svedbergs.se

2009-02-09

SVEDBERGS®

Produkt & skötselbeskrivning

Produkt

**Indigo Spegel 40 / 60 / 70
inkl. halogenljus**

Artikelnr

**40: 814045
60: 81060
70: 817045**

Allmänt:

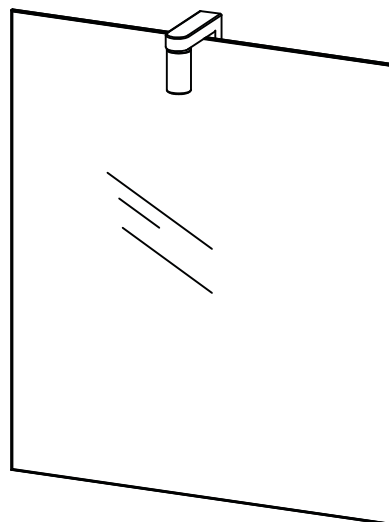
Svedbergs möbler består i huvudsak av fukttålig spånskiva, MDF eller massivt trä. Vid ytbehandlingen sker ett antal olika processer som skall bibehålla och säkerställa möbelns ytfinish och livslängd under lång tid framöver. För att minimera risken att vatten t ex tränger in i skarvar bör man ändå torka bort vatten så snart som möjligt med torr trasa.

Skötselråd:

Rengöring av Svedbergs möbler sker enklast med en fuktig trasa med eventuellt lite vanligt rengöringsmedel. Du bör undvika skurmedel och andra medel som innehåller slipmedel, syror eller ammoniak. Rengöring av glaset sker med hjälp av, för badrum och ändamålet avsedda rengöringsprodukter. Avtorkning av ytorna bör ske med frottéhanduk eller annat mjukt material. Använd aldrig rengöringsmedel som har en slipande effekt eftersom de kan repa glasytorna.

Produkt kod:

Svedbergs produkter märks med en 4 - siffrig produkt kod, var god och ange den vid kontakt med återförsäljare.

SVEDBERGS AB, Verkstadsvägen 1, 514 63 Dalstorp, Sweden

Tel: 0321 - 53 30 00, Fax: 0321 - 53 30 50

www.svedbergs.se, info@svedbergs.se

2009-01-07

IDO skötselanvisningar

Porslinsprodukter

IDO har över hundra års erfarenhet av att tillverka sanitetsporslin av råmaterial från naturen. IDO beaktar både användarens och miljöns aspekter.

Porslinsprodukterna bränns i en temperatur på över tusen grader och på detta sätt uppstår en glaserad yta. Den är enkel att rengöra och är beständig mot de flesta kemikalier. Rengöringsproblem uppstår inte om du rengör ytan regelbundet. Använd vanliga rengöringsmedel och se till att rengöringsmedlet inte är i beröring alltför länge med porslinets yta och skölj noga med vatten efteråt.

Om rengöringsmedlet hinner torka bildas lätt ett smutssamlade skikt, som är svårt att avlägsna. Använd inte rengöringsmedel med slipande effekt, inte heller kraftiga syror eller alkaliska medel. Ifall porslinets yta är kraftigt nedsmutsat och vanliga rengöringsmedel inte rengör produkten tillräckligt, kan man prova följande medel: ättiksyralösning, citronsyralösning eller myrsyralösning. Använd en ordentlig wc-borste vid rengöringen. Då du använder dessa medel måste lösningen vara utspädd med vatten. (I WC:ns vattenlås kan lösningen vara lite starkare. Vattenlåsets vattenvolym är 1,5-2,0 l beroende på modell). Skydda huden och speciellt ögonen. Lösningen får inte torka in på porslinsytan, utan ytan bör tvättas och därefter sköljas noga. Lösningen bör inte komma i kontakt med andra material än porslinets. Läckande WC:stolar bör snarast repareras. I hus som står ouppvärmade vintertid bör WC:stolens spolcistern tömmas och torkas torr. Häll 3-4 dl frostskyddsmedel i vattenlåset och täck vattenspegeln med matolja eller plastfolie för att förhindra avdunstning.

OBS! Monterings- och serviceanvisningar finns på www.ido.se

Golvbrunn ODEN

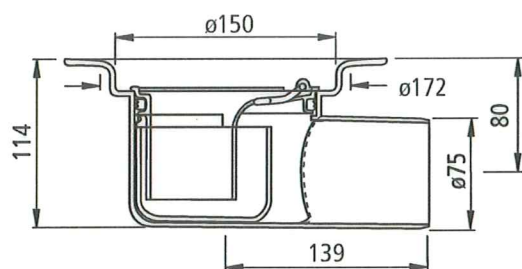
Kompakt golvbrunn av plast med låg bygghöjd och hög kapacitet.
Urtagbar vattenlåsinsats. Dimension 150 mm.

FLIK 2:1

PURUS

Golvbrunn ODEN

Golvbrunn ODEN – typgodkänd golvbrunn av polypropenplast (PP)

RSK nummer	Art namn	Dim mm	Kapacitet	Material	SB nummer
711 35 22	ODEN	150x75	3,0 liter/sek	polypropen	200 007
711 35 28	med mont membr fläns*	150x75	3,0 liter/sek	polypropen	200 151
715 24 27	BASTU 75 spygatt	150x75	3,0 liter/sek	polypropen	210 808

Levereras med

Urtagbar vattenlåsinsats RAN
Automatiskt justerande klämring KL 150
Sil av plast som snäpps fast P 150
belastningsklass enl EN 1253: K3 (3kN)
– kan låsas med skruvsats
Skyddslock
Monteringsanvisning

Systemtillbehör

Vattenlås NOOD
med lukt- och bakvattenstopp
(se flik 6)
Rostfritt vattenlås
Gastätt innerlock
Skumstopp för anslutning till
tvättmaskin, tvättbänk m m

RSK nummer
713 84 20

711 80 84

713 84 18

711 37 62

* **OBS!** Vid anslutning av tätskikt till golvbrunn i klinkergolv bör brunnen vara försedd med en 100 mm bred membran- eller klinkerfläns. (se flik 6)

Monteringsanvisningar

(se flik 22)

Plastmatta

– ansluts till brunn med automatisk klämring KL 150

RSK nummer

714 13 15

Massagolv

– använd massaring

713 38 95

Platt- och klinkergolv

– flera olika PK-ringar finns
(se flik 6)

Betonggolv

– stålsil

713 83 41

Skötselinstruktioner

(se flik 22)

Tillbehör

(se flik 6)

Förhöjningsringar

Förstärkta silar

Klinkerfläns

PK-ringar

Purusplattan

Purusstödet

PM-ring

SWEDCERT
0026

Vår ständiga produktutveckling kan medföra ändringar i utförande, design och konstruktion, vilket vi förbehåller oss rätten till.

PURUS-systemet innebär att vilken typ av golvbrunn du än väljer så passar ett antal insatser i samtliga S-märkta brunnar.

sjöbo bruk

AB Sjöbo Bruk Box 4 275 21 Sjöbo
Tel 0416-257 00 Fax 0416-257 20
www.purus.se info@purus.se

Skötselinstruktioner **PURUS GOLVBRUNNAR**

FLIK 22:12

PURUS

SKÖTSELINSTRUKTIONER för Purus golvbrunnar

Till bostadsinnehavaren

Denna bostad är utrustad med Purus golvbrunn från AB Sjöbo Bruk. Brunnen känns lätt igen på S:et i silens mönster. Alla Purus-brunnar av plast, gjutjärn och rostfritt stål har en urtagbar vattenlåsinsats som gör det enkelt att hålla rent.

Kontrollera följande innan brunnen börjar användas

Plastmatta

Kontrollera att mattanslutningen är korrekt utförd. Lyft bort silen och ta tag i klämringen med fingrarna. Går det att lyfta klämringen är något fel. Kontrollera då att fjädern fungerar ordentligt och att klämringen blir nedtryckt i botten av sätet med texten uppåt.

Normalskötsel

Golvbrunnen bör rengöras regelbundet för att fungera på bästa sätt. Intervallet beror på hur ofta brunnen används och på vattnets smutshalt.

Purus golvbrunnar är självrensande.

Vid uttorkning kan beläggning uppstå i vattenlåsinsatsen. Gör rent med bakteriedödande medel (t.ex. maskindiskmedel) och skölj ordentligt efteråt. Bakteriedödande medel fungerar även förebyggande mot beläggningar och odörer.

Tips: För bättre hygien – spola fem sekunder med kallt vatten i brunnen efter dusch.

Plastbrunnar

Alla Purus plastbrunnar har urtagbara vattenlåsinsatser. Fäll upp bygeln och drag upp insatsen. Eventuell kärvhet beror på hur länge insatsen har suttit orörd. När insatsen är urtagen kan hela brunnen göras ren. Dela insatsen genom att dra isär över- och underdel. Rengör delarna och sätt ihop insatsen igen. När insatsen sätts tillbaka är det viktigt att tätningsringen verkligen sitter i sitt spår. Avloppsluft kan annars tränga upp genom springan. Fukta tätningsringen med tvällösning så går montaget lättare.

Gjutjärnsbrunnar

Alla Purus gjutjärnsbrunnar är belagda invändigt för att undvika korrosion. För gjutna brunnar med urtagbar vattenlåsinsats gäller samma instruktion som för plastbrunnar.

Rostfria brunnar

Se plastbrunnar.

Specialbrunnar

Purus specialbrunnar har i allmänhet ingen renspropp. För att komma åt för rengöring måste insatsen demonteras. Var försiktig vid demontering och återmontering så att inte delarna skadas.

sjöbo bruk

AB Sjöbo Bruk Box 4 275 21 Sjöbo
Tel 0416-257 00 Fax 0416-257 20
www.purus.se info@purus.se

SVEDBERGS®

Produkt & skötselbeskrivning

Produkt

**Entré rak hörndusch,
silver / klarglas**

Artikelnr

70x70: 677705

70x80: 677805

70x90: 677905

80x80: 678805

80x90: 678905

90x90: 679905

Allmänt:

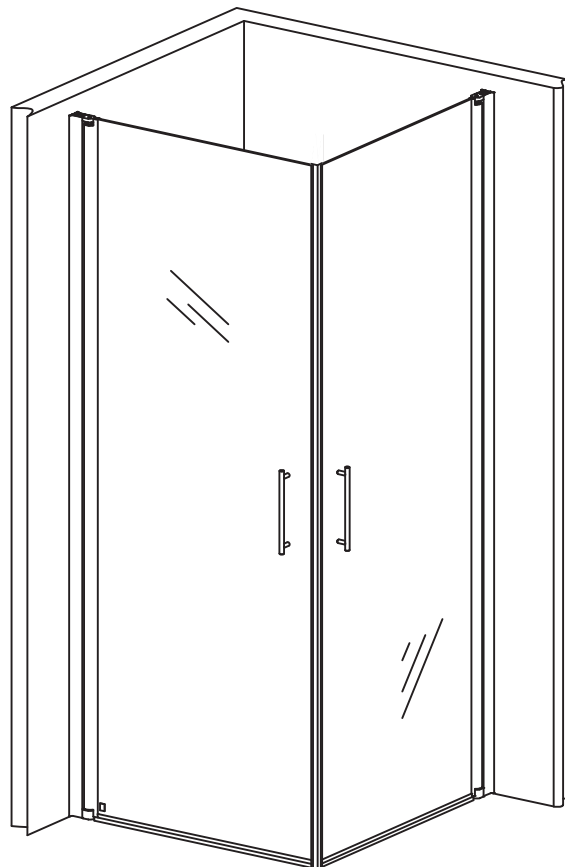
Svedbergs duschar består i huvudsak av epoxylackerade / naturanodiserade aluminiumprofiler och härdat säkerhetsglas. Vid ytbehandlingen sker ett antal olika processer som skall bibehålla och säkerställa möbelns ytfinish och livslängd under lång tid framöver.

Skötselråd:

Rengöring av Svedbergs duschar sker enklast med en fuktig trasa med eventuellt lite vanligt rengöringsmedel. Du bör undvika skurmedel och andra medel som innehåller slipmedel, syror eller ammoniak. Missfärgningar tar man lättast bort med citron - eller vinsyra, som man noga sköljer bort efteråt. För kalkavlagringar kan man använda hushållsättika som värmes till en temperatur av 50 °C. Gnid sedan in ättikan mot kalkfläcken och låt verka. Upprepa behandlingen vid behov. Rengöring av duschglasen sker med hjälp av, för badrum och ändamålet avsedda rengöringsprodukter. Avtorkning av ytorna bör ske med frottéhanduk eller annat mjukt material.

Produkt kod:

Svedbergs produkter märks med en 4 - siffrig produkt kod, var god och ange den vid kontakt med återförsäljare.

SVEDBERGS AB, Verkstadsvägen 1, 514 63 Dalstorp, Sweden

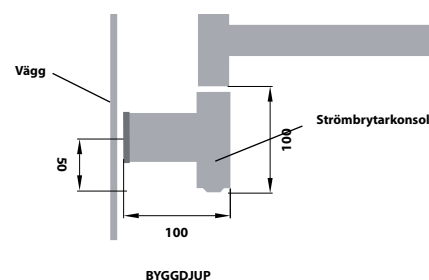
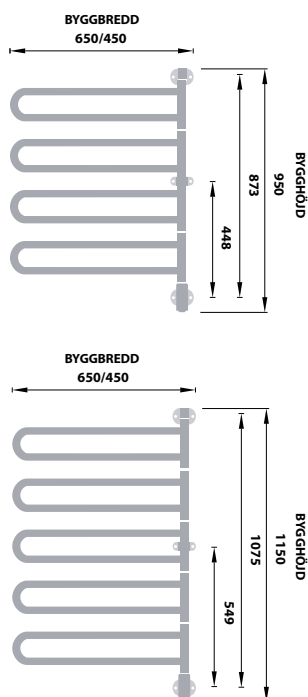
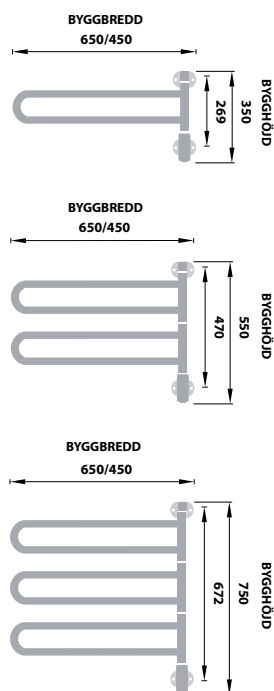
Tel: 0321 - 53 30 00, Fax: 0321 - 53 30 50

www.svedbergs.se, info@svedbergs.se

2007-05-03

Flex U

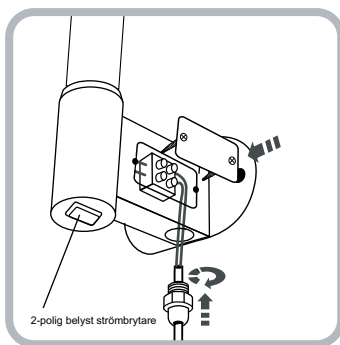
Elhanddukstork

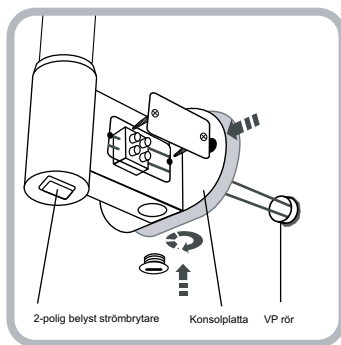
EFFEKT: 450 mm Byggbredd = 11W / 230V / arm

EFFEKT: 650 mm Byggbredd = 17W / 230V / arm

SYNLIG ANSLUTNING

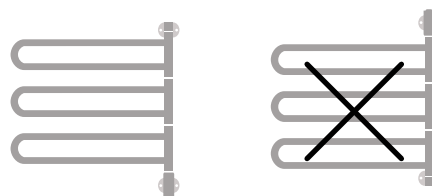
DOLD ANSLUTNING

Ett VP rör måste vara monterad i väggen vid montering av handdukstorken.
Montering över dosa går inte, på grund av att konsolplattan ej passar.

MONTERINGSVARIANTER

Handdukstorken får endast monteras med strömbrytarkonsolen nedåt.

Blandare och avstängning av vatten

I bostadens badrum och kök finns blandare där varm- och kallvatten blandas i en kran. Vattentrycket i blandarna är begränsat till maximalt 12 liter per minut för att undvika onödig vattenåtgång. I ett flerbostadshus kan det ibland bli långa ledningsdragningar, varför det kan dröja en stund innan vattnet uppnår önskad temperatur. Av säkerhetsskäl har varmvattnet en inställd maxtemperatur.

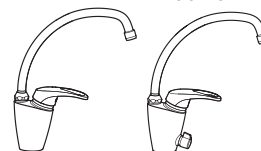
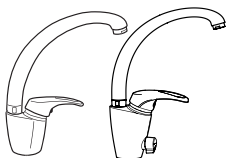
Rengöring

Förkromade ytor rengörs regelbundet och lättast med flytande rengöringsmedel eller tvållösning. Kalkfläckar kan avlägnas med utspädd hushållsättika som torkas bort med en fuktig trasa. För att undvika repor på förkromade ytor, använd aldrig skurmedel, stålull eller rengöringsmedel med polerfunktion. Undvik även sura och alkoholhaltiga rengöringsmedel.

Avstängning av vatten

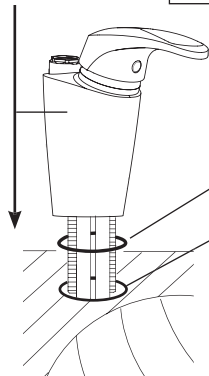
Om bostaden råkar ut för ett vattenläckage ska du omgående stänga av vattnet! Detsamma gäller när arbete utförs på blandare eller andra vattenanslutningar. Huvudavstängningsventiler finns på varm- och kallvattenrören i trapphuset på respektive våningsplan. På vissa vindsvåningar kan avstängningarna sitta en våning ner. I din bostad finns det även avstängningsventiler, placerade vid tvättmaskinen och diskmaskinen.

Under de två första åren efter godkänd slutbesiktning gör du i första hand en felanmälan till JM Kundservice om du misstänker att det är fel på en blandare eller råkar ut för läckage. Därefter kontaktar du din styrelse direkt.

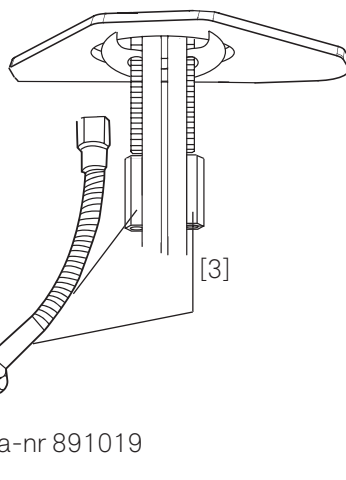
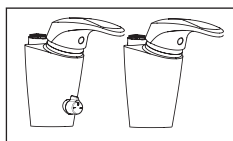
(A)

[2]

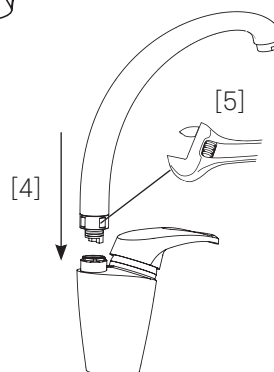

[1]

Ø 33 - 39mm !!

Ma-nr 891019

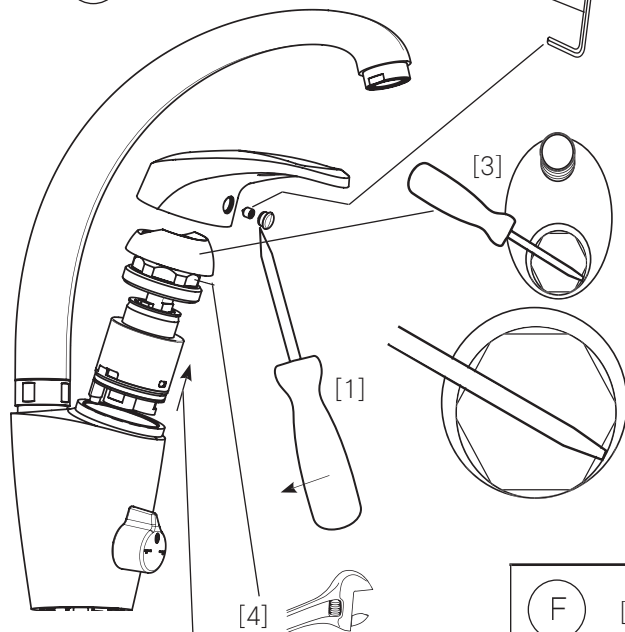
[4]

[5]

(B)

2.5 mm
Ma-nr 891048

[2]

[3]

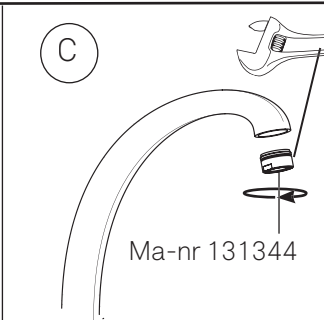
[1]

[4]

[5] Ma-nr 708498

(C)

Ma-nr 131344

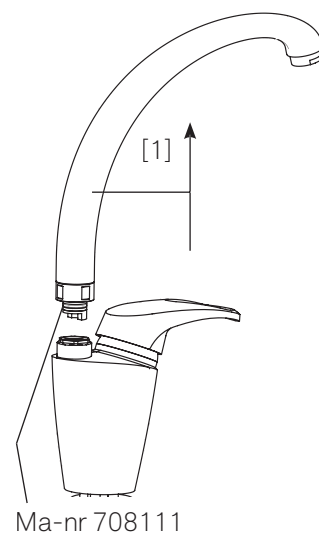

Ma-nr 708520 120°
Ma-nr 708519 360°

Ma-nr 708027 120°
Ma-nr 708026 360°

(D)

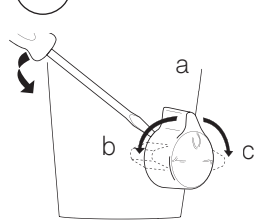
[1]

Ma-nr 708111

(F)

[1]

a

b

c

[2]

d

e

Ma-nr 708294

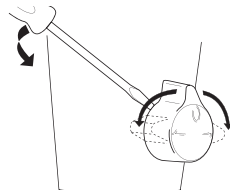
(E)

x 2 = Ma-nr 309241

x 2 = Ma-nr 309242

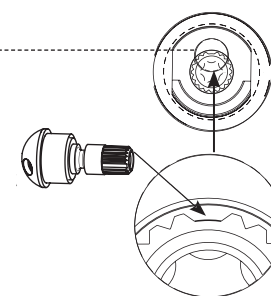
[3]

[1]

[2]

Ma-nr 309516

SVENSKA

MONTERING

Innan montering av blandaren skall de anslutande rören ha spolats igenom. Utför i ordning [1] - [5]. **(A)**

FELSÖKNING

Vid byte av o-ringar skall de fettas in, använd armaturfett MA-nr 851312.

Läckage ur pip när blandaren är stängd: (B)

Byt keramikinsatsen: Stäng först av inkommande vatten. Utför i ordning [1] - [5]. Vid [5]: Byt hela keramikinsatsen, vid behov fetta in dess o-ring.

Dåligt flöde: (C)

Skräp i strålsamlaren: Skruva loss strålsamlaren och gör ren insatsen från vattenföroreningar.

Läckage vid pipanslutning: (D)

Byte av o-ring: Utför [1], byt o-ring.

Läckage mot diskmaskin: (E)

Byt packningar: Utför [1] - [2], byt packningar (Ma-nr 309241). Vid återmontage, notera [3] och se sen INSTALLNINGAR.

INSTÄLLNINGAR

Kallt -> varmt vatten, för vatten till diskmaskin (Läge "1"): (F)

[1]: Vredet för diskmaskinavstängningen är från fabrik inställt för kallvatten, pos **c**). Det kan lätt ställas om till varmvatten, pos. **b**) på följande sätt: Vrid vredet till stängt läge, pos **a**) och demontera vredet.

[2] Flytta spärrbrickan enligt figur. **d**)=varmvatten, **e**)=kallvatten.

[3] Montera vredet, det passar endast i ett läge.

ÖVRIGT

Vid risk för frost: (tex vid ouppvärmad fritidshus) Vattnet skall tömmas ur ledningen och blandaren. Demontera blandaren.

INGÅENDE ARTIKLAR och RESERVDLAR (E)

Ej medföljande verktyg: Ma-nr 891019, Skiftnyckel, skruvmejsel och Insexnyckel 2,5mm(Ma-nr 891048).

ENGLISH

INSTALLATION

Prior to installation of the mixer, the connected pipes should be flushed through. Carry out in the order [1] - [5]. **(A)**

TROUBLE SHOOTING

When replacing the o-ring it should be greased using MA-No. 851312 grease.

Leakage from the spout when the mixer is closed: (B)

Replace the ceramic insert: Firstly, shut off the incoming water. Carry out in the order [1] - [5]. At [5]: Replace the whole ceramic insert. If necessary, grease the o-ring.

Bad flow: (C)

Blocked jet concentrator: Unscrew the jet concentrator and remove any water deposits from the insert.

Leakage at the spout connection: (D)

Replacement of o-ring: Carry out [1] Replace o-ring.

Leakage towards the automatic dishwasher: (E)

Replacement of gaskets: Carry out [1] - (2). Replace gaskets (Ma-nr 309241). When mounting again, see [3] and INSTALLATIONS.

INSTALLATIONS

Cold -> hot water, for water towards the dishwasher (postion "1"): (F)

[1]: The connection for automatic dishwasher is from the factory set to cold water, position **c**). It can easily be reset for connection to hot water, position **b**). For b) do following: Turn the lever to closed position **a**) and dismount it. Remove the lever.

[2] Move the stop disc according to figure. **d**)=hot water, **e**= cold water.

[3] Remount the lever. Only one position is possible.

MISCELLANEOUS

When there is risk of freezing: (e.g. at unheated holiday homes) the water should be emptied out of the pipe and mixer. Dismantle the mixer.

COMPONENT PARTS AND SPARE PARTS (E)

Tools NOT included: Ma-nr 891019, adjustable spanner, screw driver and allen key 2,5mm(Ma-nr 891048).

NORSK

MONTERING

Før du monterer batteriet skal tilknyttede rør spyles. Utfør i rekkefølgen [1] - [5]. **(A)**

FEILSØKING

Lekkasje ut av tuten når batteriet er stengt: (B)

Bytt keramikkinnsatsen : Steng først av innkommende vann. Utfør i rekkefølgen [1] - [5]. Ved [5]: Bytt hele keramikkinnsatsen, ved behov innfettes o-ringene.

Dårlig vannstrøm: (C)

Skitt i strålesamlaren: Skru løs strålesamlaren og rengjør innsatsen (få bort vannforurensningen).

Lekkasje ved tutanslutningen: (D)

Skifte av o-ring: Utfør [1], bytt o-ring.

Lekkasje mot oppvaskmaskin: (E)

Bytt pakninger: Utfør [1] - [2], bytt pakninger (Ma-nr 309241. Ved re-montering, noter [3] og se INNSTILLINGER.

INNSTILLINGER

Kaldt -> varmt vann for vann til oppvaskmaskin (posisjon "1"): (F)

[1]: bryteren for oppvaskmaskinavstengningen er fra fabrikk innstilt for kaldt vann, pos **c**). Den kan lett stilles om til varmt vann, pos. **b**) på følgende måte: vri bryteren til stengt posisjon, pos **a**), og demonter bryteren.

[2] Flytt sperrebricken iht figur. **d**) = varmt vann, **e**) kaldt vann.

[3] Monter bryteren, den passer kun i en posisjon.

ØVRIGT

Ved risiko for frost: (F.eks ved fritidsbolig som ikke er oppvarmet) Vannet skal tømmes ut av ledningene og batteriet. Demonter batteriet.

INGÅENDE ARTIKLER OG RESERVEDELER: (E)

Verktøy som IKKE medfølger: MA-nr 891019, skiftenøkkel, skrutrekker og umbrakonøkkel 2,5 mm (MA-nr 891048).

DANSK

MONTERING

Inden montering af armaturet skal rørledningerne skylles rene.

Følg herefter tegning [1] - [5]. **(A)**

SERVICEINSTRUKTION

Ved udskiftning af O-ringe skal disse smøres med armaturfett, anvend armaturfett MA-nr. 851312

Dryp fra udløb når armaturet er lukket: (B)

Udskift keramikindsatsen: Luk for vandtilgangen og følg punkterne 1 til 5. Brug armaturtang for at undgå skader på forkromningen. Punkt 5 skift hele keramikindsatsen, smør O-ringene.

Nedsat vandmængde: (C)

Skru perlatoren af og rens denne for urenheder.

Dryp ved svingtudens samling: (D)

Udskift O-ring.

Utæt ved afspærring for opvaskemaskine: (E)

Udskift pakninger, følg punkterne 1 og 2, skift pakn. (Ma nr. 309241). Ved montering se punkt 3 og følg INDSTILLINGER.

INDSTILLINGER

Koldt / varmt vand til vaskemaskinen: (F)

[1]: Grebet afspærringsventilen er fra fabrikk indstillet til koldt vand pos. **c**). Men kan nemt ændres til varmt vand pos. **b**), på følgende måde: Drej grebet i lukket position, pos. **a**), og demonter grebet.

[2] Flyt spærret som figur (**d**) = varmt vand, (**e**) = koldt vand

[3] Monter grebet igen, det passer kun i en position.

ØVRIGT

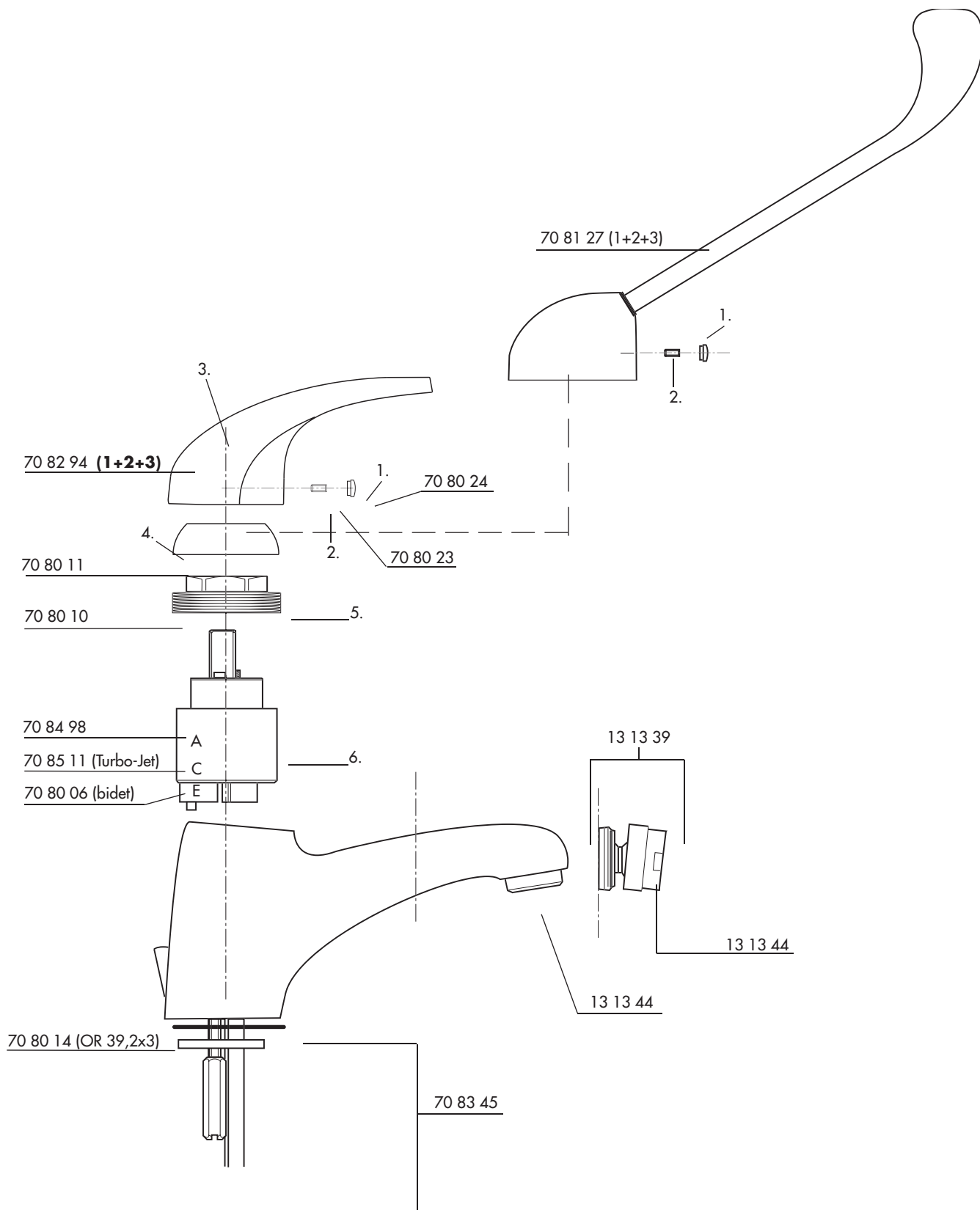
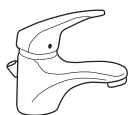
Ved frostrisiko, eksempelvis uopvarmet rum/bolig, skal armaturet tømmes for vand.

VÆRKTØJ OG RESERVEDELE (E)

Værktøj medfølger ikke: Ma-nr. 891019 skiftenøgle, Ma-nr. 891048 unbra konøgle 2,5 mm.

MORA CERA ESS

Service Instruction

ENGLISH - Basin and Bidet mixers

NB! At new installations the inlet tubes must be flushed before fixing the mixer.

- Fault Problems:
- Dripping from the outlet spout
 - Water is leaking from the cover cap

- Action:
- Replace the cartridge:
1. Take out the cover plug (1), loosen the screw (2) by using a 2,5 mm allen and lift up the lever (3).
 2. Remove the cover cap (4), screw out the union (5) and lift up the cartridge (6).
 3. Replace the cartridge, ensure that the guide pins fit the function holes.

Assembly:

In reverse order. 10-12 Nm.

DEUTSCH - Waschtisch und Bidetmischer

Achtung: Vor dem Einbau von Armaturen ist das Leitungsnetz gut durchzuspülen. Beim Anschluß der Armatur sollte zur Unterstützung eine Buchse / Manschette für die Anschlußrohre verwendet werden.

- Fehler:
- Tropfen aus dem Auslauf
 - Tropfen unterhalb des Hebels

- Lösung:
- Die Kartusche austauschen:
1. Den Markierungstopfen (1) heraushebeln, die Schrauben mit einem 2,5 mm Imbusschlüssel lösen (2) und den Hebel (3) nach oben abziehen.
 2. Die Deckkappe abschrauben (4), die Überwurfmutter abschrauben (5) und die Kartusche nach oben herausziehen (6).
 3. Die Kartusche austauschen, darauf achten, daß die Kegelstifte in die Führungslöcher kommen.

Montage:

In umgekehrter Reihenfolge wie die Demontage. 10-12 Nm.

ASENNUSOHJE SUOMEKSI - Pesuallas - ja bidéhana

HUOMAA: Ennen hanan asennusta on tulojohdot huuhdeltava puhtaiksi. Hana tulee tyhjentyä vedestä käyttökohteissa, joissa on jäätymisvaara.

- Häiriö
- Hana tiputtaa.
 - Vettä vuotaa peitekannen liittymästä.

- Toimenpide
- Kasetin vaihto
1. Poista peitenasta (1), löysää kuusiokoloruuvia (2) ja nosta vipu (3) paikaltaan.
 2. Nosta peitekansi (4) paikaltaan ja kierrä irti mutteri (5) ja nosta kasetti (6) paikaltaan.
 3. Asenna uusi kasetti. Varmistu siitä, että ohjainnastat osuvat ohjainreikiin.

Asennus

Sourita edellinen kohta vastakkaisjärjestyksessä. 10-12 Nm.

DANSK - Håndvask og bidetbatterier

NB: Ved nyinstallation skal rørledningerne skylles rene, inden montering af blandingsbatteriet, og støttebøs anvendes i tilslutningsrørene (se koplingsfabrikantens anvisninger).

- Feilsymptomer:
- Dryp fra udløbstuden
 - Vand trænger op ved dækkappen

- Løsning:
- Udskift patronen:
1. Tag dækproppen af (1), løsn skruen med 2,5 mm sekskantnøgle (2) og løft håndtaget af (3).
 2. Skru dækkappen af (4), skru møtrikken ud (5) og løft patronen op (6).
 3. Ombyt patronen, sørg for at styrestifterne rammer i styrehullerne.

Montering:

Omvendt rækkefølge. 10-12 Nm.

NEDERLANDS - Wastafel- en bidetmengkranen

Attentie! Alvorens de mengkraan aan te sluiten dienen de toevoerleidingen grondig gespoeld te worden. Bij het monteren van de kraan, dient men de montageplaat over het leidingwerk heen te schuiven.

- Storingen
- lekkage uit de uitloop
 - lekkage uit het bovendeel

- Actie
- Vervang het patroon
1. Verwijder het afdekstopje (1), draai de schroef (2) los met een 2 mm inbussleutel en til de hendel (3) op.
 2. Verwijder de afdekkap (4), draai de sluihuls (5) los en til het patroon (6) eruit.
 3. Vervang het patroon, zorg ervoor dat de pen goed in de uitsparing van het kraanhuis past.
- Monteren:
- In omgekeerde volgorde. Maak het draadeind van de afdekkap goed schoon en voorzie deze van kraanvet. 10-12 Nm.

NORSK - Servant- og bidetbatterier

NB! Ved montering på nyanlegg skal rørledningerne spyles rene, før blandebatteriet monteres. Støttehylse bør benyttes i anslutningsrørene, se koblingsfabrikantens anvisninger.

- Feilsymptomer:
- Drypp fra utløpstuten
 - Vann trenger opp ved dekkringen

- Løsning:
- Skift kassetten:
1. Ta bort dekkbrikken (1), løsne skruen (2) med en 2,5 mm unbrakonøkkel og løft av spaken (3).
 2. Skru av dekkringen (4), skru ut mutteren (5) og løft kassetten opp (6).
 3. Skift kassetten, sørg for at styrestiftene kommer i styrehullene.

Montering:

Monteres i motsatt rekkefølge som ovenfor. 10-12 Nm.

SVENSKA - Tvättställs- och bidéblandare

Observera! Vid nyinstallation skall rörsystemet rensas innan blandaren monteras. När rören ansluts till blandaren bör stödhylsa användas enligt kopplingsfabrikantens anvisningar.

- Felsymptom:
- Dropp från kranens utlopp
 - Dropp från täckringen/spakens infästning

- Åtgärd:
- Byt keramikinsats
1. Demontera täckpluggen (1), lossa skruen (2) med en 2,5mm insexsnickel, och lyft av spaken (3).
 2. Skruva av täckringen (4) gänga sedan bort muttern (5), och lyft upp keramikinsatsen (6).
 3. Byt ut keramikinsatsen.

Montering:

Återmonteras i omvänd ordning, se till att keramikinsatsens styrsstift hamnar rätt i blandaren. Rekommenderat åtdragningsmoment 10-12 Nm.

Смесители для раковины и биде.

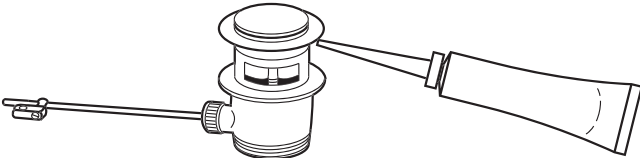
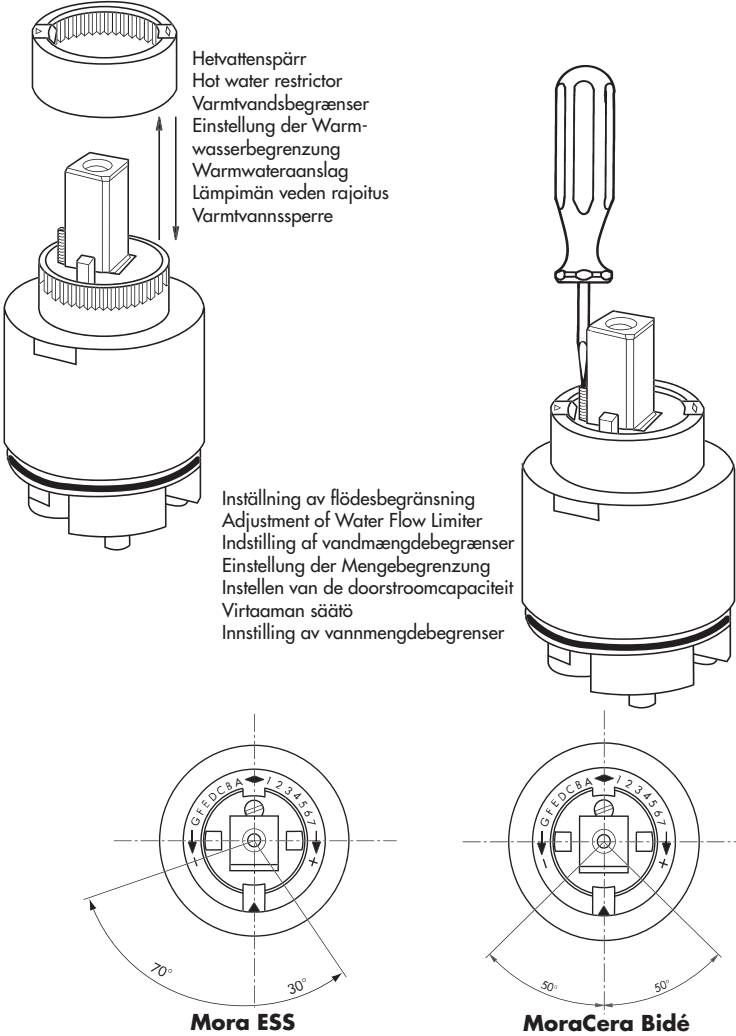
Руководство по монтажу и сервисному обслуживанию

Внимание! Перед началом монтажа необходимо очистить трубы от грязевой пробки. При подсоединении смесителя не забывайте устанавливать уплотнительные прокладки.

- Возможные проблемы.**
- подтекание из излива
 - подтекание из-под рукоятки

- Способы их устранения.** (Замена картриджа)
1. Вынуть заглушку-указатель (1), открутить винт (2) ключом 2,5 мм и снять рукоятку (3).
 2. Открутить сначала декоративный колпачок (4), а затем фиксирующую гайку (5). Вынуть картридж (6).
 3. Заменить картридж, соблюдая при этом, чтобы направляющие штифты на нем попали в соответствующие отверстия в корпусе смесителя.

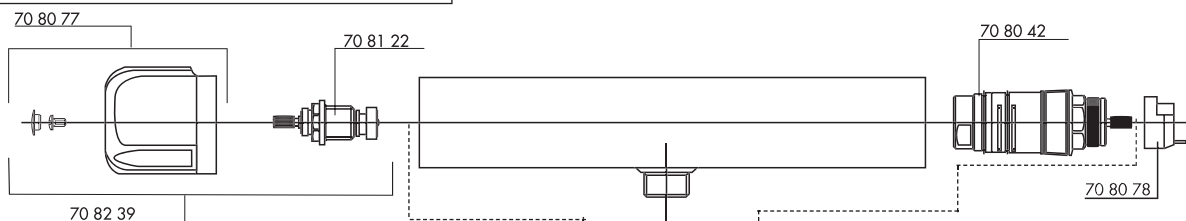
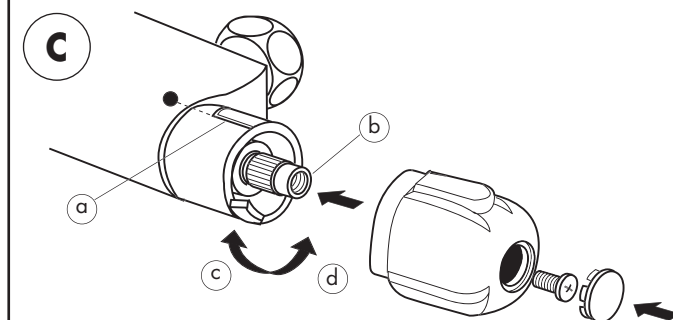
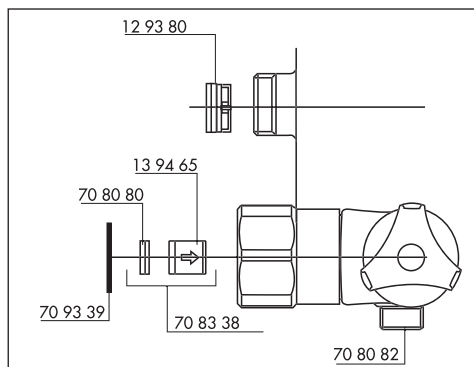
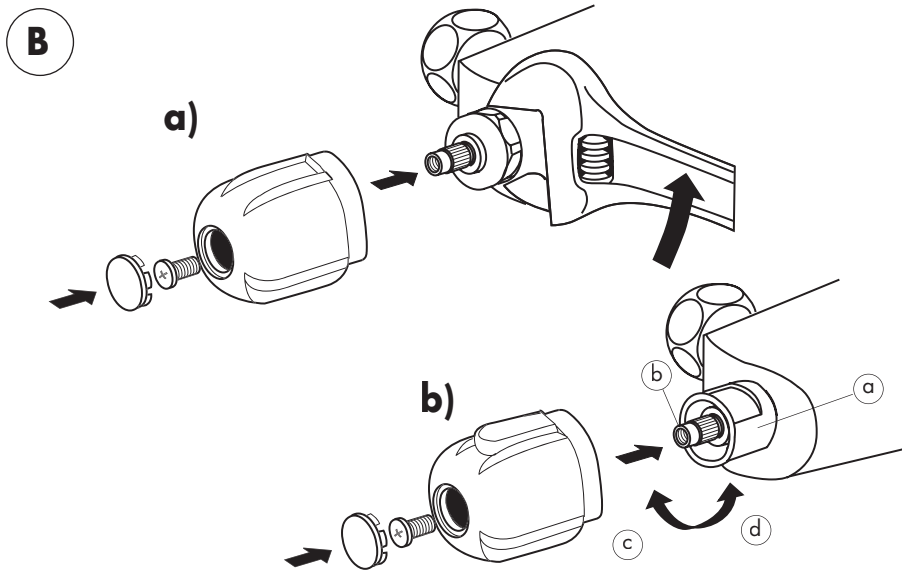
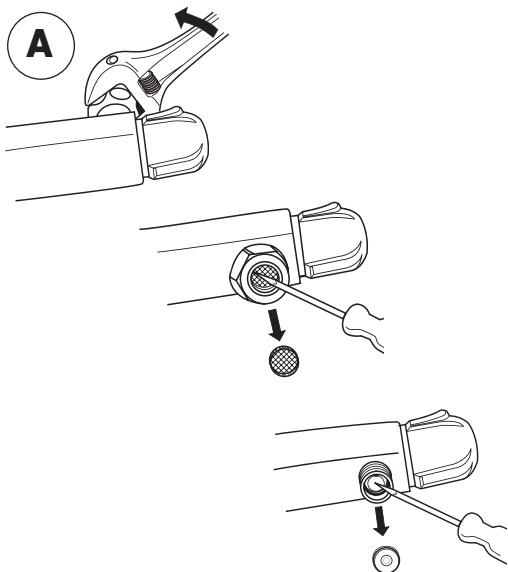
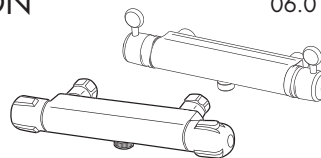
Сборка производится в обратном порядке.

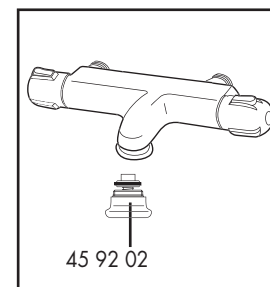
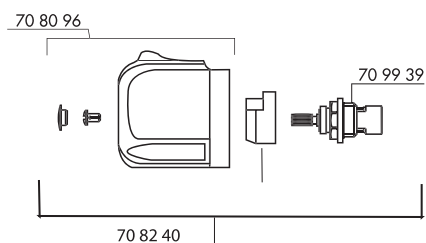
Ablaufventile mit dauerelastischem Kitt eindichten, beiliegende Universal-dichtung nur bei einwandfreier und planer Auflagefläche verwenden. Ablaufventile nicht durch übermäßige Anzugskräfte verformen (Gefahr von undichtigkeit).

MORA CERA

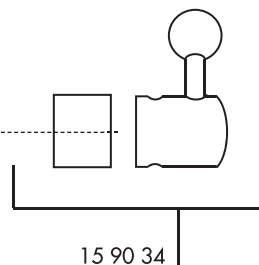
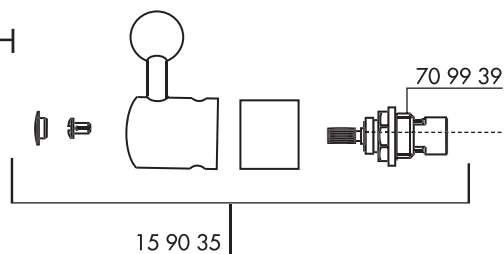
THERMOSTATIC MIXER

ECO

RH

DANSK
MONTERINGSANVISNING

NB: Ved nyinstallation skal rørledningerne skylles rene inden montering af blandingsbatteriet. Skru blandingsbatteriet fast med forskruningerne.
NB: Ved installation i fritidshuse o.l hvor der kan være risiko for frostskafer, skal blandingsbatteriet løsnes fra væggen og tømmes for vand.

SERVICEINSTRUKTION

Feilsymptom	Løsning
Giver for lidt vand	A. Rengør indløbsfiltre
Dryp ved udløb når blandingsbatteriet er lukket	B. a) Udskift den komplette overdel
Indstilling af ECO-stop.	B. b) Drej mængderegulerings håndtaget til lukket position. Demonter håndtaget. Træk stopringen af og drej den med urets retning (c) for mindre vandmængde og mod urets retning (d) for større vandmængde. Monter mængderegulerings håndtag med trykknop i linie med markeringen på blandingsbatteriets hus. (a) stopring (b) spindel (c) mindre vandmængde (d) større vandmængde
Giver kun koldt eller varmt vand. Blandingsbatteriet reagerer ikke ved temperaturindstilling.	C. Blandingsbatteriet er tilsluttet forkert, det varme vand skal tilsluttes blandingsbatteriet venstre tilslutning. (Ved mængderegulerings håndtaget).
Kalibrering.	C. Kalibrering af blandingsbatteriet. Demonter temperaturregulerings håndtaget. Drej spindlen (b) med uret for koldere og mod uret for varmere vand. Når ønsket vandtemperatur er opnået, ca. 38°C, monteres temperaturregulerings håndtaget således at trykknappen kommer i linie med markeringen på blandingsbatteriets hus. NB. Stopringen (a) skal være monteret på linie med markeringen på blandingsbatteriets hus. (a) stopring (b) spindel (c) koldere (d) varmere

RENGØRING

Farvede overflader kan bedst vedligeholdes ved regelmæssig rengøring med en blød klud og en sæbeopløsning. Skyl efter med rent vand og poler med en tør klud. Afkalknings- og skurende rengøringsmaterialer må absolut ikke anvendes. Ved fjernelse af kalkpletter kan anvendes husholdningseddike of efterskylning med vand.

SVENSKA
MONTERINGSINSTRUKTION

OBS! Vid installation måste ledningarna fram till blandaren rensas innan blandaren monteras. Skruva fast blandaren med kopplingsmuttrarna.
OBS! Vid installation i utrymmen där frysrisk kan föreligga (exempelvis fritidshus): Lösgör blandaren och töm den noggrant på vatten.

SERVICEINSTRUKTION

Felsymptom	Åtgärd
Ger för lite vatten.	A. Rengör inloppsilarna.
Dropp vid utlopp när blandaren är stängd.	B. a) Byt ut hela överstycket.
Inställning av ECO-stop.	B. b) Vrid flödesregleringsratten till stängd position. Demontera ratten. Drag av stopringen och vrid den medsols (c) för mindre flöde och motsols (d) för större flöde. Montera flödesregleringsratten med tryckknappen i linje med markeringen på blandarhuset. (a) stoppring (b) spindel (c) mindre flöde (d) större flöde
Ger enbart kallt eller varmt vatten. Blandaren reagerar inte vid temperaturinställning.	C. Blandaren är felkopplad, varmvatten måste anslutas till blandarens vänstra anslutning (vid flödesregleringsratten).
Kalibrering.	C. Kalibrering av blandaren. Demontera temperaturregleringsratten. Vrid spindeln (b) medsols för kallare vatten och motsols för varmare vatten. När önskad vattentemperatur har erhållits, ca. 38°C, monteras temperaturregleringsratten så att tryckknappen kommer i linje med markeringen på blandarhuset. OBS! Stopringen (a) skall monteras i linje med markeringen på blandarhuset. (a) stoppring (b) spindel (c) kallare (d) varmare

RENGÖRING

Färgytbehandling bevaras bäst genom rengöring med mjuk trasa och tvållösning, eftersköljning med rent vatten och polering med torr trasa. Man får absolut inte använda kalklösande, sura- eller sandhaltiga skurmedel. För att avlägsna kalkfläckar, använd hushållsättika och spola efter med vatten.

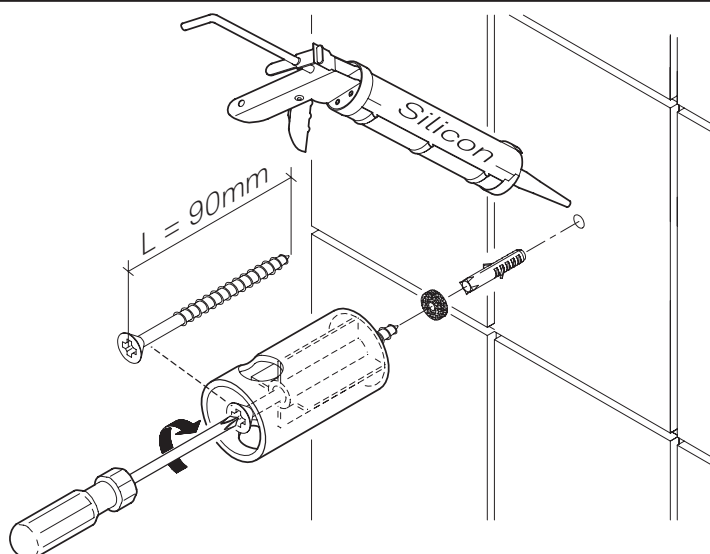
Uttjänta produkter kan återlämnas till Mora Armatur för återvinning.

Mora Cera S1

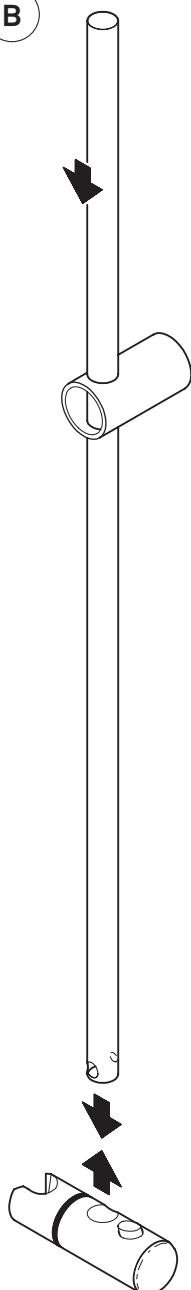

Denna produkt är anpassad till
Branschregler Saker Vatteninstallation.
Mora Armatur garanterar produktens
funktion om branschreglerna och
produktens monteringsanvisning följs.

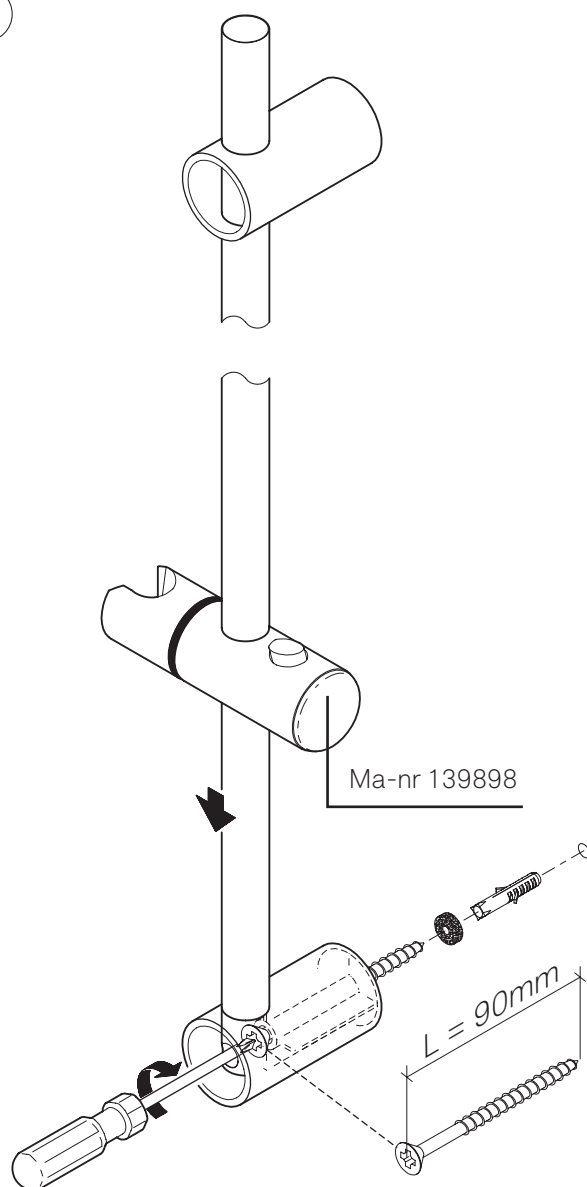
A

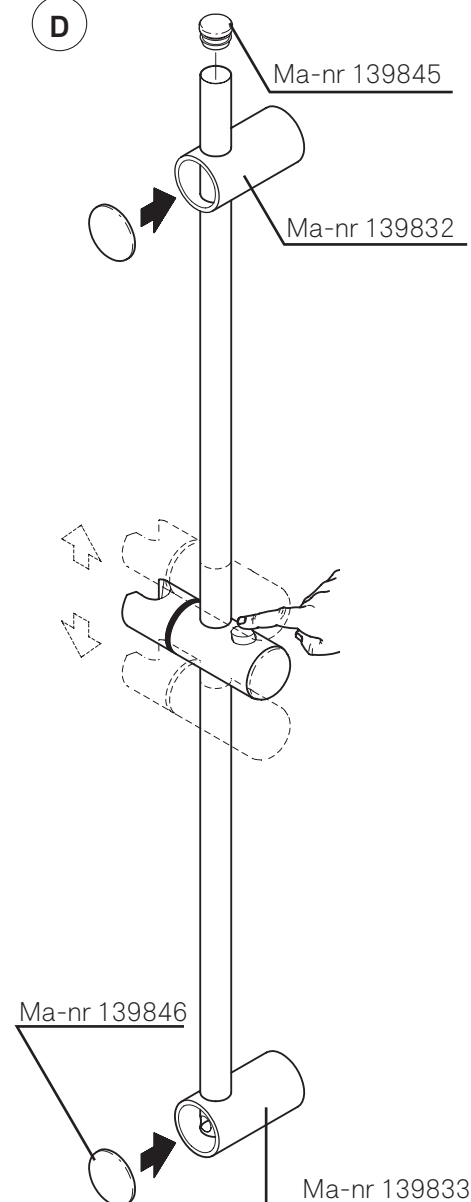
B

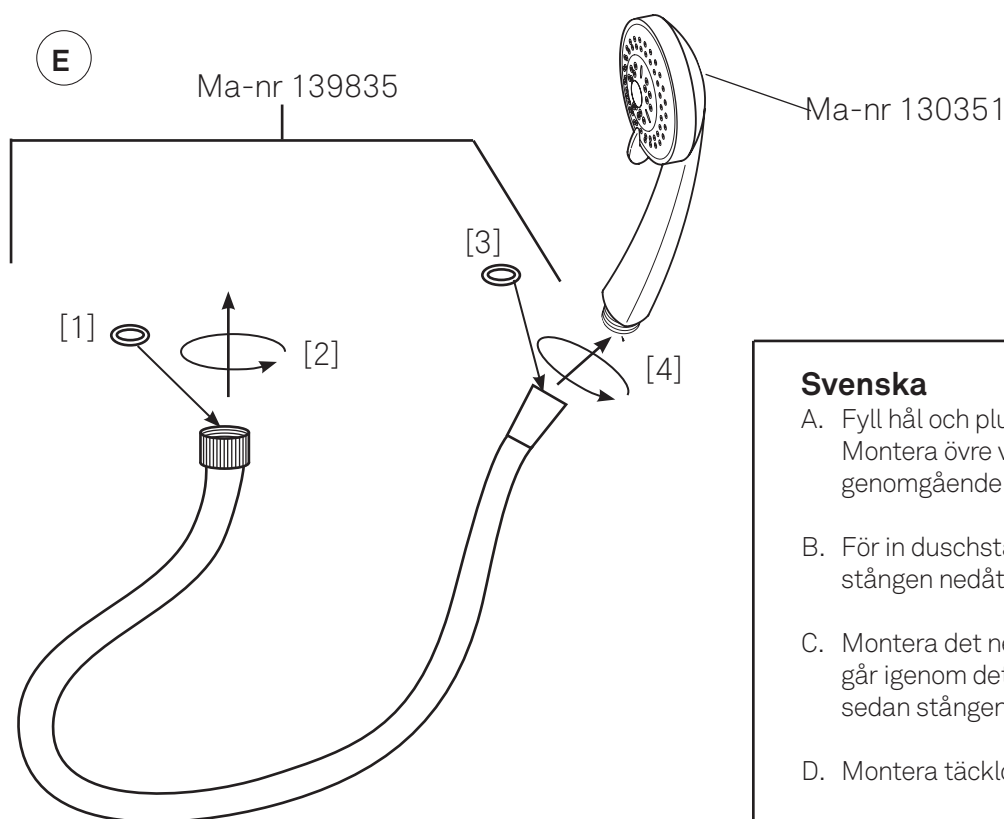
C

D

Mora Cera S1

Svenska

- Fyll hål och plugg med våtrumssilikon. Montera övre väggfästet, det som har genomgående hål för duschstången.
- För in duschstången i väggfästet, hålet i stången nedåt! Trä på gliddelen.
- Montera det nedre väggfästet. Skruvskallen går igenom det stora hålet, och fixerar sedan stången mot det mindre hålet.
- Montera täcklock och ändpluggar.

Ett visst efterdropp kan förekomma.

Dansk

- Fyld såvel hullet som proppen med vådrumssilicone. Monter det øverste vægbeslag (det som har gennemgående hul til bruserstang)
- Før bruserstangen ind i det monterede vægbeslag. Skruehullet i bruserstangen skal vende nedad. Træk gliddelen på bruserstangen.
- Monter det nederste vægbeslag. Skruehovedet skal gå igennem det store hul, og centreres med stangen mod det mindre hul.
- Monter endedækslerne.

Der kan forekomme lidt efterdryp

Deutsch

- Füllen Sie die Bohrlöcher für die Dübel mit Silikon. Montieren Sie die obere Halterung der Wandstange (Teil mit der Durchgangsöffnung für den Gleiter)
- Schieben Sie den Gleiter in die Wandstange - die Öffnung muß nach unten zeigen!
- Montieren Sie die untere Halterung mit der langen Schraube. Die grosse Öffnung der Wandstange muß nach vorne zeigen.
- Montieren Sie die Abdeckkappen auf den Halterungen.

Ein wenig Nachtropfen kann auftreten.

English

- Fill the hole and the plug with silicone. Mount the upper wall bracket (the one that has a through hole for the sliding bar)
- Place the sliding bar into the wall bracket, the hole on the bar must face downwards! Thread the slider onto the bar.
- Mount the lower wall bracket. The screw cap shall run through the large hole and will then bind the bar against the small hole.
- Mount the cover lid and the end covers.

After closing the mixer, a few water drops might come out from the spout.

Русский

- Наполнить отверстия силиконом и закрыть декоративными пробками. Закрепить верхний кронштейн душевой штанги.
- Одеть лейкодержатель на штангу и вставить ее в верхний кронштейн. Отверстие на штанге должно находиться снизу!
- Закрепить нижний кронштейн с помощью длинного самореза. Большое отверстие на штанге должно быть снаружи.
- Одеть декоративные колпачки на кронштейны штанги.

Elektricitet och jordfelsbrytare

Varje lägenhet har ett elcentralskåp där all el kommer in i bostaden, från skåpet leds sedan elen ut i din lägenhet.

Huvudsäkring för din lägenhet sitter i ditt elcentralskåp och varje lägenhets elcentralskåp är även avsäkrad i husets centrala elrum. Detta innebär att huvudsäkring i husets elrum i vissa fall kan lösa ut före den enskilda lägenhetens huvudsäkring. För att åter få ström måste båda huvudsäkringarna vara tillslagna.

I bostadens elcentralskåp finns även automatsäkringar, grupperade efter funktion och placering. Observera att automatsäkringarna ersätter den äldre typen av säkringar som skruvades fast. När automatsäkringen är tillslagen pekar brytaren uppåt, om säkringen löser ut pekar brytaren neråt. Säkringen behöver inte bytas utan återställs genom att trycka upp brytaren igen. Exakt vart varje säkring är kopplad framgår av ett schema som finns på insidan av luckan till elcentralskåpet. Om en automatsäkring löser ut ska du ta reda på orsaken innan säkringen slås på igen.

Elmätare är placerade i trapphusets el-nisch i källaren. Kontakta ansvarig i föreningen om du vill läsa av din mätarställning eller få tillträde till husets huvudsäkringar. Din elleverantör fjärravläser din elförbrukning.

Eluttag och belysning

El och belysning i din bostad installeras av en behörig elektriker. Alla rum tänds och släcks med en strömbrytare som sitter på väggen vid eller i rummet. Eluttagen är placerade enligt ritningen som gäller för din bostad. De armaturer som installerats finns angivna i armaturförteckningen i denna flik. Belysningsarmaturer till badrum, klädkammare och på balkong ingår i din bostad. I övriga rum finns uttag där du själv får sätta upp belysning. Om du har spotlights under skåp, tänk på att inte sätta in en lampa med högre effekt än 10 W eftersom lampan då blir för varm. Det finns flera typer av spotlights som har olika lampor och de byts på olika sätt. När det är dags att byta lampa till spotlight någonstans i bostaden, kontakta din leverantör av spotlights för instruktioner om du känner dig osäker.

Strömställare och eluttag bör regelbundet kontrolleras så att dessa är hela. En spräckt strömställare eller ett spräckt eluttag kan betyda direkt livsfara. Alla eluttag är jordade, använd därför alltid godkända jordade elkontakter. Dubbelisolerade apparater, exempelvis elvisp och hårtork, kan även anslutas till jordade uttag. Apparaterna är då märkta med en dubbelkvadrat, ett så kallat FI-märke

De flesta eluttag har enfasanslutning. Till vissa apparater med hög effekt, exempelvis spisen, utnyttjas tre faser.

Elarbeten och säkerhet i hemmet

Elarbeten ska alltid utföras av en auktoriserad elektriker, både ur säkerhets- och försäkringssynpunkt. Tips om elsäkerhet i hemmet finns att hämta hos Elsäkerhetsverket (www.elsakerhetsverket.se).

Under de två första åren efter godkänd slutbesiktning gör du i första hand en felanmälan till JM Kundservice om du misstänker att det är något fel på fast armatur eller eluttag. Därefter kontaktar du en behörig elektriker direkt. Belysning som du installerat ansvarar du själv för.

Jordfelsbrytare

I elcentralskåpet finns en jordfelsbrytare som har till uppgift att bryta strömmen om det uppstår ett jordfel i någon elektrisk apparat. Samtliga eluttag, inklusive kyl och frys, är anslutna till jordfelsbrytaren och petsäkra för att öka säkerheten. Använd därför alltid godkända jordade el-kontakter i uttagen.

Jordfelsbrytaren har en testknapp som används för att kontrollera om jordfelsbrytaren fungerar som den ska. När knappen trycks in ska jordfelsbrytaren lösa ut. Återställ jordfelsbrytaren igen efter kontrollen. Kontrollen bör göras med högst sex månaders intervall.

Följande åtgärder rekommenderas när jordfelsbrytaren löser ut:

1. Sätt jordfelsbrytaren i "till-läge". Om den inte löser ut igen tyder det på en tillfällig störning som var övergående.
2. Om jordfelsbrytaren löser ut direkt efter tillslaget finns det en felkälla någonstans i bostaden. Slå då av alla automatsäkringar i elcentralskåpet.
3. Sätt jordfelsbrytaren i "till-läge" igen. Om jordfelsbrytaren löser ut innan några automatsäkringar återställts finns felet i elcentralskåpet, kontakta JM Kundservice (under de två första åren från godkänd slutbesiktning) eller en behörig elektriker direkt (efter de två första åren från godkänd slutbesiktning). Annars gå vidare till nästa punkt.
4. Återställ nu en automatsäkring i taget tills jordfelsbrytaren löser ut på nytt. Felet är nu lokaliserat till den säkringsgrupp som återställdes till nätet sist i ordningen.
5. Dra ut alla stickproppsanslutna apparater inklusive alla lampputtagsansluta apparater som hör till denna grupp.
6. Sätt därefter jordfelsbrytaren i "till-läge" igen. Löser jordfelsbrytaren ut omedelbart så finns felet i den fasta elinstallationen, kontakta JM Kundservice (under de två första åren från godkänd slutbesiktning) eller en behörig elektriker direkt (efter de två första åren från godkänd slutbesiktning). Annars gå vidare till nästa punkt.
7. Anslut en apparat i sänder till uttagen tills jordfelsbrytaren på nytt löser ut. Det är sannolikt att den sist anslutna apparaten är felaktig. Låt nu en fackkunnig person undersöka och reparera apparaten.

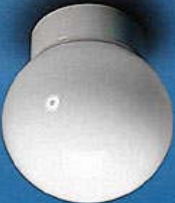
På bilden till vänster ser du ett exempel på en jordfelsbrytare. Jordfelsbrytaren på bilden är "till" då brytaren pekar uppåt. I frånslaget läge pekar strömbrytaren neråt.

Projekt: Kv Tornet
Projekt nr: 08067
Datum: 2008-09-07
Senast ändrad: 2010-11-26 rev C
Upprättad av: Johan Hessling

	Rev		
Beteckning	C	G0	
Typ		Svedbergs INDIGO	
Bestyckning		1x20W	
Anmärkning		WC/B på vägg. Levereras av BE. Rörutlopp 1900 öfg.	

	Rev		
Beteckning		G1	
Typ		Markslöjd Madrid 2 art nr 111044	
Bestyckning		2x20W	
Anmärkning		WC/D på vägg. Rörutlopp 1950 öfg.	

	Rev		
Beteckning		G2	
Typ		Markslöjd Madrid 3 art nr 111341	
Bestyckning		3x20 w	
Anmärkning		WC/B WC/D i tak.	

	Rev		
Beteckning		G4	
Typ		IFÖ Electric E75 100 13	
Bestyckning		1x60W	
Anmärkning		Klk i tak.	

	Rev		
Beteckning		G5	
Typ		Exaktor E75 509 12	
Bestyckning		1x60W	
Anmärkning		Klk på dörrkarm.	

Projekt: Kv Tornet
 Projekt nr: 08067
 Datum: 2008-09-07
 Senast ändrad: 2010-11-26 rev C
 Upprättad av: Johan Hessling

	Rev		
Beteckning	C	G6	
Typ		IFÖ Electric E75 104 13	
Bestyckning		1x60W	
Anmärkning		WC på vägg. 2200 öfg.	

	Rev		
Beteckning		L1	
Typ		Exaktor E70 210 31	
Bestyckning		1x36W	
Anmärkning		I kök under överskåp.	

	Rev		
Beteckning		L2	
Typ		Exaktor E70 210 30	
Bestyckning		1x18 W	
Anmärkning		I kök under överskåp.	

	Rev		
Beteckning		L3	
Typ		SG CHEF BST halogenramp E74 522 36	
Bestyckning		2x20 W	
Anmärkning		I B/WC under överskåp vid tvättutrymme	

	Rev		
Beteckning		L4 L4F	
Typ		Kamic RZB Flat Basic 21 1008.842	
Bestyckning		2x18W	
Anmärkning		Trapphus i tak. Trapplöp på vägg. L4F = fast ljus.	

Projekt: Kv Tornet
 Projekt nr: 08067
 Datum: 2008-09-07
 Senast ändrad: 2010-11-26 rev C
 Upprättad av: Johan Hessling

	Rev	
Beteckning		L6
Typ		Exaktor E72 234 04
Bestyckning		2x28W
Anmärkning		I tak teknikutrymmen, barnvagnsrum förråd

	Rev	
Beteckning	C	L7
Typ		Fagerhult Discovery Space 56603
Bestyckning		2x18W
Anmärkning		

	Rev	
Beteckning	C	L8
Typ		Thorn Omega quick 314 96 211 316
Bestyckning		3x14W
Anmärkning		

	Rev	
Beteckning		N1
Typ		Malux star 22 E73 455 01
Bestyckning		8W
Anmärkning		Utrymningsvägar på vägg och i tak. Med piktogram.

	Rev	
Beteckning		N2
Typ		Malux star 22 E73 455 01
Bestyckning		8W
Anmärkning		Utrymningsvägar på vägg och i tak. Armatur för ledljus utförs utan piktogram. Endast tänd vid spänningsbortfall.

Projekt: Kv Tornet
Projekt nr: 08067
Datum: 2008-09-07
Senast ändrad: 2010-11-26 rev C
Upprättad av: Johan Hessling

	Rev		
Beteckning		Y1	
Typ	A	Norlys Paris Svart E 77 224 85	
Bestyckning		1x40W	
Anmärkning		På balkong Rörutlopp ovan dörr 2300 öfg. Rörutlopp på vägg 1900 öfg.	

	Rev		
Beteckning		Y2	
Typ	A	Norlys Paris Svart E 77 220 57	
Bestyckning		1x13W	
Anmärkning		Entré på vägg ovan kodlås Gatusida rörutlopp 1950 öfm. Gårdssida rörutlopp 1850 öfm.	

	Rev		
Beteckning		Y3	
Typ	A	Norlys Paris Svart E 77 221 28	
Bestyckning		1x18W	
Anmärkning		Soprum. Rörutlopp 1950 öfm	

	Rev		
Beteckning		Y4	
Typ	A	Norlys Paris Svart E 77 221 28	
Bestyckning		1x18W	
Anmärkning		Lokaler. Rörutlopp 1950 öfm	

Projekt: Kv Tornet
Projekt nr: 08067
Datum: 2008-09-07
Senast ändrad: 2010-11-26 rev C
Upprättad av: Johan Hessling

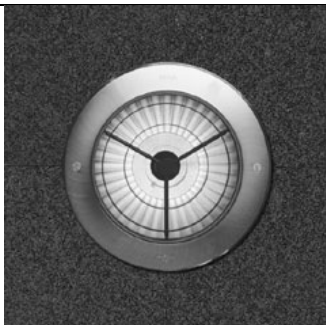
	Rev		
Beteckning		Y5	
Typ	A	Norlys Paris Svart E 77 221 28	
Bestyckning		1x18W	
Anmärkning		Ovan garageport.	

	Rev		
Beteckning		S1	
Typ		Glamox Ypsilon C art-nr 690 204 003	
Bestyckning		1x70 W HSE E27	
Anmärkning		Stolpbelysning innergård Stolpe 3m Svart	

	Rev		
Beteckning		S2	
Typ		Atelje Lyktan, Stockholm 5924-08/79	
Bestyckning		1x70W ME (CDM)	
Anmärkning		Stolpe: Höjd-7000mm, stolparm-1300mm Stolpe, stolparm samt armatur lack 64, antracitgrå, matt struktur RAL 9023	

	Rev		
Beteckning		P1	
Typ		Glamox O31 art.nr 525 452 008	
Bestyckning		1x26W	
Anmärkning		Pollarbelysning innergård 1100 mm Svart	

Projekt: Kv Tornet
Projekt nr: 08067
Datum: 2008-09-07
Senast ändrad: 2010-11-26 rev C
Upprättad av: Johan Hessling

	Rev		
Beteckning		M1	
Typ		Bega. Art.nr 8029	
Bestyckning		1x26W TC-TEL	
Anmärkning		Markstrålkastare innergård Infällningsdosa: 687	

TV, telefon och dator

Det finns ett avtal mellan din bostadsrättsförening och Telia om installation av bredband i din bostad. Bredbandsnätet består av en fiberkabel med så kallad Triple Play-funktion som levererar digitaltv, bredbandstelefonti och Internetanslutning. Följande ingår:

- Två digitalboxar för tv. Observera att digitalboxarna är knutna till det avtal som gäller mellan bostadsrättsföreningen och Telia. Du får alltså inte ta dem med dig om du flyttar.
- Abonnemang och telefonomvandlare samt telefonfördelare som möjliggör upp till fyra telefoner till samma telefonnummer
- Internetanslutning med en hastighet på 8-10 Mbit per sekund. (Önskar du fler än en dator i bostaden behövs en router vilket inte ingår i IT-skåpet. På marknaden finns olika routrar beroende på om du önskar trådlöst eller fast anslutning.)

Allt som ingår i IT-skåpet utom telefonomvandlaren tillhör föreningen och ska alltså vara kvar i lägenheten om du flyttar.

IT-skåp

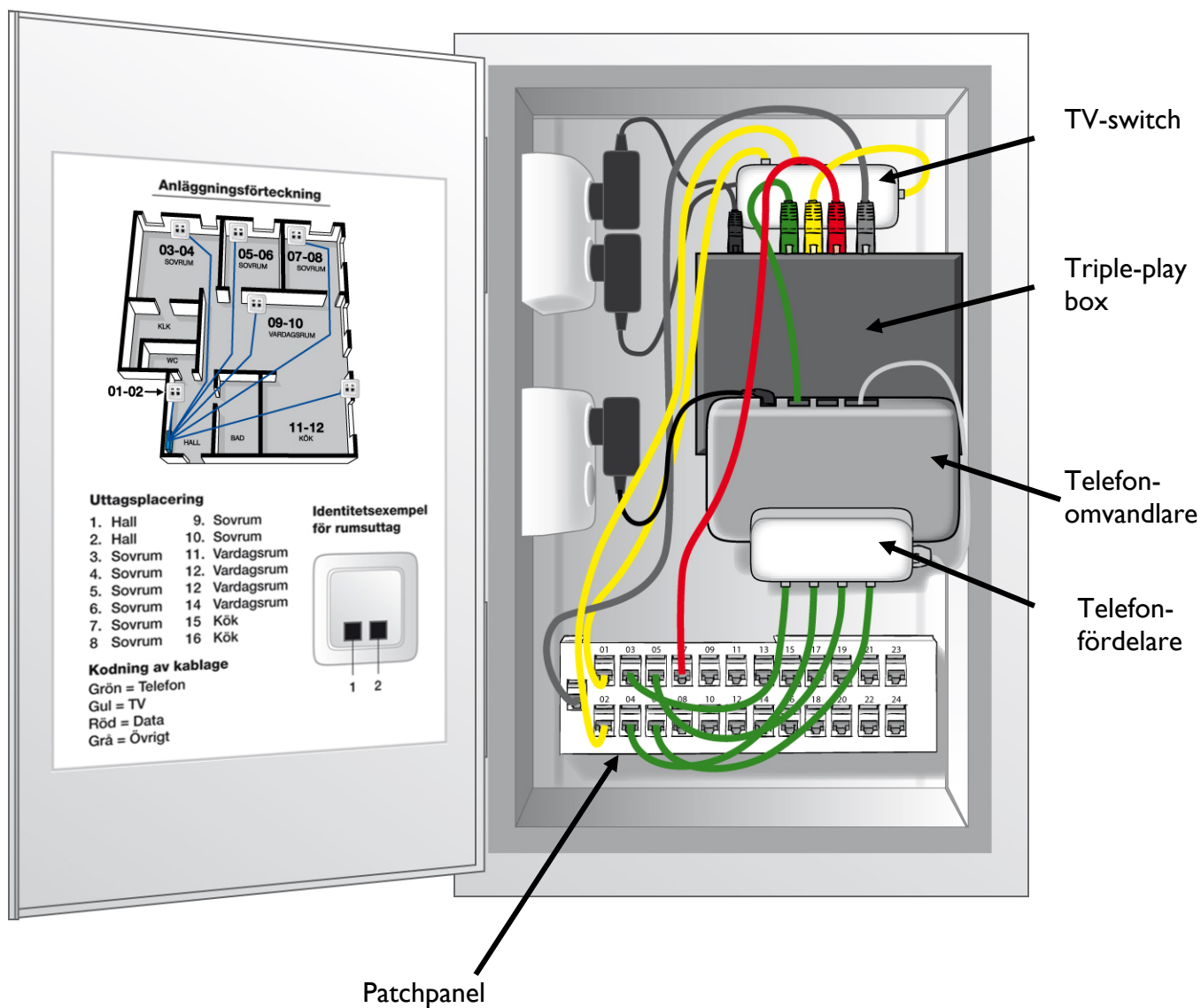
I de flesta bostäderna finns IT-skåpet placerad i klädkammaren eller i hallen samma skåp som el-centralen. I IT-skåpet finns en panel med numrerade uttag, en så kallad patchpanel. I din patchpanel bestämmer du själv vilken funktion multimediantagen i respektive rum ska ha.

När du flyttar in så är vissa uttag i sovrum, vardagsrum och kök redan aktiverade enligt information på insidan av IT-skåpet, men du kan alltså flytta och ändra fritt till andra uttag.

Felsökning och support

Se instruktion från Telia.

Exempel, IT-skåp

Följande färger gäller för kablarna i IT-skåpet:

Telefon: **Gröna kablar**
TV: **Gula kablar**
Dator: **Röda kablar**
Övrigt: **Grå kablar**

Begreppsförklaring IT-skåp

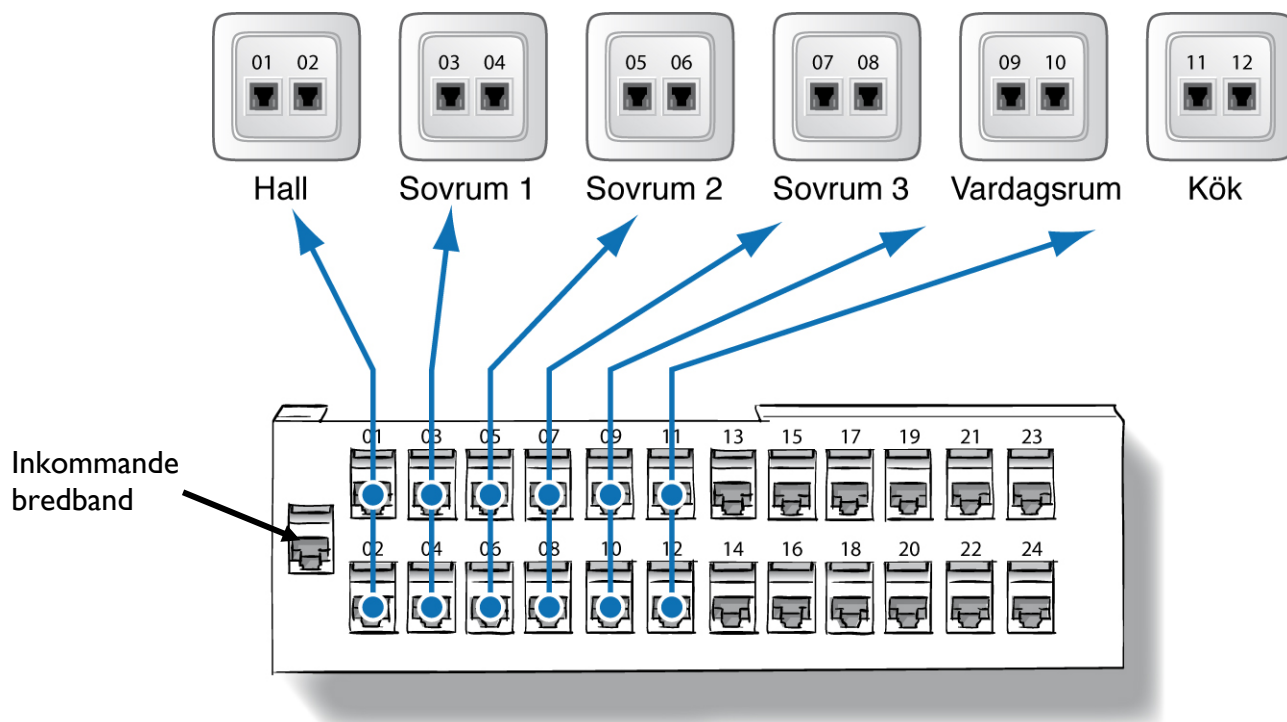
Cat5-kabel	"Kategori 5 kabel". Är en standard kopparkabel för nätverksöverföring. Förmedlar exempelvis digital-TV-, bredbandstelefon- och datasignaler i ett nätverk.
Digitalbox	Omvandlar den digitala TV-signalen till en analog signal. Behövs för att analoga TV-apparater skall kunna visa digitala signaler. Digitalboxen är tillverkad för Telias TV-tjänster. En digitalbox från andra leverantörer (exempelvis ComHem, Boxer, Viasat eller digitalbox inbyggd i TV) går ej att använda.
Media och Triple-play	Begreppet "media" innebär i detta sammanhang: TV, telefon och dator, vilket även kallas Triple-play.
Nätverkskabel	En Cat5-kabel med RJ45-kontakter i var sin ända. Används i patchpanelen för att förbinda inkommande media med önskat uttag. Samma typ av kabel används för att ansluta utrustningen för de tre tjänsterna i respektive rum.
Patchpanel (korskopplingspanel)	En kopplingspanel med RJ45-uttag för flexibel uppkoppling av olika media i olika uttag i respektive rum.
RJ45-uttag	Ett mediauttag som används för anslutning av TV, telefon och Internet. Bilden till vänster nedan visar en uttagslock med 2 st RJ45-uttag. Bilden till höger visar hur kontakten RJ45 på en Cat5-kabel ser ut.

Router	En fördelare som gör att fler datorer kan använda Internet samtidigt. (Ingår ej i IT-skåp)
Telefonfördelare	En fördelare som möjliggör att du kan koppla in upp till fyra telefoner till samma telefonnummer samtidigt.
Telefonomvandlare	En omvandlare (sitter i IT-skåp) som är kopplad till ditt telefonabonnemang och möjliggör att du kan ringa över Internet med ditt telefonnummer och dina analoga telefoner.
Triple-play box (Bredbandsswitch)	Fördelar inkommande signal till TV, telefon och dator.
TV-switch	En fördelare som möjliggör användandet av upp till fyra TV-apparater i samma bostad. Varje TV behöver en egen digitalbox (två digitalboxar ingår).

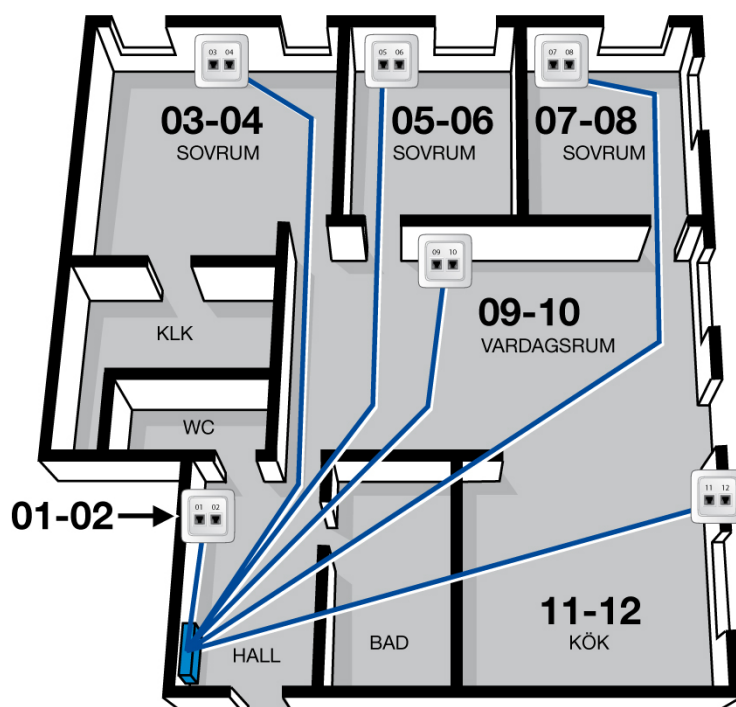
Patchpanelen

De numrerade uttagen på din patchpanel kan till exempel vara placerade enligt nedan.

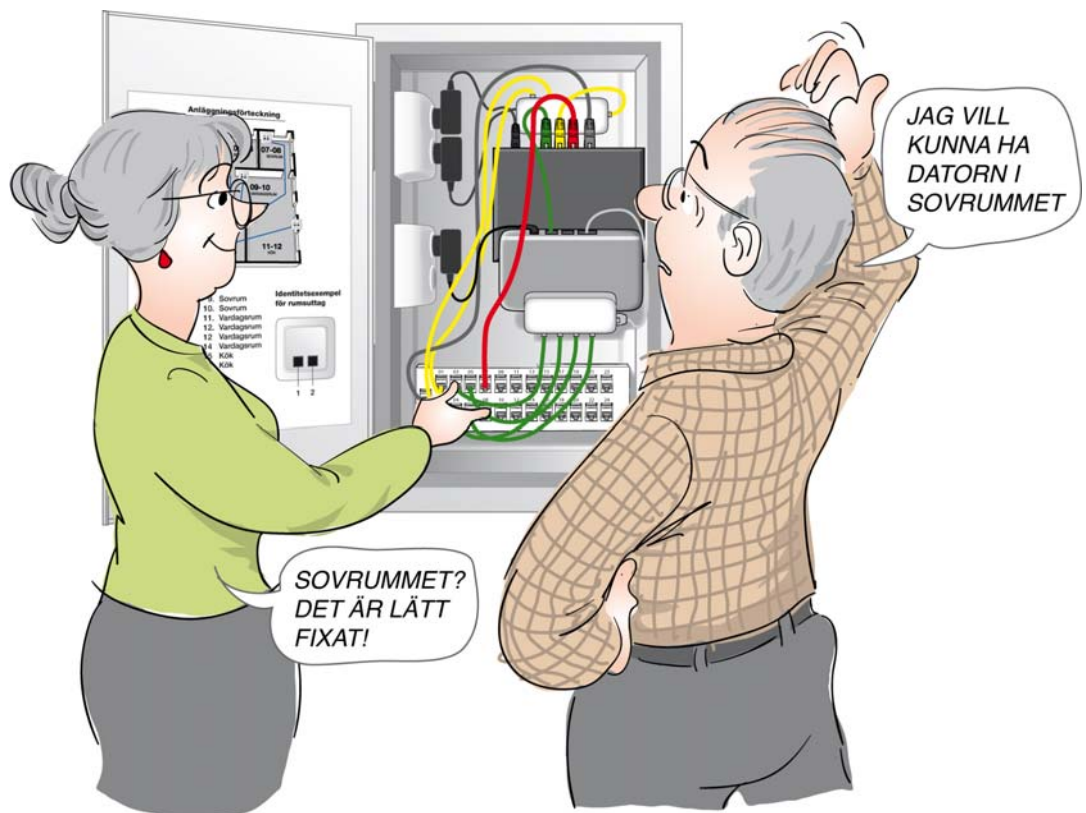

Genom att exempelvis koppla in den gula nätverkskabeln från TV-switchen till uttag 09 i patchpanelen får du TV i ditt multimediauttag med nummer 09 i vardagsrummet.

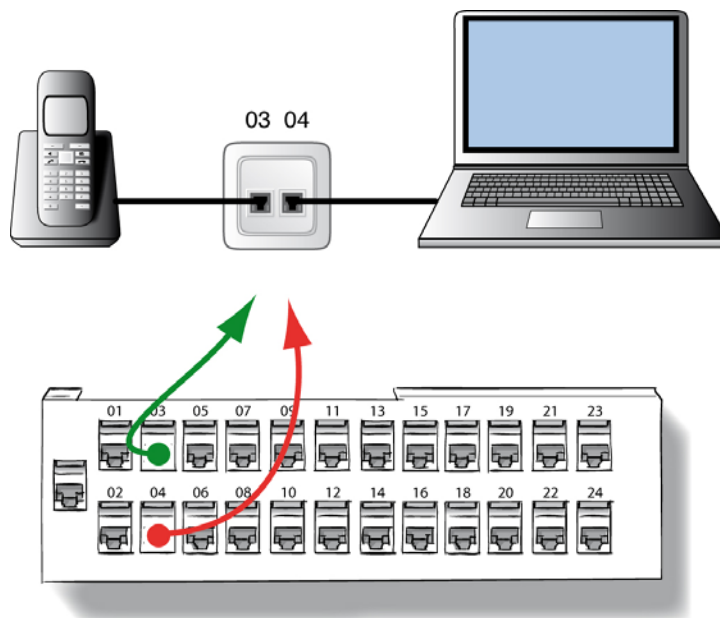
Exempel på numrering av uttag i lägenhet:

Funktionerna kan alltså flyttas ”hur som helst”

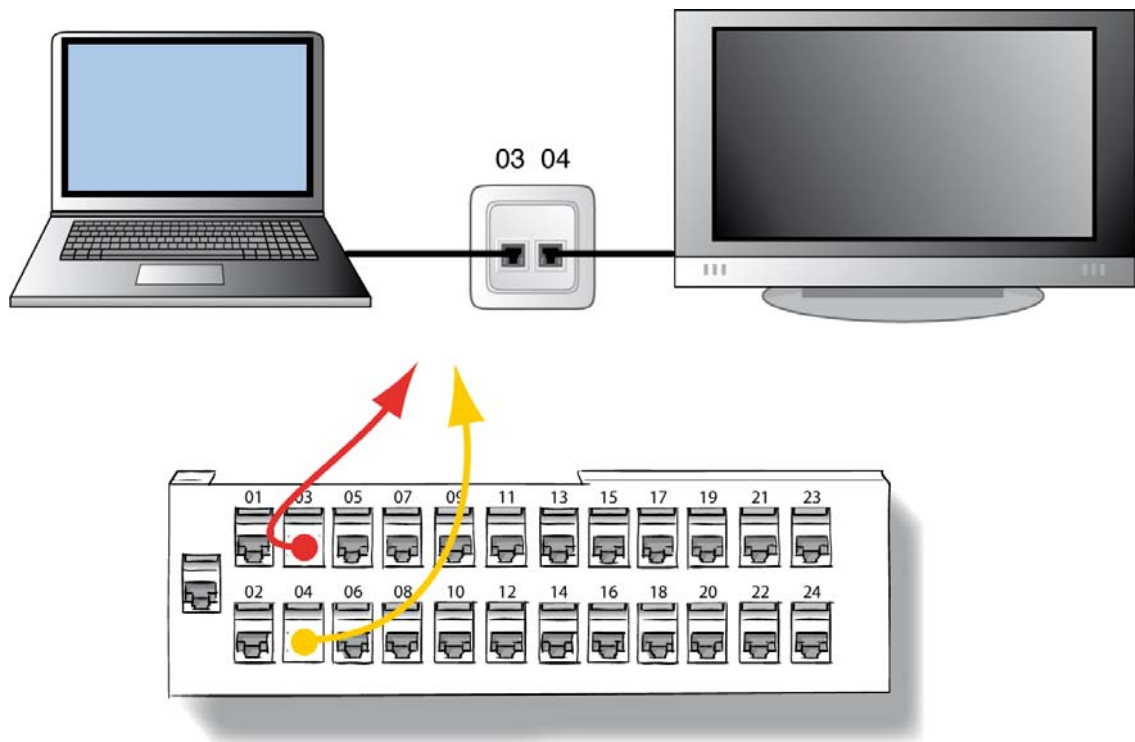

Telefon och en dator kopplat i sovrummets uttag:

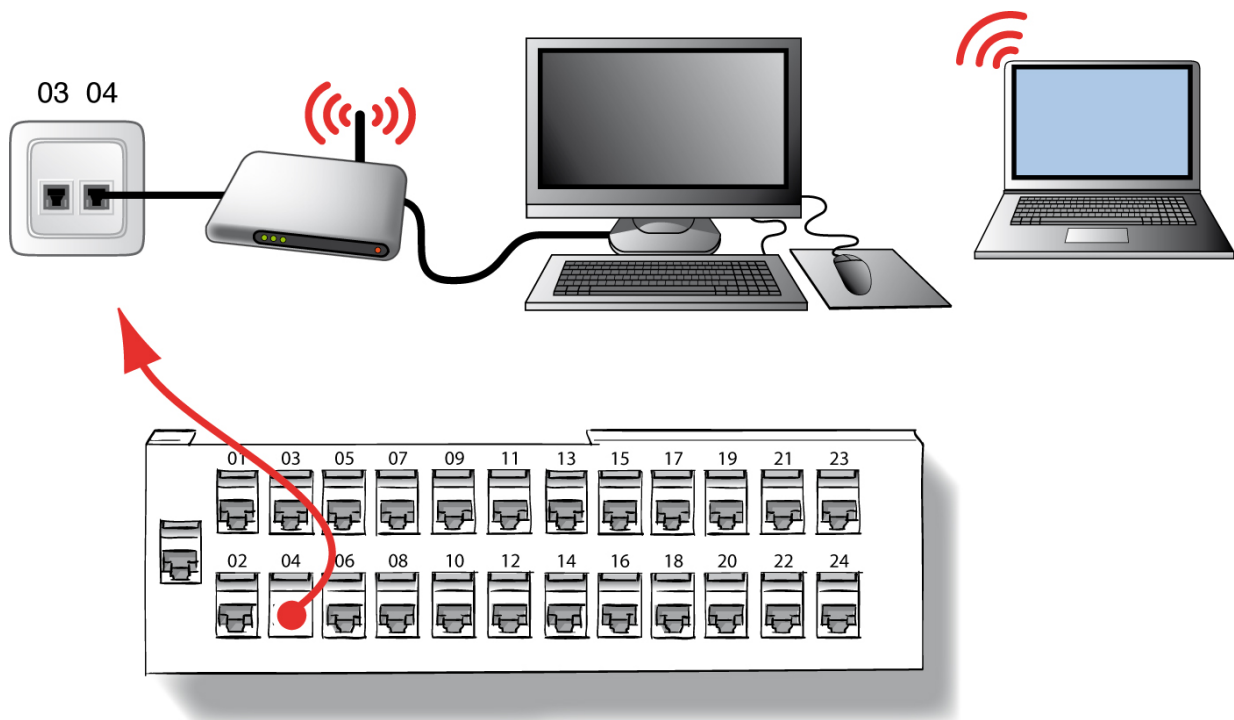
De färgade kablarna kopplas i IT-skåpet från Triple-play box (för dator), TV-switch eller telefonfördelare till patchpanelen för att välja funktion på uttagen i respektive rum.

Dator och TV kopplat till sovrummets uttag:

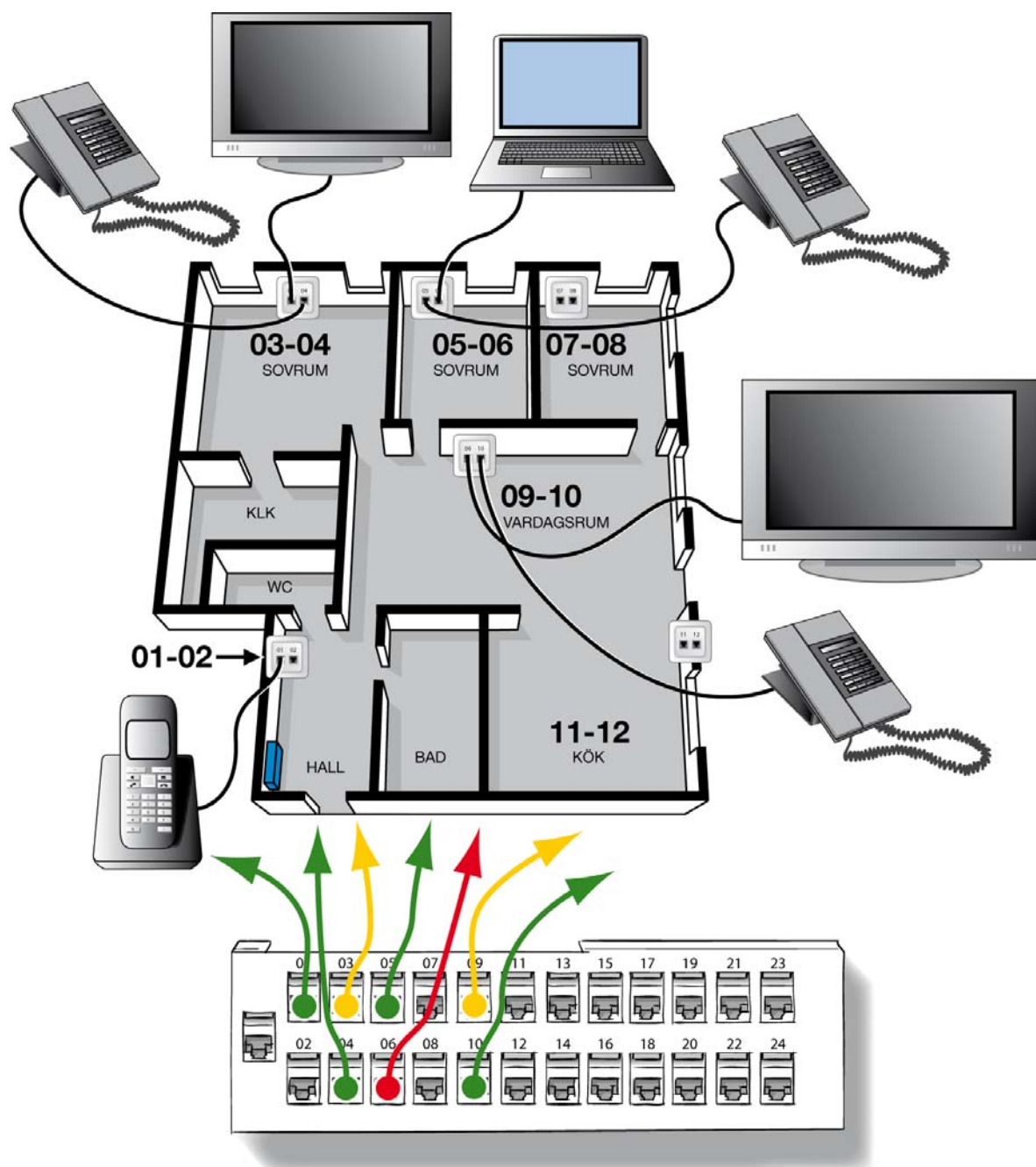

De färgade kablarna kopplas i IT-skåpet från Triple-play box (för dator), TV-switch eller telefonfördelare till patchpanelen för att välja funktion på uttagen i respektive rum.

Inkoppling av en dator samt en trådlös router:

Bostad med två TV, en dator och fyra telefoner:

De färgade kablarna kopplas i IT-skåpet från Triple-play box (för dator), TV-switch eller telefonfördelare till patchpanelen för att välja funktion på uttagen i respektive rum.

Enkla felsökningstips

Får du problem med dina tjänster ska du först alltid kontrollera att alla sladdar sitter i ordentligt. Testa också att starta om utrustningen.

PROBLEM	ÅTGÄRD
Hur aktiverar jag bredbandstelefonin?	- Ta fram bekräftelsebrevet som du fick när du beställde bredbandstelefon. Där finns ditt telefonnummer och en sexsiffrig pin-kod som du strax ska mata in. - Kontrollera att lysdioden Status på telefonadaptorn visar fast sken. - Lyft telefonluren. - Vänta några sekunder så startar en telefonröst automatiskt. Följ instruktionerna som du får. Installationen är klar när du hör beskedet "Telia Bredbandstelefon är nu aktiverad och du kan börja ringa."
Jag har dålig ljudkvalité/ Jag kan inte ringa	Kontrollera om någon av dina andra tjänster fungerar, bredband eller digital-tv. Om de andra tjänsterna fungerar, prova då att starta om telefoniadaptorn, kontrollera så att alla sladdar sitter i ordentligt. Prova med en annan telefon.
Jag kommer inte ut på internet	Starta om datorn, kontrollera så alla sladdar sitter i ordentligt. Om det sitter en router inkopplad, koppla ur den och testa igen. Prova även med en annan webbsida.
Jag har låg hastighet på internet	Om det sitter en router inkopplad, koppla ur den och testa igen. Tänk på att trådlöst nätverk drar ner hastigheten. Läs fler tips på telia.se/hastighet
Bilden fryser på min tv	Dra ut strömsladden till digitalboxen och starta om.
Jag har inget ljud på 1:an och 2: an	För att alla kanalers ljud skall fungera skall det var inställt på analogt ljud. Tryck Meny på fjärrkontrollen, välj inställningar > ljud > analogt ljud Starta sedan om boxen

För fler felsökningstips, titta i tillhörande handböcker eller gå in på telia.se/support

Grattis!

Bredband, tv och telefoni från Telia ingår i ditt boende

För att aktivera dina tjänster kontaktar du kundtjänst. Du kan också ansluta en dator till ett nätverksuttag för att snabbt komma igång med bredbandet. I ditt boende ingår:

- Telia Bredband FiberLan 8-10 Mbit/s
- Telia Digital-tv med kanalkpaket Lagom, 2 st digitalboxar
- Telia Bredbandstelefoni

Kundtjänst

Ring vår kundtjänst om du vill ha hjälp med aktivering, tillvalsbeställningar eller har frågor om dina abonnemang.

Telefon 020- 755 766

Öppettider

Vardagar 8 – 21

Lördag, söndag och helgdag 9 – 17

Support

Ring vår support om du behöver hjälp med felsökning eller inställningar.

Telefon 020-240 250

Öppettider

Vardagar 8 – 22

Lördag och söndag 9 – 20

Helgdag 9 – 17

TELIA

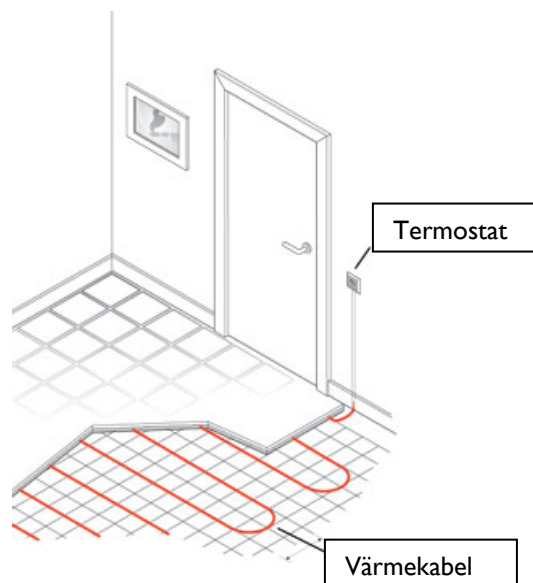
Komfortvärme i badrum

Endast om du valt det som tillval är badrummet i din bostad utrustat med komfortvärme i golvet. Komfortvärmens är avsedd för att klinkergolvet inte ska upplevas kallt och är inte avsett som en värmekälla.

Du styr och justerar temperaturen på golvet via en termostat på väggen. Komfortvärmens regleras av ett tidur som är förinställd på att värma systemet varje morgon och kväll, men du kan själv ställa in tiduret. Observera att temperaturen av medicinska skäl inte får överstiga 26°C. Mer utförliga skötselinstruktioner till komfortvärmens finner du i leverantöremas anvisningar.

Observera att elförbrukningen för komfortvärmens bekostas av lägenhetsinnehavaren via hushållselen.

Under de två första åren från godkänd slutbesiktning gör du i första hand en felanmälan till JM Kundservice om du misstänker att det är fel på komfortvärmens. Därefter kontaktar du din styrelse direkt.

Energismart nyhet för golvvärme – två termostater i en!

T2NRG-Temp

Digital golvvärmetermostat med tidsstyrning – för ökad energibesparing

T2NRG-Temp är egentligen två termostater i en, dels en enkel standardtermostat och dels en programmerbar termostat med tidsstyrning. Välj mellan förinställda program, som dessutom kan ändras efter behov. T2NRG-Temp är framtagen för att öka energieffektiviteten i våra samtliga golvvärmesystem:

- Energisparprogram anpassade för olika önskemål
- Enkel programmering – välj mellan förinställda program
- Utrustad med barnlås
- Adaptiv funktion – termostaten beräknar själv när golvvärmen skall kopplas in för att önskad komforttemperatur ska uppnås vid inställt klockslag
- Heat Booster för snabb uppvärmning
- Välj mellan golv- eller rumsgivare, eller en kombination av båda
- 2-polig huvudströmbrytare
- Kapslingsklass IP 21 för montering i våtutrymmen
- Godkänd av Semko
- 12 års totalgaranti

E-nummer
85 815 87

Produkt
T2NRG-Temp

T2NRG-Temp Två termostater i en!

Både vanlig termostat & tidsstyrningstermostat
Energibesparing ≤30%

(jämfört med termostat utan tidsstyrningsfunktion)

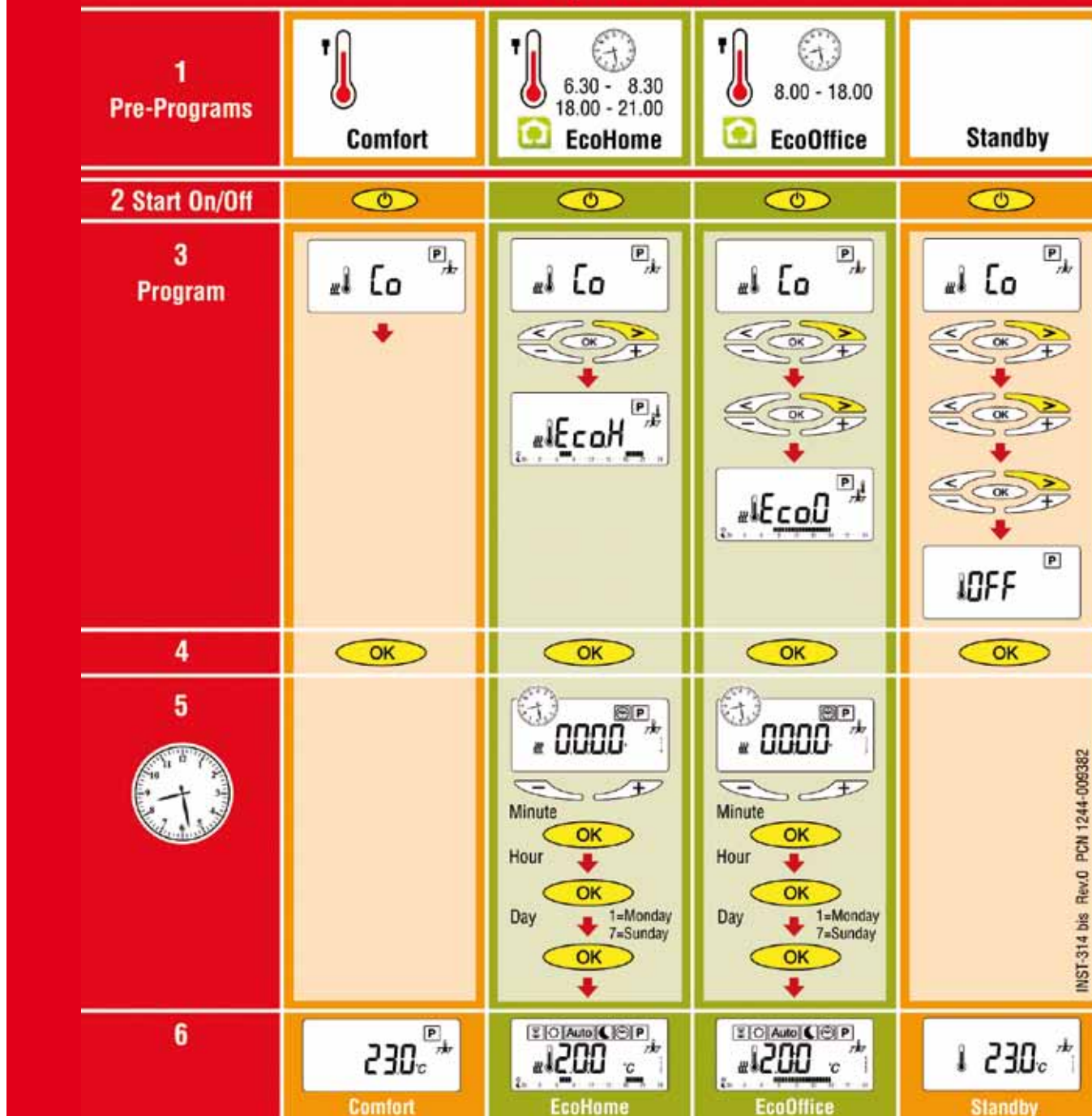

tyco

Thermal Controls

020-210 100
www.t2.se

NRG-Temp Quick start

Teknisk data

Anslutningsspänning	230 VAC, +10%, -15%, 50/60 Hz	Omgivningstemperatur – transport	-20 till +50 °C	Driftslägen	Golvgivare	Kapslingsklass	IP 21
		Temperaturområde, golvgivare	+5 till +35 °C		Rumsgivare		
Energiförbrukning, genomsnitt	4 VA	Temperaturområde, rumsgivare	+5 till +40 °C	Energisparprogram	Rumsgivare med golvgivare som begränsare (ej i komfortläge)	Färg	Polarvit RAL 9010
Huvudströmbrytare	2-polig	Noggrannhet – golv-/rumsgivare	±0,5 °C	Backup för inställda värden	I icke-flyktigt minne	Anslutningsplint	Max 2,5 mm²
Utgångsrelä – värmekabel	230 V, max 13 A	Godkännande	Semko, VDE, eu.bac, CE	Backup för klockslag och datum	24 timmar	Golvgivare med 3 meter kabel	NTC, 10 K/25 °C
Omgivningstemperatur – drift	0 till +40 °C	Kopplingshysteres	0,5 °C (fabrikinställning, justerbar mellan 0,2 till 2,0 °C)	Extern ingång slutande kontakt	Sparsänkning -3,5 °C (ej i programmen EcoHome och EcoOffice)	Maximal längd på golvgivarens kabel	100 m, 2x1,5 mm² (230 VAC kabel)
						Dimensioner med ram	H 82xW 82xD 57 mm

Brandvarnare

Din bostad är utrustad med brandvarnare. Den har ett långlivat batteri med hållbarhet på upp till 10 år. Brandvarnaren ger ifrån sig högfrekventa "pip" när det är dags att byta batteri.

Testa några gånger per år att brandvarnaren fungerar genom att trycka på testknappen.

Produktsortiment

Småapparater/mikrovågsugnar / Brand-, gas- och värmevarnare / Brand-, gas- och värmevarnare / Brandvarnare med 10-års batteri

Småapparater/mikrovågsugnar

Brand-, gas- och värmevarnare

Brand-, gas- och värmevarnare

Brandvarnare med 10-års batteri

E94 500 45

Brandvarnare med Ultralife-10 years batteri. Batteriet ger ström till brandvarnare och andra strömsnåla apparater i upp till 10-års tid. Ultralife 10-års batteri innehåller dubbelt så mycket energi som ett alkaliskt batteri och är dessutom helt fritt från miljöfarligt kvicksilver, bly och kadmium. Brandvarnaren har pausfunktion. Lämplig även för kök. Kompletterad med fästplatta, skruv och bruksanvisning. Känner av både synlig och osynlig rök. Automatisk indikering för batteribyte.

Artnr	Benämning	Typ	
E5328201	BATTERI 10-ÅRS 9 V	U9VL-J (6F22)	
E9450045	BRANDVARNARE OPTISK	GNS166-4600	

Porttelefon och kodlås

Ditt hus är försett med porttelefon och kodlås. Hur porttelefonen och kodlåset fungerar finns det information om i leverantörens anvisningar på följande sidor.

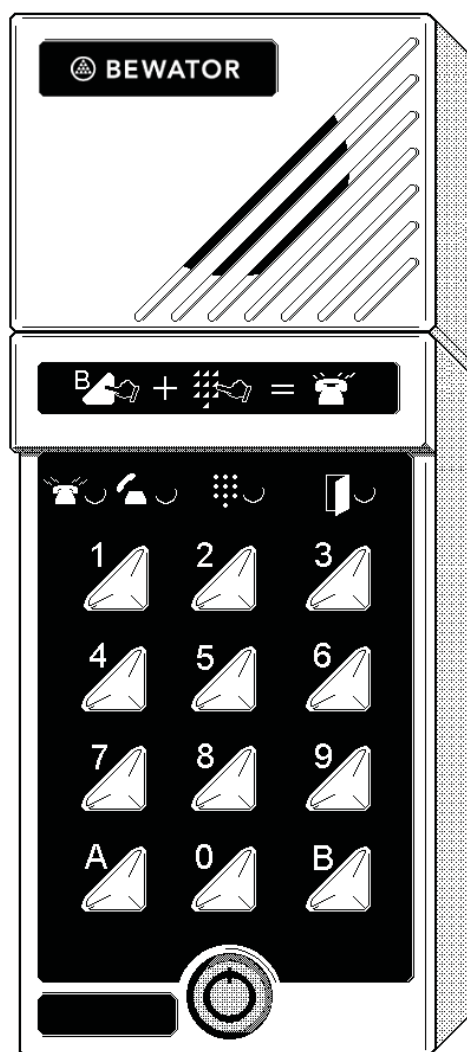
Kodlås vid entrédörren mot gatan och mot gårdsentré fungerar mellan klockan 06.00 till klockan 21.00. På natten är kodlåset bortkopplat för att undvika objudna gäster och då öppnar du dörren med din bostadsnyckel.

Under de två första åren från godkänd slutbesiktning kontaktar du JM Kundservice om du misstänker att det är något fel på porttelefonen eller kodlåset. Därefter kontaktar du din styrelse direkt.

Telecode TC5000

SV

Teknisk handbok

BEWATOR

A Siemens Business

Telecode – porttelefon som ansluts till telenätet

Telecode TC5000 är ett system för porttelefoner som kopplas till telenätet. Fördelen med detta är att dörren kan öppnas från den vanliga telefonen – alla godkända modeller med tonsignalering fungerar. Du kan ansluta upp till sex porttelefoner (en vid varje dörr). Centralenheter finns i olika storlekar med kapacitet från en till sex dörrar. Centralenheterna har också olika lagringskapacitet för programmering av telefonnummer.

Parallellt med porttelefonfunktionen fungerar Telecode TC5000 som ett kodlås, vilket innebär att den som bor/arbetar i fastigheten kan komma in genom att ange en 4-siffrig portkod.

Telecode TC5000 kan med fördel användas även på företag där man vill kunna ta emot besökare efter arbetstid eller då ej någon reception finns.

Telecode ansluten direkt till telenätet

Detta gäller t.ex. då Telecode TC5000 ska installeras i en bostadsfastighet eller ringa till flera företag via allmänna telenätet.

I porten

När en besökare vill komma in genom dörren använder hon portapparaten utanför dörren för att tala med lägenhetsinnehavaren/företaget. Besökaren trycker på B följt av antingen kortnumret som finns anslaget på namntavlan bredvid portapparaten, eller lägenhetsinnehavarens/företagets telefonnummer.

Om det är upptaget

Om det är upptaget hörs en upptagetton i portapparaten. Anropet kopplas sedan bort efter fem sekunder. För att undvika långa väntetider vid dörren, kan systemet ställas in så att besökaren kan öppna dörren genom att upprepa det nyss slagna telefonnumret (se avsnitt *Öppna dörren med telefonnr vid upptaget*).

Att svara i telefonen

Eftersom porttelefonen är kopplad till telenätet använder lägenhetsinnehavaren/företaget sin egen telefon - både för att samtala med besökare och för att öppna dörren. När en besökare slår kortnumret eller telefonnumret ringer det som vanligt i lägenhetsinnehavarens/företagets telefon. När man lyfter på luren hörs emellertid en liten melodislinga som talar om att samtalet kommer från porttelefonen. Då är det möjligt att tala med besökaren i 45 sekunder. Samtalstiden kan ändras.

Att öppna porten

Under samtal med besökaren trycker man på 5'ans knapp på sin vanliga telefon och sedan lägger man på. Porten öppnas omedelbart.

Om man inte har en tonvalstelefon måste Telecode TC5000 ställas om (se avsnitt *Öppna dörren genom att lägga på luren*), och då lägger man bara på luren. Porten öppnas efter inställd samtalstid.

Att inte öppna porten

Under samtal med besökaren trycker man på 0'ans knapp på sin vanliga telefon eller så lägger man på luren. Porten öppnas inte.

Om man inte har en tonvalstelefon måste centralen Telecode TC5000 ställas om (se avsnitt *Öppna dörren genom att lägga på luren*), och måste man vänta tills melodislingan hörs andra gången och sedan lägga på luren.

Telecode och telefonsvarare

Om en telefonsvarare är kopplad till det nummer som porttelefonen ska ringa upp, kommer svarsmeddelande att höras i porttelefonen och ev. meddelande kan pratas in.

Om man inte vill att svarsmeddelande skall höras i porttelefonen gäller följande:

- 1 Spela in tonsignalen för **0** före själva svarsmeddelandet. För att kunna göra det behövs en tonvalsdosa (kan köpas i närmaste telebutik).
- 2 Start bandet och vänta i cirka 4 sekunder.
- 3 Håll tonvalsdosan mot mikrofonen och tryck på **0** i en sekund.
- 4 Tala in meddelandet.

Vad gör de som inte har telefon?

De som inte har telefon kan ändå använda systemet. Installatören drar en separat kabel till den plats där telefonen ska vara och monterar där en s k våningsapparat. Våningsapparaten används enbart för att ta emot samtal från porttelefonen. Porttelefonen fungerar på samma sätt som beskrivits tidigare. Samtal tillåts pågå i 45 sekunder. Efter 35 sekunder hörs en varningssignal. Man öppnar porten genom att trycka på **Öppna** på våningsapparaten och lägger sedan på luren.

Fungerar också med portkod

Givetvis ska de som bor/arbetar i fastigheten och andra behöriga kunna komma igenom dörren på ett enkelt sätt. Parallellt med porttelefonfunktionen finns därför även en kodlåsfunktion. Upp till 99 koder som kan vara unika för olika dörrar kan programmeras in.

Om fel kod anges tre gånger i följd övergår kodlåset i ”blockeringsläge” och kan inte användas. För att det ska fungera igen måste rätt kod anges två gånger i följd.

Motorvärmarruttag

Din bostadsrättsförening har tillgång till ett antal parkeringsplatser med eluttag för motorvärmare. Motorvärmarruttagen slås på med en timer som programmeras efter behov. Instruktioner för motorvärmarruttagen finns i leverantörens anvisningar på följande sidor.

Under de två första åren från godkänd slutbesiktning kontaktar du JM Kundservice om du misstänker att det är något fel på motorvärmarruttagen. Därefter kontaktar du din styrelse direkt.

Användarinstruktioner för motorvärmare typ ATE-B utrustade med jordfelsbrytare och dvärgbrytare

Dvärgbrytare

Om denna är tillslagen skall vipparmarna peka uppåt.

I händelse av att automatsäkringarna har löst ut skall vipporna föras nedåt, så långt det går och därefter tryckas ända upp igen

Jordfelsbrytare

Om denna är tillslagen skall vipparmen peka uppåt

Testknapp

Denna skall Du trycka på var 6:e månad och kontrollera att jordfelsbrytaren löser ut

Knappar

För att stega tiden framåt eller bakåt

Display

visar klockan

RESET knappar

Inställning av klockan

Så här gör Du:

Håll in båda knapparna tills siffrorna börjar blinka. Stega tiden med hjälp av knapparna, framåt eller bakåt, tills rätt tid visas. Efter några sekunder slutar siffrorna att blinka.

Avresetiden

Så här gör Du:

Tryck in en av knapparna under Ditt uttag. Avresetiden visas. Stega tiden med hjälp av knapparna tills rätt avresetid visas. Efter några sekunder visas aktuell tid igen.

Tillslagstiden

är 3 timmar före inställd avresetid.

Elektronikstörningar, RESET-funktion

Vid eventuella störningar i elektronisksystemet och innan man kontaktar installatör, kan man utföra en total nollställning av systemet:

Håll knapparna >> och <<, placerade närmast displayen, nedtryckta samtidigt i minst 3 sekunder. Efter denna tid visas i displayen fyra blinkande nollor och ett fast sken från kolon. Systemet är då nollställt och avresetiden visar 07:00, för båda användarna. Inställning av klocka och ändring av avresetid kan då utföras enligt tidigare instruktioner.

För motorvärmaruttag med 1 jordfelsbrytare och 2 skyddsbrytare, se nästa sida

Ventilation

Ventilationssystemet är ett mekaniskt frånluftssystem, ett så kallat FX-system.

En frånluftsfläkt suger ut luften från bostaden via frånluftsdon i badrum, wc, kök och större klädkammare. Frisk ersättningsluft tas in via tilluftsdon i yttervägg bakom radiatorena i sovrum och vardagsrum. Från tilluftsdonet går en ljuddämpad kanal genom ytterväggen till ett fasadgaller på husets utsida. Fasadgallret kan vara synligt eller dolt under fönsterbläcket. Radiatorena förvärmer den kalla uteluften när lägenheten har värmebehov.

Energien i den varma frånluften tas till vara i en värmeväxlare som tillsammans med en centralt placerad värmepump återvinner energin i frånluften och använder den till uppvärmning av tappvarmvatten och vatten till radiatorkretsen.

Samtliga don är injusterade för att erhålla rätt luftmängder. Det är viktigt att inte ändra inställningen på frånluftsdonen, då det kan ge ökade uppvärmningskostnader, ljud- och dragproblem samt i värsta fall fuktskador i våtutrymmen.

Renande filter

Tilluftsdonen är försedda med ett löstagbart filter i klass F7 (EU 7) som hindrar pollen och föroreningar att ta sig in med friskluften. Den filtrerade luften kommer in i tilluftdonet och följer utmed radiatorns baksida. Kontakten med radiatorns varma yta gör att uteluften förvärms innan den släpps ut vid radiatorns överkant. Rummet tillförs därmed tempererad och filtrerad friskluft.

För att uppnå fullgod ventilation bör filtren bytas minst vartannat år. Vid hårt trafikerade gator kan detta behöva göras oftare. Vid filterbyte kan bostadsrättsföreningen göra en beställning för alla medlemmarna för att få bättre pris. Filtret kan dammsugas vid behov (men inte tvättas). Mer information om filter och filterbyte finns i leverantörens anvisningar på följande sidor i denna flik.

Under de två första åren från godkänd slutbesiktning gör du i första hand en felanmälan till JM Kundservice om du misstänker att det är något fel på ditt ventilationssystem. Därefter kontaktar du din styrelse direkt.

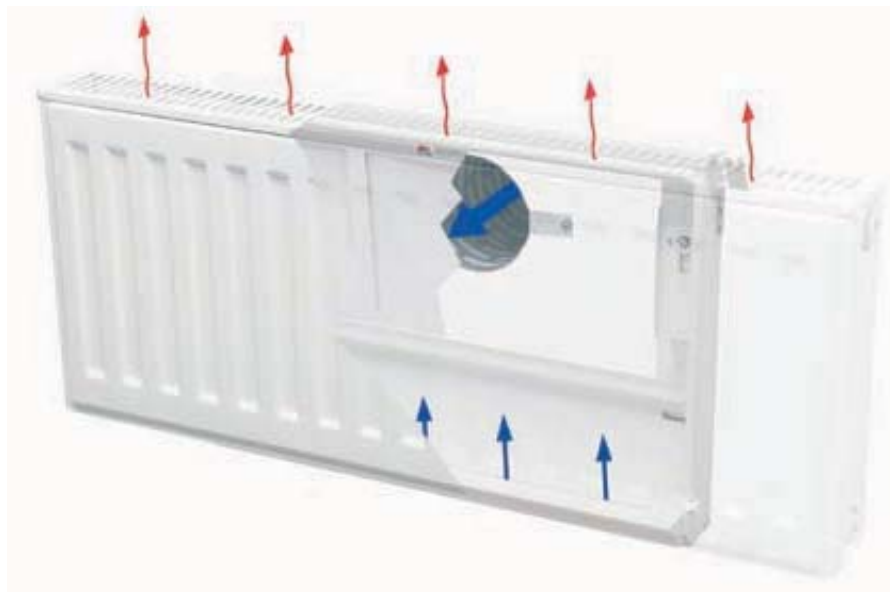
Easy-Vent®

Frisk luft i bostäder

ALLMÄN BESKRIVNING

Frisk luft är en färskvara som ska hanteras varsamt och som därför bör ta den kortaste vägen in till bostaden. Luften ska vara ren och hålla behaglig temperatur för att ge bästa komfort. Det var utgångspunkten när vi för mer än femton år sedan introducerade uteluftsdonet Easy-Vent. En pålitlig lösning som är lätt att underhålla och förstå.

Easy-Vent monterad på vägg bakom radiator (i genomskärning). Den filtrerade och förvärmade friskluften tillförs rummet i radiatorns överkant

SÅ FUNGERAR EASY-VENT

Easy-Vent monteras tillsammans med panelradiator av valfritt fabrikat och fungerar samtidigt som konsol för denna. Uteluft leds genom fasadgaller och kanal in i luftdonet som är monterat på väggen bakom radiatoren.

Vid donets inlopp sitter ett filter som hindrar föroreningar att ta sig in med friskluften. Den filtrerade luften strömmar in i luftdonet och följer utmed radiatorns baksida.

I luftdonets underkant finns en ejektor som därefter styr upp luften mellan panelernas konvektionsplåtar. I kontakten med den varma radiatorytan förvärms luften effektivt innan den släpps ut i radiatorns överkant. Rummet tillförs behagligt tempererad friskluft. Dragfritt och ljudlöst.

FÖRVARMD FRISKLUFT

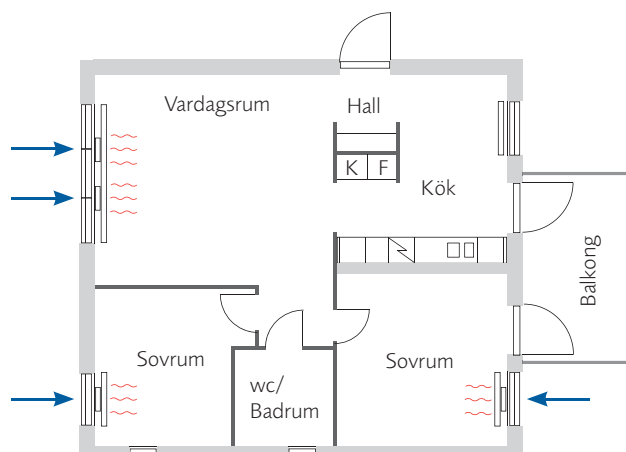
Easy-Vent ökar radiatorns effekt. Påtvingad konvektion kombinerat med stor temperaturdifferens mellan radiator och uteluft ger en mycket effektiv värmeöverföring till luften. Radiatorns storlek kan därför minskas med bibehållen värmeeffekt.

Easy-Vent styr upp tilluften bakom och mellan radiatorns paneler med hög hastighet. Luftströmmens hastighet gör att varm rumsluft sugas in under radiatoren och blandas med tilluften, vilket ökar lufttemperaturen ytterligare. Särskilt viktigt är detta höst och vår då temperaturen utomhus kan vara låg, samtidigt som värmesystemet inte är i drift.

FRÅNLUFT- OCH SJÄLVDRAGSSYSTEM

Easy-Vent används i byggnader med frånluft- och självdragssystem, främst bostäder.

Förbrukad luft i lägenheter sugas ut via spiskåpa i kök, ventiler i wc/badrum och ibland klädkammare. Easy-Vent är placerad bakom radiatoren i övriga utrymmen såsom vardagsrum och sovrum. Här tillförs ny luft som är filtrerad och förvärmad. Den friska luften strömmar genom bostaden och fångar upp föroreningar som alstrats inomhus på sin väg till spiskåpa och frånluftsventiler.

EASY-VENT PASSAR ALLA RADIATORER

Att fritt kunna välja radiator ökar möjligheten att skapa bästa kombination av ventilation, uppvärmning och ekonomi.

Easy-Vent passar radiatorer med höjd upp till 900 mm och längd på minst 600 mm. På radiatorer av vissa fabrikat med längd 600-800 mm kan de fabriksmonterade upphängningsbyglarna behöva tas bort. Easy-Vent fungerar även som konsol för radiatorn. Endast om radiatorns längd överstiger 1400 mm behövs kompletterande radiatorkonsoler.

MYCKET LUFT PÅ LITEN YTA

I små lägenheter är det ofta svårt att tillföra tillräcklig mängd uteluft dragfritt. Med Easy-Vent löses detta effektivt genom att placera två luftdon bakom samma radiator. Därmed fördubblas mängden förvärmad friskluft. Minsta centrumavstånd mellan luftdonen ska vara 550 mm. För att båda donen ska få plats måste radiatorn vara minst 1200 mm lång.

TYSTA BOSTÄDER

I trafikintensiva och bullriga miljöer rekommenderar vi ljuddämpande kanaler. Förutom olika typer av invändig ljudisolering, kan intagskanalen utformas så att fasadväggens termiska isolering också utnyttjas som ljudabsorbent.

Acticon har lång erfarenhet och kunskap inom akustik och ljuddämpning. I vårt luft- och ljudtekniska laboratorium utför vi provningar av egna och kundspecifika lösningar. Självklart hjälper vi till med ljudberäkning och dimensionering samt lämnar CAD-ritade förslag.

FILTRERING

Allergi och överkänslighet anses till stor del vara miljörelaterade. Genom väl ventilerade inomhusmiljöer skulle många allergiska besvär kunna lindras och förebyggas. Dessutom bör den uteluft man för in i bostaden filtreras från pollen och andra föroreningar.

RÄTT FILTER FÖR RÄTT FUNKTION

Vårt Komfortfilter F7 är ett mycket effektivt finfilter i klass F7. Det är uppbyggt av syntetiska fibrer i tre skikt med olika densitet. Denna unika konstruktion ger särskilt god stofthållningsförmåga och lång livslängd. Både Komfortfilter F7 och Grundfilter G2 är temperaturbeständiga upp till 100 °C och är fuktbeständiga upp till 100% relativ fuktighet. De uppfyller brandklass F1 och avger inga giftiga gaser vid destruktion. Båda filtren kan kombineras med aktivt kolfilter. Easy-Vent levereras med Komfortfilter F7 som standard.

BESTÄLLNING AV NYA FILTER

För att upprätthålla fullgod ventilation bör filter bytas regelbundet. Använd Acticons originalfilter vid byte. Vi kan då garantera att de tekniska data som ligger till grund för dimensionering av luftflöden, lufttemperatur och filtrering gäller.

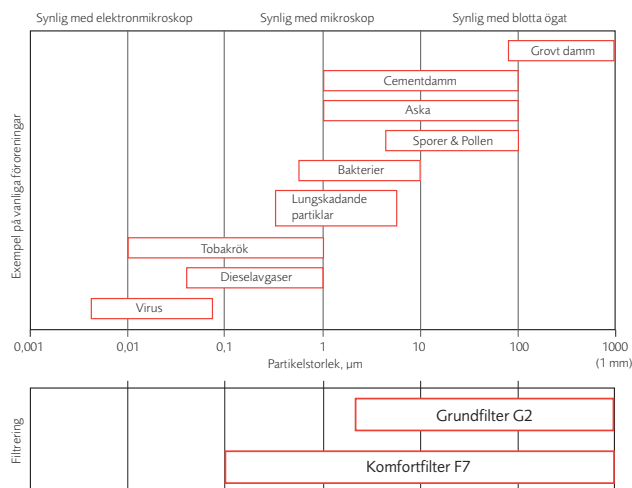
Nya filter och flexibel slang för invändig rengöring av luftdon och kanal beställs från Acticon AB.

LÄTT ATT BYTA FILTER

1. Lyft av rensluckan och dra upp filtret.
2. För ner det nya filtret i öppningen. Se till att filtrets ram är vänd in mot rummet och att filtret lutar mot dig.
3. "Tumgreppet" på filtrets ram viks bakåt. Lägg tillbaka luckan och tryck till så att den låses fast.

Filtret är böjbart vilket gör filterbytet enkelt även vid lågt placerad fönsterbänk

Diagrammet visar alla de föroreningar som filtreras bort med våra filter

Filter	Beskrivning
Komfortfilter F7	Engångsfilter i klass F7. Vårt standardfilter till Easy-Vent. Avskiljningsgrad ca 98% Avsvärtningsgrad > 80% Brandklass F1 enligt DIN 53438 Filterbyte: Årligen eller minst vartannat år
Komfortfilter F7 + aktivt kolfilter	Engångsfilter bestående av två separata filterceller som kan bytas var för sig. Tekniska data lika Komfortfilter F7 Filterbyte: Aktivt kolfilter - två gånger per år
Grundfilter G2	Klass G2. Kan dammsugas. För effektivare filtrering bör dock filtret bytas mot nytt. Avskiljningsgrad > 65% Brandklass F1 enligt DIN 53438 Filterbyte: För effektiv filtrering årligen eller minst vartannat år.
Grundfilter G2 + aktivt kolfilter	Filter bestående av två separata filterceller som kan bytas var för sig. Tekniska data lika Grundfilter G2 Filterbyte: Aktivt kolfilter - två gånger per år

MONTAGE OCH INJUSTERING

Easy-Vent är en komplett enhet utan lösa detaljer. Eftersom luftdonet också är konsol för radiatorn monteras två funktioner i ett och samma moment. Inga verktyg behövs för att fixera radiatorn mot luftdonet.

SNABBT OCH ENKELT MONTAGE

Börja med att ta hål i fasadväggen och montera intagskanal och fasadgaller. Därefter skruvas Easy-Vent fast på väggen. Tillse att intagskanalen mynnar i den rektangulära öppningen på donets baksida. Kontrollera att donet hänger i våg.

Radiatorn ställs på de två plastbekladda radiatorstöden i donets underkant. Passa in radiatorsidled så att den sluter tätt mot donets tätningsslist. Radiatorn fixeras med de fjädrande hakarna i donets överkant. Radiatorns toppgaller behöver inte demonteras. Tryck ner hakarna så att låssprinten blir synlig. När sprinten låser hörs ett "klickljud". Haken är nu fixerad och radiators monterad.

Lyft av rensluckan och för ner filtret i rensöppningen. Se till att filtrets ram är vänd mot rummet och att filtret lutar mot dig. "Tumgreppet" på filtrets ram viks bakåt. Lägg tillbaka luckan och tryck till så att den låses fast. Tillse också att ejektorn i donets underkant är uppfälld mot radiatoren.

PRAKTISK LÅSNING AV RADIATOR

I överkant fixeras radiators mot luftdonet med två låsbara hakar. Dessa trycks ner med hjälp av tummen och låses automatiskt med en sprint.

INJUSTERING OCH DRIFT

Easy-Vent kräver ingen injustering. Tillse att reglerbara spjäll hålls öppna för fullgod ventilation.

Värmesystemets cirkulationspump bör förreglas med frånluftsfläkten. Därmed undviks att kall uteluft strömmar över radiators vid ett pumphaveri. Använd termostatventiler som inte går att skruva ner längre än till frostskydd.

REGLERBART SPJÄLL

Spjäll är ett tillbehör som är placerat på ejektorn i donets underkant. Det är steglöst reglerbart från öppet till stängt läge. För att minska luftöppningen eller stänga helt dras spjället mot dig. För att öppna skjuts spjället i riktning från dig. Reglering av spjället görs enklast med ejektorn i nedfällt läge. Glöm ej att fälla upp ejektorn efter reglering.

Spjället kan monteras på donet i efterhand med hjälp av tillhörande skruv och plastbricka.

RENGÖRING

Easy-Vent torkas av med lätt fuktad trasa. Förutom regelbundna filterbyten krävs normalt ingen ytterligare rengöring. I undantagsfall kan fasadgaller, kanal och donets insida rengöras med flexibel rensslang ansluten till dammsugare.

Hake i öppet läge

Lägg märke till att låssprinten blir synlig då haken är låst

Spjället regleras enkelt med fingertopparna. Bilden visar spjället i halvöppet läge

Med den vändbara adaptorn passar rensslangen alla dammsugare

Spisfläkt

Utförliga instruktioner och skötselanvisningar för din spisfläkt finns i leverantörens anvisningar som ligger i en kökslåda när du flyttar in. Vi rekommenderar att du förvarar den här i en plastficka.

Matlagning och vädring

Öppna inte köksfönstret när du lagar mat. Gör du det sprids matoset i hela lägenheten. Luften som kommer in genom fönstret gör att det bildas ett övertryck i köket vilket medför att luft och matos drivs ut i resten av lägenheten. Spisfläkten kan inte suga upp matoset om fönstret är öppet i köket eftersom luftcirkulationen runt fläkten störs. Öppna fönstret i angränsande rum istället och ha dörren till köket stängd. Det skapar ett undertryck i köket och ventilationsspringan som finns under dörren räcker för att den friska luften ska kunna komma in.

Under de två första åren från godkänd slutbesiktning gör du i första hand en felanmälan till JM Kundservice om du misstänker att det är något fel på din spisfläkt. Därefter kontaktar du din styrelse eller leverantör direkt.

Spishäll och ugn

Din bostad är utrustad med en plan glaskeramikhäll och en energieffektiv ugn. Utförliga skötselanvisningar finns i leverantörens bruksanvisning som ligger i en låda i köket vid inflyttning. Vi rekommenderar att du förvarar skötselanvisningarna här i en plastficka.

Rengöring av häll

Hällen rengörs med ett speciellt rengöringsmedel anpassat för glaskeramik. Det anpassade medlet lägger en skinande, smutsavvisande hinna över hällen som förenklar fortsatt rengöring. Vattenfläckar tas bort med hjälp av citron eller ättika. Var noga med att rengöra hällen efter varje gång du använt den, på så sätt bränns inte maten fast. Mat som kokar över och fastnar samt kraftig smuts på hällen tas enkelt bort med en speciell skrapa anpassad för glaskeramikhällar. Använd endast skrapbladet till detta, de andra delarna av skrapan kan göra repor i glaskeramiken. Bladet är mycket vasst, tryck därför in bladet i skrapan igen efter att du använt glasskrapan.

Skador på hällen

Salt, socker och sand kan orsaka repor i glaskeramiken. Använd därför inte spishällen som avlastnings- eller arbetsyta. Skadat skrapblad ska bytas ut för att inte orsaka skador på keramiken.

Varma plattor

Överhettad olja och fett antänder lätt. Undvik detta genom att alltid hålla uppvärmningen under uppsikt. Skulle oljan eller fettets ändå antändas, släcks det genom att omedelbart sätta på locket eller lägg på en tallrik. Häll aldrig vatten över brinnande olja eftersom det får elden att flamma upp. Spishällen kan vara varm en stund efter användandet, lägg därför inte ifrån dig något på hällen. Restvärmeindikatorn på ovansidan varnar om att hällen fortfarande är varm. Håll uppsikt över barn som vistas vid hällen.

Rengöring av ugn

Ugnens utsida torkar du av med vatten och lite diskmedel, eftertorka med en mjuk trasa. Använd inga starka rengöringsmedel. Insidan rengörs med ett speciellt rengöringsmedel anpassat för ugn på dess emaljerade ytor. För att underlätta rengöring kan man tända lampan och hänga av ugnsluckan. Om din ugn är försedd med katalytisk emalj (självrengörande emalj) ska inte ugnrensning användas, se leverantörens anvisningar för mer utförlig information.

Ugn med front i rostfritt stål

Avlägsna alltid kalk-, fett-, stärkelse- och äggvitefläckar omedelbart. Korrosion kan bildas under denna typ av fläckar. Använd vatten och lite diskmedel för rengöring. Torka av ytan med en mjuk duk.

Om du misstänker att det är något fel på din spishäll eller ugn gör du i första hand en felanmälan till leverantören.

Kylskåp och frys

Utförliga skötselanvisningar för dina vitvaror finns i leverantörens bruksanvisning som ligger i en låda i köket vid inflyttning. Vi rekommenderar att du förvarar dem bakom den här fliken i en plastficka.

Rengöring kylskåp

Kylskåpet rengörs invändigt vid behov med ett mildt diskmedel och mjuk trasa. Rengöring under och på baksidan av kylskåpet samt runt kompressorn förlänger livslängden. En dammig baksida medför även risk för brand.

Rengöring och avfrostning av frys

Frys bör frostas av och rengöras regelbundet för att få jämn temperatur och låg elförbrukning. Observera att vissa frysmodeller har automatisk avfrostning. Liksom för kylskåpet måste under- och baksidan av frysen rengöras regelbundet.

Manuell avfrostning:

1. Ställ termostaten på noll och tag ut varorna. Du kan påskynda avfrostningen genom att ställa in kärl med hett vatten (ej kokande) i frysen.
2. Rengör skåpen med ljummet vatten och mildt diskmedel.
3. Torka skåpet ordentligt torrt. Det är fukten som ger frostbildning.

Kylskåp och frys är placerade på plastlådor för att eventuell kondens ska samlas upp och inte skada golvet. Kontrollera fuktskyddet regelbundet och torka upp fukt vid behov. När du flyttar ut kylskåp och frys för att städa bakom och under, tänk på att sätta tillbaka fuktskyddet.

Om något fel uppstår på ditt kylskåp eller frys gör du i första hand en felanmälan direkt till leverantören.

Diskmaskin

Skötselanvisningar för din diskmaskin finns i leverantörens bruksanvisning som ligger i en låda i köket vid inflyttning. Vi rekommenderar att du förvarar skötselanvisningen bakom den här fliken i en plastficka.

Diskmaskinen är liksom kylskåp och frys placerad på en plastlåda för att eventuell kondens och vattenläckage ska samlas upp och inte skada golvet. Kontrollera fuktskyddet regelbundet och torka upp fukt vid behov.

Avstängningsventilen för diskmaskinen är placerad framtill på diskbänksblandaren och den ska vara avstängd när du inte använder diskmaskinen.

Om du misstänker att det är något fel på din diskmaskin gör du i första hand en felanmälan till leverantören.

Mikrovågsugn

Skötselanvisningar för din mikrovågsugn finns i leverantörens bruksanvisning som ligger i en låda i köket vid inflyttning. Vi rekommenderar att du förvarar skötselanvisningen bakom den här fliken i en plastficka.

Om du misstänker att det är något fel på din mikrovågsugn gör du i första hand en felanmälan till leverantören.

Tvättmaskin och torktumlare

Skötselanvisningar för din tvättmaskin och torktumlare finns i leverantörens bruksanvisning som ligger i en låda i köket vid inflyttning. Vi rekommenderar att du förvarar skötselanvisningen här i en plastficka.

Om du misstänker att det är något fel på din tvättmaskin eller torktumlare gör du i första hand en felanmälan till leverantören.

Kakel och klinker

Våtrumsväggar och golv

Badrummet har ett tätskikt som säkerställer att fukt inte kan tränga in i väggen eller ner i golvet. Undvik därför att göra hål i en kakelklädd vägg, särskilt vid duschplats och kring badkar. Om du ändå måste göra hål är det viktigt att du tätar hålet kring skruven med våtrumssilikon. Material hittar du hos välsorterade fackhandlare. Anlita en hantverkare/plattläggare om du känner dig minsta tveksam. Punkteras tätskiktet utan erforderlig tätning kan fuktskador uppstå.

Rengöring

Väggar och golv beklädda med kakelplattor eller glaserade klinkerplattor rengörs i första hand med vatten och eventuellt rengöringsmedel (exempelvis diskmedel eller allrengöringsmedel). Vid kraftig nedsmutsning används skursvamp eller skurborste med alkaliskt allrengöringsmedel. Tänk på att fogarna är porösa och lätt smutsas ned. Eventuella mjuka fogar bör torkas rena så att smuts inte fastnar i fogmaterialet.

Kalkavlagringar som bildats av kalkhaltigt vatten avlägsnas enklast med ett svagt, surt rengöringsmedel. Utspädd hushållsättika fungerar utmärkt. Kom ihåg att vattenmätta fogarna före tvättning. Vissa kakelplattor har glasyrer eller speciella dekorer som kan vara känsliga för starkt sura rengöringsmedel, kontrollera därför leverantörens anvisningar. Avsluta rengöringen med rent vatten och mjuk svamp, avsluta alltid med att torka ytorna med torr trasa.

Oglaserade plattor

För att få bort smuts som fastnat i beläggningens yta används vatten och återfettande rengöringsmedel eller såplösning. Behandling med såplösning ger på sikt en effekt som liknar den man uppnår genom efterbehandling med klinkerolja. Om plattorna är kraftigt nedsmutsade rengörs de med vatten och alkaliskt allrengöringsmedel eller grovrengöringsmedel. Torka med rent vatten efteråt.

Glaserade plattor, mosaik och ”granitkeramik”

För att få bort smuts som fastnat i beläggningens yta används vatten och svagt alkaliskt allrengöringsmedel. Såplösning skall inte användas. Den ger en tunn beläggning på plattornas täta yta där smutsen lätt får fäste. Om plattorna är kraftigt nedsmutsade används vatten och alkaliskt allrengöringsmedel eller grovrengöringsmedel. Torka med rent vatten efteråt.

Under de två första åren från godkänd slutbesiktning gör du i första hand en felanmälan till JM Kundservice om du misstänker att det uppstått en skada på en våtrumsvägg. Därefter kontaktar du din styrelse direkt.

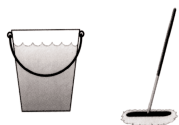
Glaserade kakel o klinker - vägg

Installationsstädning och daglig rengöring

Installationsstädning

Höganäs FB 9200 KlinkerRent

Tag bort all lös smuts.
Blanda en brukslösning av FB 9200.

Blötlägg med rent vatten påför
KlinkerRentlösningen och låt
verka 5-10 minuter.

Impregnera

FB 9700 Klinker & Fogimpregnering

FB 9700 impregnerar fogen och skyddar den mot
angrepp av flytande föroreningar.

Dagligt underhåll

FB 9800 GrovRent

Mild, miljöanpassad rengöringsmedel

Manuell rengöring

Torka med alternativt spraya på
en brukslösning av Höganäs
FB 9800 GrovRent låt verka
några minuter och efterskölj
med rent vatten.

Periodiskt underhåll

Fläckborttagning

Spill och läckage ska alltid torkas upp med trasa eller
mjuk svamp så snart som möjligt. Vid rengöring med
starka kemikalier är det lämpligt att alltid börja med
väl utspädd lösning och vid behov koncentrationen.
Förvattna alltid cementfogarna.

Observera att anvisningarna för fläckborttagning
endast gäller keramikplattor, eftersom natursten är
känsligare för lösningsmedel.

Frågor rörande metoder och produkter

Kontakta

CC Höganäs Byggkeramik AB

Box 501, 260 51 Ekeby

Tel. 077-447 35 00 Fax. 077-447 36 46

www.cchoganas.se

Parkettgolv

Parkettgolv är ett levande material som förändras med tiden och ett välskött parkettgolv håller i många år.

Vid mycket torrt inomhusklimat vintertid kan sprickor uppstå i golvet, som sedan försvinner när luftfuktigheten höjs igen. Där solen ligger på kan golven påverkas av UV-ljus .

Vid daglig rengöring behövs normalt endast torra städmetoder såsom tormoppning eller dammsugning. Vid grundligare rengöring, fukttorka golvet med väl urvriden trasa. Tillsätt eventuellt mildt rengöringsmedel utan ammoniak i vattnet. Använd inte svabbgarn eftersom det lämnar mycket vatten efter sig. Underhåll gärna golvet med specialmedel för parkettgolv för att få ett extra skydd. Det rekommenderas i hemmiljö två gånger per år.

Genom att sätta möbeltassar av filt under benen på stolar, bord och övriga möbler undviker du att repa ditt parkettgolv. När du ska flytta pianot, den tunga hyllan eller soffan kan du ställa möbelen på en filt eller matta och försiktigt skjuta till önskad plats. Ställ inte blomkrukor direkt på golvet.

Under de två första åren från godkänd slutbesiktning gör du i första hand en felanmälan till JM Kundservice det uppstår fel på parkettgolvet som du inte själv har orsakat. Därefter kontaktar du en behörig hantverkare direkt.

Tapeter och målade ytor

Tapeter

Var varsam vid rengöring av dina tapeter, följ leverantörens anvisningar för just din tapet noga. Tänk på att tapeterna i de olika rummen kan vara gjorda i olika material även om de är från samma leverantör och därför vara olika känsliga.

Målade ytor

Var försiktig med nymålade ytor, färgens goda egenskaper uppnås först efter några veckor. Efter att färgen har härdats används handdiskmedel alternativt allrengöringsmedel som inte innehåller lösningsmedel. Missfärgningar som uppkommit då metall gnidits mot ytan försvinner lätt med ett suddgummi.

Tak

Målade ytor torkas av med en väl urvriden trasa efter rengöring. Matta ytor kan bli flammiga vid kraftig tvättning. Var extra varsam om ditt tak är grängat (dvs taket har en knottrig ytstruktur), då är det känsligt för fukt och bör inte torkas med fuktig trasa.

Halvmatta och halvblanka färger

Gör ren ytan med diskmedel alternativt allrengöringsmedel nerifrån och upp. Torka med vatten och vädra för att minska luftfuktigheten.

Listverk

Golvsocklar är tillverkade av furu som är betsade i eklasyr. Dörrfoder är tillverkade av furu och målade.

Information om de tapeter och färger som är valda i din bostad finns i specifikationen över dina inredningsval. Sätt gärna in skötselanvisningar för exempelvis speciella tapeter bakom denna flik.

Beckers

VÄGGAR OCH TAK

Skötselråd

för väggar och tak målade med

Scotte 3,5, 7 och 20

Beckerplast 3, 7 och 20

Scotte GT 20

Elegant Väggfärg Matt och Halvblank

Vattenburna färgers goda egenskaper uppnås först efter ett par veckor vid normal rumstemperatur 18–22°C. Undvik hård nedsmutsning och rengöring av ytorna fram till dess att väggfärgerna har härdat färdigt. Färger med högre glans (t ex glans 20 och 35) har bättre tvättbarhet än färger med lägre glans (t ex glans 3 och 7).

Normal tvättning och rengöring:

Använd allrengöringsmedel. Använd aldrig sprit eller starka organiska lösningsmedel. Tvätta alltid nedifrån och upp. Skölj ordentligt med vatten samt ventilerar ut den fuktiga luften.
Obs! Ej för hög temperatur på vattnet.

Fläckborttagning:

För fläckar som inte försvunnit med syntetiskt tvättmedel så kan Alg & Mögeltvätt bleka bort vissa fläckar (Alg & Mögeltvätt skall användas varsamt). Med matättika tar man bort rostfläckar. Svarta missfärgningar som uppstått när man gnidit t ex nycklar eller ringar mot den målade ytan raderar man bort med ett rent radergummi.

Beckers

SNICKERIER

Skötselråd

för inredningar såsom dörrposter, luckor m m

För rengöring av målade ytor användes syntetiska tvättmedel som inte innehåller lösningsmedel. Tvätta först ytorna med vatten med rengöringsmedel tillsatt (följ blandningsrekommendationen). Skölj därefter ytorna med svamp och handljummet vatten. Ett tips: Börja tvätta ytorna nedifrån. Ammoniak och ammoniakångor kan missfärga målade ytor. Använd istället allrengöringsmedel.

Inredning som är laserad eller betsad:

För rengöring använd endast fuktad rengöringsduk. Kraftigare rengöring kräver att ytan är överlackerad.

Inredning som är överlackerad:

Använd allrengöringsmedel. Använd aldrig sprit eller starka organiska lösningsmedel. Tvätta alltid nedifrån och upp. Skölj ordentligt med vatten samt ventilerar ut den fuktiga luften.

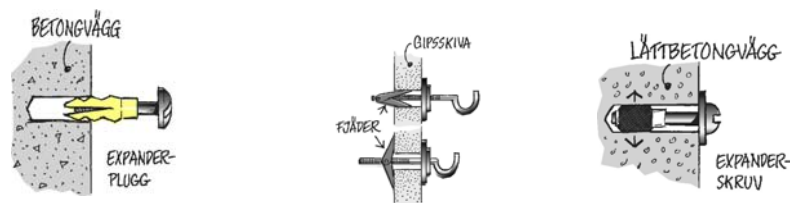
Obs! Ej för hög temperatur på vattnet.

Att sätta upp saker på väggen

Väggarna sätter den personliga prägeln på ditt hem, var noggrann när du sätter upp tavlor, krokar och liknande för att undvika onödiga hål i väggarna. Olika väggmaterial kräver olika metoder för uppfästning, ta kontakt med kunnig person om du är osäker. Om du har skjutdörrar i din bostad, tänk på att spiken eller skruven som du använder för att hänga upp din tavla med kan skada eller låsa skjutdörren.

- **Hårda väggar**

I betong- och tegelväggar gör du hål med en slagbormmaskin.

- **Porösa väggar**

Till gipsskivor och lättbetongväggar använder du drillborr, borrarväng eller bormaskin. Alla hål måste pluggas. Din järnaffär kan ge dig råd om vilka skruvar och krokar du bör använda för respektive väggmaterial. Undvik självhäftande krokar, de lossnar lätt och lämnar fula limmärken efter sig.

- **I våtrum**

Undvik att göra hål i en kakelklädd vägg, särskilt vid duschplats och kring badkar. Läs mer under fliken "Kakel och klinker"

- **Vägg-TV**

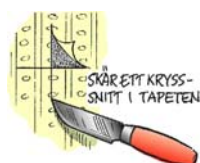
Det är förberett för vägg-TV på en vägg i vardagsrum och största sovrum, placeringen är markerad på din ritning. Observera att förstärkningen är plywood och är anpassad för att TV monteras mot vägg. Om du väljer en mycket stor TV eller om du sätter din TV på en "arm", tänk på att det medför mycket stora belastningar som kräver ytterligare förstärkningar innan montering.

- **Idolaffischen**

Sätt gärna upp affischen på barnens stora idol, världskartan eller almanackan. Men använd häftstift eller nålar. Tejp och fästlärar ger fula märken på tapeten.

- **Så här gör du "osynliga" hål**

Vid upphängning av exempelvis större tavlor eller hyllor då du behöver borra i väggen kan du enkelt gömma borrhålen. Börja med att göra två snitt i ett kryss i tapeten med en skarp kniv där du vill borra. Lyft undan tapetflikarna och borra. När du inte ska använda hålet längre tar du ut skruven, viker tillbaka tapetflikarna och hålet "försvinner".

Köksinredning

Ditt kök håller hög standard och är byggt för att användas varje dag under lång tid. Genom att ta hand om dess inredning får du ett kök som kan användas varje dag i många år. Om du har bänkytor av trä är det extra viktigt att du följer leverantörens anvisningar för att bevara dess egenskaper. På följande sidor får du skötselanvisningar från din köksleverantör.

Under de två första åren från godkänd slutbesiktning gör du i första hand en felanmälan till JM Kundservice om det uppstår något fel på inredningen i ditt kök. Därefter kontaktar du själv leverantören direkt.

Vi glädjer oss åt att få leverera ditt

MYRESJÖKÖK.

Här finner du skötsel­anvisningar för ditt kök. Det färdiga köket består av levande material, som kräver riktig skötsel för att kunna hålla länge och se vackert ut. Ett levande material åldras bl a genom att skifta färg över tiden. Vissa träslag blir mörkare och andra ljusare. Olika ytor kräver lite olika skötsel. Leta under respektive rubrik tills du hittar det/de ytmateri­al som gäller för just ditt kök. Det finns också information kring ett antal vanliga frågor.

SKÅPSTOMME

Skåpstommarna är i allmänhet uppbyggda av direktlaminerad spånskiva. Denna skiva tål fukt men inte i alltför hög utsträckning, d v s vatten får inte bli stående så att det kan tränga in i befintliga skarvar mellan plana ytor och kanter.

Det är därför viktigt att man torkar av sina snickerier med en torr trasa omedelbart vid vattenspill t ex på diskbänkskåpet eller badrumsskåpet efter disk respektive tvätt. Placering av t ex en kaffebryggare så att varm ånga strömmar upp mot ett väggskåps undersida (gäller även ljusramplis­ta eller en luckas kant) bör undvikas. Rengör med vatten och diskmedel. Svåra fläckar tas bort med T-röd. Gångjärnen på luckorna kan behöva justeras efter en tids användning.

MÅLADE OCH FANERADE YTOR

Målade och fanerade ytor rengörs med en fuktig trasa och mildt diskmedel som man normalt använder i hushållet. Använd inte skurpulver eller liknande medel som innehåller slipmedel, alkohol och andra repande partiklar, inte heller thinner eller ammoniak. Liksom stommarna måste även luckorna, speciellt kanterna, torkas av efter att de har utsatts för vattenspill.

Kraftig rökning och vitmålade kök hör inte ihop. Nikotinet gör att luckorna gulnar, ingen vit färg motstår detta. Fanerade ytor behöver hållas torra och befriade från fett och rengöringsmedel. Detta gäller speciellt ljusa fanér. Eftersom fanér är mer eller mindre porig skall man vara sparsam med vatten vid rengöring så att fukt inte tränger in i faneret. För att stärka luckans ytskikt och göra den tåligare mot repor utförs följande behandling innan användning: Ta bort skyddsfilmen när luckor och lådor har monterats. Torka av den högblanka ytan med en mjuk trasa som fuktats med en tvållösning (max 1% tvål) och låt luckan torka. Efter 24 timmar får avtorkningen sin effekt. Vid den dagliga rengöringen används vatten och tvållösning enligt ovanstående. **Viktig!** Alkoholhaltigt rengöringsmedel inte ska användas.

FOLIERADE YTOR.

För att stärka luckans ytskikt och göra den tåligare mot repor utförs följande behandling innan användning: Ta bort skyddsfilmen när luckor och lådor har monterats. Torka av den högblanka ytan med en mjuk trasa som fuktats med en tvållösning (max 1% tvål) och låt luckan torka. Efter 24 timmar får avtorkningen sin effekt. Vid den dagliga rengöringen används vatten och tvållösning enligt ovanstående. **Viktig!** Alkoholhaltigt rengöringsmedel inte ska användas.

BÄNKSKIVOR

Monteras enligt anvisning som medföljer bänkskivan. Bänkskivor belagda med högtryckslaminat rengörs med alla rengöringsmedel som förekommer i hushållet. Undvik att starkt färgade ämnen, såsom t ex jod eller bläck, kommer i kontakt med laminatytan.

På bänkskivor med laminatkantlist eller träkantlist är det viktigt att undvika att fukt tränger in i skarvarna. Undvik att öppna en varm diskmaskin. Fuktspärren ska monteras ovanför diskmaskinen för att avhjälpa problem med värme och fukt. Var noga med att inte placera heta kastruller eller stekpannor på laminaten.

Bänkskivor i massivt trä är ett levande material som vid förändrad luftfuktighet torkar ut om det inte ytbehandlas. När det gäller massiva bänkskivor är det väldigt viktigt att dessa monteras och sköts på föreskrivet sätt för att t ex undvika att skivorna slår sig. Har du valt en massiv träskiva har du valt ett naturligt material som kräver omtanke och underhåll för att behålla sin skönhet under många år. Sköter du den rätt blir den bara vackrare med åren.

Observera att all behandling och allt underhåll skall utföras på torra skivor. Låt aldrig vatten stå på skivan. Då kommer träet att svälla och i värsta fall även spricka. Kaffebryggare kan också ställa till problem. En del kaffebryggare blir mycket varma på undersidan vilket torkar ut träet. Det kan ge fläckar och sprickor. Speciellt viktigt är detta om du har en underlimmad diskho. En kaffebryggare, liksom fritergrytor och andra varma apparater, ska för säkerhets skull alltid stå på ett underlägg.

INNAN DU MONTERAR DIN MASSIVA TRÄSKIVA

Det är av största vikt att du oljar in skivorna rejält med bifogad olja innan monteringen. Detta gäller för såväl över som undersidan. En vaxad eller hårdvaxoljad skiva behöver inte vaxas/oljas innan monteringen. Den är redan behandlad. Däremot ska den underhållas regelbundet.

HÅRDVAXOLJADE SKIVOR

Vi rekommenderar Hårdvaxolja vilket ger ett ytskikt med mycket bra skydd. Tänk på att skydda skivornas yta ordentligt vid montage, kakling o.s.v. Om ytan skadats eller påverkats måste skivorna, innan de tas i bruk, behandlas med Hårdvaxolja. Eftersom varje skiva (liksom varje stav i varje skiva) är unik, krävs olika mängd Hårdvaxolja för att mätta ytan och bygga ett fullgott ytskikt. Detta framträder först efter en tids användning. Därför är det särskilt viktigt att du under första året kontrollerar om dina skivor behöver underhållas med Hårdvaxolja. Detta gäller även när ytan blivit sliten eller skadad. Om din skiva har en underlimmad diskho, är det extra viktigt att ändträet och kanter vid diskhon alltid har ett bra skydd.

Gör så här: Slipa vid behov med fint sandpapper eller slip-svamp. Torka rent. Lagg på ett tunt lager Hårdvaxolja. Torka i träets längdriktning med torr trasa. Se till att en tunn film uppstår. Låt torka i minst åtta timmar. Vid hårt sliten skiva eller om ytan slipats trären upprepas behandlingen ytterligare två gånger.

Var försiktig så att hårdvaxoljan inte kommer i kontakt med något annat än bänkskivan. Om så sker, torka bort direkt! In-torkad hårdvaxolja är mycket svår att avlägsna! Hårdvaxolja i burk har en begränsad hållbarhet och bör därför förbrukas inom ett år. Skruva alltid på korken ordentligt. De trasor och svampar du använt kan självantända då oljan oxiderar! Blöt med vatten och slå in lufttätt eller elda under kontrollerade former!

VAXADE SKIVOR

Björkskivor är alltid vaxade, men även skivor av andra träslag kan vaxas. Med vaxning bibehålls färgtonerna i träet och ljusa träslag ska ju behållas ljusa. Med olja djupnar tonerna, vilket oftast eftersträvas. Björk däremot blir mörk och flammig.

Om din skiva är vaxad, kräver den underhåll. Behandla skivorna med vax så fort ytan känns sträv, uttorkad eller sliten. Lämna inte vatten på ytan och skydda träet mot värme från exempelvis kaffebryggare eller frytgräsa. En vaxad yta är behandlad i flera steg. Slutresultatet är en hård, skyddande yta. På en sådan yta ska du aldrig använda slipande material som exempelvis ScotchBrite eller slippapper.

OLJADE SKIVOR

Första tidens behandling av oljade skivor är oerhört viktig för att de ska förbli lättskötta och snygga under en lång tid framöver. Träskivans fibrer behöver mättas med olja för att skivan skall bli formstabil samt motstå fukt och smuts. Detta sker med upprepade behandlingar och tar cirka ett år. När detta är klart har du fått en helt underbar naturprodukt.

Efter montering oljas samtliga sidor och kanter med Träolja, vilket är en högraffinerad kallpressad och rå linolja. Lägg på ett ordentligt lager och arbeta in oljan med trasa. För extra len yta använder du mjuk slipkloss (extra fin). Glöm inte kanterna! Låt oljan ligga på i 30 minuter. Fördela emellanåt överskottet till de delar som suger upp mycket. Gnugga sedan ytorna torra med en luddfri trasa.

Var försiktig så att oljan inte kommer i kontakt med annat än bänkskivan. Om så sker torka bort direkt! Intorkad olja är mycket svår att avlägsna! Om inte ytan torkas helt torr efter en halvtimme utan får ligga länge så torkar den till en kladdig, seg yta som är mycket svår att få bort. Den trasa eller svamp som du använt kan självantända då oljan oxiderar! Blöt med vatten och slå in lufttätt eller elda under kontrollerade former!

Efter en oljebehandling kan olja tränga upp i flera dagar och skada tidningar och böcker! Upprepa behandlingen ytterligare en gång första veckan, därefter en gång i veckan under tre veckor. Upprepa efter en månad, tre månader och sex månader. Behandla sedan med olja och trasa en eller två gånger om året. Har det kommit smuts ner i träets porer, använder du mjuk slipkloss (extra fin).

BEHANDLA MED NY OLJA

Efter en månad eller två behöver träet ytterligare behandlingar. Till en början kommer fibrer att resa sig så att ytan känns sträv. Då använder du en mjuk slipkloss (extra fin) och arbetar i träets längdriktning varefter skivan behandlas med ny olja.

En del starka rengöringsmedel löser olja. Då blir ytan ljus och sträv. Behandla med olja omedelbart som beskrivits ovan och försök hitta ett rengöringsmedel som inte löser olja.

OM OLYCKAN ÄR FRAMME

Ditt hem är säkert inget museum, och därför är det oundvikligt med småskador i yta och kanter, hur försiktig du än är. En träyta tål inte att du ställer heta kärl på den. Starka rengöringsmedel liksom andra starka vätskor som alkohol kan också påverka skivan.

Om ytan har skadats eller missfärgats kan du alltid slipa bänkskivan. Det är just det som är fördelen med massivt trä. Efter en sådan slipning måste du ytbehandla från grunden igen. Det material som behövs finns hos våra återförsäljare. Slagmärken kan många gånger repareras med hjälp av varmt vatten som får träet att svälla och återta sin form. Detta är lättast med trä som behandlats med olja och svårast med en vaxad yta, men det kan alltid vara värt ett försök.

Har du slipat ytan, kan du alltid byta från olja till vax eller tvärtom, men ytan måste behandlas som om den var obehandlad. Vid byte från en behandling till en annan gäller alltid att man slipar ner hela ytan ordentligt. Detta görs lämpligast när skivorna ändå är i behov av ny behandling. Putsningen blir betydligt enklare när ytan är lite uttorkad och sliten jämfört med nybehandlad. Väljer du olja, behandlar du enligt det schema som beskrivits tidigare.

Väljer du vax, följer du fabrikantens anvisningar. Väljer du Hårdvaxolja behandla då skivan tre gånger som beskrivs i avsnittet "Hårdvaxolja". Undvik linolja på en skiva av björk. Då riskerar du att skivan blir mörk och flammig. För att reparera det, måste flera millimeter slipas bort. På björk bör du använda vax eller Hårdvaxolja.

PORSLIN OCH ROSTFRITT SANITETSPORSLIN

Våra tvättställ har en glaserad yta. Denna är lätt att hålla ren och är beständig mot de flesta kemikalier. Använd vanliga rengöringsmedel. Rengöringsredskap som innehåller hårda slipmedel, såsom stålull och grön fibersvamp, skall inte användas. Starka syror, t ex saltsyra och svavelsyra, och starka alkalier, t ex kaustiksoda, bör inte användas. Droppande kranar bör snarast repareras.

ROSTFRIA DISK- OCH TVÄTTBÄNKAR

Den rostfria plåtytan bör torkas ren efter varje användning med en fuktig trasa eller svamp, som eventuellt doppats i diskmedelslösning som sedan sköljes bort. Torrorka efter. Använd ej hårda eller vassa föremål, stålull eller liknande. Matta partier på plåten får tillbaka sin lyster om man strör på lite krita och gnuggar med mjuk trasa. Efter all rengöring skall plåtytan sköljas med vatten och torrorkas. Hantera inte syror och andra aggressiva ämnen på disk- eller tvättbänken.

Även inläggningsspad, sockrade och saltade vätskor, som får torka in kan ge fläckar som är svåra att avlägsna. Missfärgningar av den rostfria ytan kan även uppstå om ämnen med järninnehåll typ stålull, spik, grus och smuts får ligga på den fuktiga ytan. Missfärgningen kommer inte från det rostfria materialet utan från det främmande materialet. Även vatten i vissa kommuner kan ge upphov till missfärgningar.

Använd inte stålull eller fibersvamp på bänkplanet, däremot kan fibersvampen med fördel användas i disklåda och slasktratt. **OBS!** Det är viktigt att torka och gnugga i bänkens längdriktning. Det kan uppstå mindre repor på den rostfria plåten vid normal användning.

GODA RÅD OM SPISFLÄKTEN

Starta alltid spisfläkten innan du sätter igång med matlagningen, annars utnyttjar du inte kapaciteten ordentligt. Kom ihåg att låta spisfläkten gå upp till 15 minuter efter matlagningen.

SPARA PÅ ENERGIN

En spisfläkt som går på högfart förbrukar dubbelt så mycket energi som en som går på lågfart. Högsta läget används som regel bara när man kokar något som luktar eller osar mycket.

GODA VENTILATIONS-FÖRHÅLLANDEN

Om spisfläkten inte fungerar som den ska, kan det bero på att slangen har veckat sig, lång kanal med många böjar, för liten takhuv i förhållande till ventilationsröret m.m. Goda ventilationsförhållanden ger en effektiv funktion och därmed lägre elförbrukning.

RENGÖRING

Torka fettfiltret med en trasa, diska vid behov. Som huvudregel bör du aldrig använda rengöringsprodukter med slipmedel. Alla spiskupor rengörs med fuktig trasa eventuellt med diskmedel på. Glasskärmen rengörs med fönsterputs.

FILTER

Det är viktigt att diska fettfiltret minst varannan månad. Filtret diskas antingen för hand eller i diskmaskin. Har du kolfilter i din spisfläkt kan detta inte diskas, utan måste bytas ut 1-2 gånger per år. **OBS!** Flambera aldrig på spisen under spisfläkten.

Ett Svanenmärkt kök borde vara en självklarhet även för den som inte bryr sig ett dugg om miljön.

Vi är glada och stolta över att runt 70 % av vårt sortiment nu är Svanenmärkt. Man kan tycka att det borde vara en självklarhet, men faktum är att vi är nästan ensamma om det bland de svenska köks-tillverkarna.

Kraven för Svanenmärkning är hårda. Vi får bara använda trä från skogsbruk där det tas hänsyn till det naturliga ekosystemet och där den biologiska mångfalden bevaras. Alla former av träskivor (inklusive spånskivor och MDF) ska avge så lite formaldehyd som möjligt.

Tillverkningsprocessen ska vara energisnål, och merparten av energin ska komma från förnybara energikällor. Dessutom krävs att alla kemiska produkter – som lacker och färger – ska ha ett minimalt innehåll av lösningsmedel och andra miljö- och hälsofarliga ämnen.

Ytterligare ett viktigt krav återstår att nämna. Svanenmärkningen är nämligen också en kvalitets märkning. Innan våra produkter blev godkända tvingades de därför genomgå hårda tester som rör bland annat hållbarhet, styrka, säkerhet och stabilitet.

Du kan alltså räkna med att ditt nya Svanenmärkta kök kommer att vara dig till glädje i många, många år. Och det är faktiskt lika bra för din plånbok som för miljön.

Dörrar och garderober

Dörrarna i och till din bostad är utformade för att vara funktionella och hållbara. På följande sidor finns anvisningar för hur du rengör dina dörrar och smörjer gångjärnen.

Garderobernas dörrar kan justeras vid behov genom att skruva vid gångjärnen. Följ din leverantörs anvisningar.

Under de två första åren från godkänd slutbesiktning gör du i första hand en felanmälan till JM Kundservice om du får problem med dörrar eller garderober. Därefter kontaktar du i första hand leverantören direkt.

RELIABILITY *for real life®*

Förvaltning, drift och underhåll

Som vägledning vid val av material för rengöring och reparation av dörrsnickerier, lämnar vi här en kortfattad beskrivning av den ytbehandling våra produkter genomgår före leverans. Ni finner här vidare uppgifter om rengöringsmedel samt färger och annat ytbehandlingsmaterial som vi rekommenderar.

Täckmålade produkter

Produkterna är målade med lacker för inomhusbruk med halvmatt glans, som uppfyller höga krav på fyllighet, repfasthet, nötning och utseende samt har hög hårdighet mot de flesta hushållskemikalier, fett och lösningsmedel.

Rengöring:	Använd allmänt förekommande rengöringsmedel. dock ej alkalisk. Förslagsvis vanligt diskmedel. Använd inte medel som kan repa eller lösa upp ytan. Undvik därför lösningsmedel, skurpulver, stålull etc. Fukta ytan nedifrån och upp men rengör uppifrån och ned. Annars finns risk för att ränder uppstår. Eftertorka
Underhåll:	Som regel krävs enbart rengöring om ej skador uppstått eller förslitningen varit onormal.
Bättring:	Mindre skador penselbättras. Fråga i er färghandel efter produkt lämpad för inomhussnickerier. Större skador kräver som regel spackling och total ommålning. Testa lämpligen först på ett mindre parti på t.ex. dörrrens bakkant för att säkerställa att den tänkta produkten är förenlig med den ursprungliga ytbehandlingen. Beakta att karm och dörrblad kan ha olika ytbehandling.

Fanerade klarlackerade produkter

Fanerade produkter är ytbehandlade med klarlack som ger god fyllighet, repfasthet och ytfinish samt god hårdighet mot de flesta hushållskemikalie.

Rengöring:	Använd allmänt förekommande rengöringsmedel. Förslagsvis vanligt diskmedel. Doppa en svamp eller trasa i lösningen och vrid ur väl. Rengör uppifrån och ned. Eftertorka. Avänd ej överskott av vatten och inte medel som kan repa eller lösa upp lacken. Undvik därför lösningsmedel, skurpulver, stålull etc.
Underhåll:	Som regel krävs enbart rengöring om ej skador uppstått eller förslitningen varit onormal. Produkter som används för möbelunderhåll t.ex. möbelvax och vaxpolish kan användas men krävs normalt inte.
Kvistgulning:	I virke till målade karmar förekommer kvistar. Beroende på träets egenskaper och miljön som karmen är monterad i så ingår det i virkets naturliga åldrande att kvistarna med tiden kan urskiljas genom ytbehandlingen. Bättring av kvistgulning se rubrik "Bättring".
Bättring:	Mindre skador penselbättras med klarlack i lämplig ton och glans. Större skador kräver nerslipning och total omlackering. Testa lämpligen först på ett mindre parti på t.ex. dörrrens bakkant för att säkerställa att den tänkta produkten är förenlig med den ursprungliga ytbehandlingen. Beakta att karm och dörrblad kan ha olika ytbehandling.

Skötselanvisning

Massiv-, Tambur- och Inbrottsskyddande dörrar (Del 1)

Som vägledning vid val av material för rengöring och reparation av dörrsnickerier, lämnar vi här en kortfattad beskrivning av den ytbehandling våra produkter genomgår före leverans. Ni finner här vidare uppgifter om rengöringsmedel samt färger och annat ytbehandlingsmaterial som vi rekommenderar.

Täckmålade dörrblad

Färgen är en tvåkomponents halvblank, syrahärdande täckfärg (härdlacksfärg) som uppfyller höga krav på fyllighet, repfasthet, nötning och utseende samt har hög hårdighet mot de flesta hushållskemikalier, fett och lösningsmedel.

Rengöring:	Använd allmänt förekommande rengöringsmedel, förslagsvis vanligt diskmedel. Använd inte medel som kan repa eller lösa upp ytan. Undvik därför lösningsmedel, skurpulver, stålull etc. Fukta ytan nedifrån och upp men rengör uppifrån och ned. Annars finns risk för att ränder uppstår. Eftertorka.
Underhåll:	Som regel krävs enbart rengöring om ej skador uppstått eller förslitningen varit onormal.
Bättring:	Mindre skador penselbättras. Fråga i er färghandel efter produkt lämpad för inomhussnickerier. Större skador kräver som regel spackling och total ommålning. Testa lämpligen först på ett mindre parti på t.ex. dörrens bakkant för att säkerställa att den tänkta produkten är förenlig med den ursprungliga ytbehandlingen. Beakta att karm och dörrblad kan ha olika ytbehandling.

Fanerade dörrblad

Fanerade dörrblad är lackerade med en halvmatt UV-härdande klarlack (härdlack) som ger god fyllighet, repfasthet och ytfinish samt god hårdighet mot de flesta hushållskemikalier.

Rengöring:	Använd allmänt förekommande rengöringsmedel, förslagsvis vanligt diskmedel. Doppa en svamp eller trasa i lösningen och vrid ur väl. Rengör uppifrån och ned. Eftertorka. Använd ej överskott av vatten och inte medel som kan repa eller lösa upp lacken. Undvik därför lösningsmedel, skurpulver, stålull etc.
Underhåll:	Som regel krävs enbart rengöring om skador ej uppstått eller förslitningen varit onormal. Produkter som används för möbelunderhåll t.ex. möbelvax och vaxpolish kan användas men krävs normalt inte.
Bättring:	Mindre skador penselbättras med klarlack i lämplig ton och glans. Större skador kräver nerslipning och total omlackering. Testa lämpligen först på ett mindre parti på t.ex. dörrens bakkant för att säkerställa att den tänkta produkten är förenlig med den ursprungliga ytbehandlingen. Beakta att karm och dörrblad kan ha olika ytbehandling.

Laminatbelagda dörrblad samt våtrumsdörr

Ytan har god resistens mot de flesta kemikalier, fett och lösningsmedel. Den är nötningståligen men kan repas av vassa föremål.

Rengöring:	Vatten med såpa, tvål eller vanligt syntetiskt rengöringsmedel löser de flesta smutsfläckar. Speciellt svår nedsmutsning fordrar behandling med koncentrerat rengöringsmedel, T-sprit eller lacknafta. Använd aldrig stålull eller liknande. Undvik rengöring med skurmedel. Nitrocellulosaförtunning får heller inte användas. OBS! Vid användande av petroleumbaserade lösningsmedel får dessa ej komma i kontakt med tätningsticker, då listens egenskaper kan försämrats.
Underhåll:	Enbart rengöring.
Bättring:	Mindre skador, repor etc., kan med gott resultat lagas med lagningsmassa speciellt framtagna för laminatytor.

Skötselanvisning

Massiv-, Tambur- och Inbrottsskyddande dörrar (Del 2)

Täckmålade träkarmar

Ytbehandling utföres med en miljövänlig vattenburen täckfärg som väl uppfyller högt ställda krav för målade karm.

Rengöring:	Använd allmänt förekommande rengöringsmedel, dock ej alkaliskt, förslagsvis vanligt diskmedel. Använd inte medel som kan repa eller lösa upp ytan. Undvik därför lösningsmedel, skurpulver, stålulletec. Eftertorka.
Underhåll:	Som regel krävs enbart rengöring om ej skador uppstått eller förslitningen varit onormal.
Kvistgulning:	I virke till målade karmar förekommer kvistar. Beroende på träets egenskaper och miljön som karmen är monterad i så ingår det i virkets naturliga åldrande att kvistarna med tiden kan urskiljas genom ytbehandling. Bättring av kvistgulning se rubrik "Bättring".
Bättring:	Mindre skador penselbättras. Fråga i er färghandel efter produkt lämpad för inomhussnickerier. Större skador kräver som regel spackling och total ommålning. Testa lämpligen först på ett mindre parti på t.ex. dörrens bakkant för att säkerställa att den tänkta produkten är förenlig med den ursprungliga ytbehandlingen. Beakta att karm och dörrblad kan ha olika ytbehandling.

Klarlackade träkarmar /Fanerade träkarmar

Ytbehandling utföres med en miljövänlig vattenburen klarlack som väl uppfyller högt ställda krav för klarlackad karm.

Rengöring:	Använd allmänt förekommande rengöringsmedel, dock ej alkaliskt, förslagsvis vanligt diskmedel. Använd inte medel som kan repa eller lösa upp ytan. Undvik därför lösningsmedel, skurpulver, stålull etc. Eftertorka.
Underhåll:	Som regel krävs enbart rengöring om ej skador uppstått eller förslitningen varit onormal.
Bättring:	Mindre skador penselbättras med klarlack i lämplig ton och glans. Större skador kräver nerslipning och total omlackering. Testa lämpligen först på ett mindre parti på t.ex. dörrens bakkant för att säkerställa att den tänkta produkten är förenlig med den ursprungliga ytbehandlingen. Beakta att karm och dörrblad kan ha olika ytbehandling.

Täckmålade stål- och minikarmar

Samt natureloxerad och målade aluminiumkarm (till våtrumsdörr)

Ytbehandling utföres med en miljövänlig pulverlack som väl uppfyller högt ställda krav för målade karm.

Rengöring:	Använd allmänt förekommande rengöringsmedel, dock ej alkaliskt, förslagsvis vanligt diskmedel. Använd inte medel som kan repa eller lösa upp ytan. Undvik därför lösningsmedel, skurpulver, stålulletec. Eftertorka.
Underhåll:	Som regel krävs enbart rengöring om ej skador uppstått eller förslitningen varit onormal.
Bättring:	Skador penselbättras lämpligen med alkydbaserad bättringsfärg eller motsvarande. Testa lämpligen först på ett mindre synligt parti för att säkerställa att den tänkta produkten är förenlig med den ursprungliga ytbehandlingen.
Beslag:	Samtliga gångjärnsskruvar i karmen skall efterdragas vid behov.

11:9

Här är det i första hand tal om dörrar i naturträ. Det kan därför förekomma mindre avvikelser i färg och patina. Det beror bl.a. på vilken yta det är tal om.

De olika ytbehandlingarna gör också att behovet av underhåll varierar:

Ytbehandling

Klarlackerad:	Dörrar i klarlack, lutbehandling/lack, vitpigmentering/lack har alla en mycket tacksam yta. Dörrarna kräver ingen efterbehandling, är vatten- och smutsavvisande många år framöver och i stort sett underhållsfria.
TIPS:	Med jämna mellanrum kan man fräscha upp dörren med möbelpolish. Det gör att den bättre står emot smuts och fettfläckar.
Obehandlad:	En obehandlad dörr är alltid mottaglig för smuts och damm. Det är möjligt att efterbehandla dörren med lack eller lutbehandling. I så fall är det viktigt att ge båda sidorna samma behandling.
TIPS:	Obehandlat: Skulle det med tiden uppstå tryckmärken och repor, läggs en fuktig trasa på området. Trasan värms därefter försiktigt med ett varmt strykjärn, så att träet "reser" sig.
Rengöring:	Oavsett yta skall dörren vid behov torkas av med en fuktig trasa, urvriden i såpvatten eller ett mildt rengöringsmedel. Eftertorka dörren med en väl urvriden trasa.

Täckmålade produkter

Produkterna är målade med lacker för inomhusbruk med halvmatt glans, som uppfyller höga krav på fyllighet, repfasthet, nötning och utseende samt har hög hårdighet mot de flesta hushållskemikalier, fett och lösningsmedel.

Rengöring:	Använd allmänt förekommande rengöringsmedel, dock ej alkalisk. Förslagsvis vanligt diskmedel. Använd inte medel som kan repa eller lösa upp ytan. Undvik därför lösningsmedel, skurpulver, stålull etc. Fukta ytan nedifrån och upp men rengör uppifrån och ned. Annars finns risk för att ränder uppstår. Eftertorka
Underhåll:	Som regel krävs enbart rengöring om ej skador uppstått eller förslitningen varit onormal.
Kvistgulning:	I virke till målade karmar förekommer kvistar. Beroende på träets egenskaper och miljön som karmen är monterad i så ingår det i verkets naturliga åldrande att kvistarna med tiden kan urskiljas genom ytbehandlingen. Bättring av kvistgulning se rubrik "Bättring".
Bättring:	Mindre skador penselbättras. Fråga i er färghandel efter produkt lämpad för inomhussnickier. Större skador kräver som regel spackling och total ommålning. Testa lämpligen först på ett mindre parti på t.ex. dörrens bakkant för att säkerställa att den tänkta produkten är förenlig med den ursprungliga ytbehandlingen. Beakta att karm och dörrblad kan ha olika ytbehandling.

SKÖTSELANVISNING

SKJUTDÖRRAR & INREDNING

RENGÖRINGSTIPS FÖR SPEGEL

Om du får smuts eller fläckar på spegelytan använd först fönsterputs. Om detta inte hjälper kan du använda ett **rakblad** eller **stålull** av typ "Svinto". (Obs! Endast stålull ej Scotch brite eller liknande.) Glaset **blir inte repat** varken av rakblad eller av stålull.

RENGÖRINGSTIPS FÖR MÅLADE YTOR

Rengöres med milda och i hushållet vanliga förekommande rengöringsmedel. Använd **ALDRIG** skurmedel, stålull eller liknande preparat, som innehåller slipmedel eller medel med ammoniak.

RENGÖRINGSTIPS FÖR LACKERADE TRÄYTOR

Fanerade och massiva träytor är mer eller mindre poriga. Var därför sparsam med vatten vid rengöring. Använd lätt fuktad trasa och torka efter med väl urvriden trasa. Lämpliga rengöringsmedel är samma som målade ytor. Använd aldrig thinner för fläckborttagning.

RENGÖRINGSTIPS FÖR LAMINAT- OCH MELAMINBELAGDA YTOR

Rengöres med i hushållet förekommande rengöringsmedel, i likhet med målade och lackerade ytor. Ämnen som kan förorsaka missfärgningar eller frätskador (jod, vätesuperoxid, bläck, mineralsyror etc.) skall givetvis undvikas.

RENGÖRINGSTIPS FÖR BACKAR OCH INREDNINGSDETALJER

Efter rengöring med lämpligt syntetiskt rengöringsmedel eftertorkas med fuktig trasa för att undvika statisk elektricitet. Kristallolja, aceton och liknande medel får ej användas, då dessa medel kan skada plastdetaljer.

RENGÖRINGSTIPS FÖR OLJADE YTOR

Oljade ytor ska inte underhållsbehandlas med olja. Rengöring görs med en fuktad trasa, ev. med lite mild tvållösning, varefter ytorna torkas väl.

RENGÖRINGSTIPS FÖR PROFILER & SKENOR

Torka vid behov av profilerna och fronten med en fuktig trasa. Golvskenan dammsugs med jämna mellanrum för bästa möjliga gång.

Fönster och fönsterbänkar

Dina fönster håller hög standard och är valda för att bevara ett bra och sunt inomhusklimat. Fönstren har bättre värmeisolerande egenskaper än genomsnittet på marknaden (Up-värde= 1,1 W/m²C) och sparar på så sätt energi.

Kondens

Fönster med god isoleringsförmåga (lågt Up-värde) kan efter kalla nätter få kondens på ytterrutans utsida. Det har inget samband med dålig kvalitet, snarare tvärtom. Det beror på att fönstret isolerar så effektivt att nästan ingen värme tränger ut till det yttersta glaset. Under en klar och kall natt kan den yttre glasskivan kylas ner och när värmen återvänder kan glaset vara kallare än utomhusluften. Om det dessutom är hög luftfuktighet kan det sätta sig som kondens på glasrutan. Kondensen förekommer i regel under korta perioder på våren och hösten när temperaturskillnaden är stor mellan dag och natt. Kondensen bildas på natten och försvinner oftast på morgontimmarna så snart uteluften blir varmare.

Persienner

Om du sätter egna persienner i fönstren, tänk på att mörka persienner kan bli mycket varma av solinstrålning, vilket gör att temperaturen mellan glaset kan bli så hög att sprickor i glaset uppstår. Att sätta persienner mellan glaset kan orsaka skador på dina fönster, sätt därför endast ljusa persienner på insidan av fönstret. Tänk på att du kan få ljudproblem om du borrar i karmen.

Rengöring och underhåll

Fönsterglaset måste rengöras och fönstrets gångjärn behöver smörjas regelbundet. Följ anvisningarna från din fönsterleverantör.

Fönsterbänkar av natursten

För regelbundet underhåll räcker det att du torkar av ytan med en fuktig trasa. Observera att ytan som ofta är polerad är känslig mot sura vätskor. Det är därför viktigt att torka upp vattenspill.

Utförliga skötsel- och underhållsanvisningar från din leverantör finns på följande sidor under denna flik.

Under de två första åren från godkänd slutbesiktning gör du i första hand en felanmälan till JM Kundservice om det uppstår fel på dina fönster eller fönsterbänkar som du inte själv har orsakat. Därefter kontaktar du din leverantör direkt.

Monterings- och skötselanvisning

SIDHÄNGDA FÖNSTER FASTA KARMAR • FÖNSTERDÖRRAR

INNEHÅLL

Leveransskedet

Transport	2
Leveransmottagning	2
Lagring på byggplatsen	2

Byggskedet

Montering	2
Fogning/Drevning	3
Justering	4

Bruksskedet

Skydd av monterat fönster under byggnadstiden	4
Barnsäkerhetsbeslag	4
Underhåll och skötsel	4
Rengöring av energiglas	4
Skötsel av självrengörande glas	4
Kondens	5
Felanmälan	5
Garanti	5
Miljöskydd	5

BRUKSKEDET

SKYDD AV MONTERAT FÖNSTER UNDER BYGGNADSTIDEN

Under byggnadstiden skall fönstret skyddas väl mot varje form av yttre åverkan. Beslag får inte utsättas för färg, puts- eller murbruk, betongvatten eller andra frätande ämnen. Färg får inte heller förekomma på tätlistor, beslagens rörliga delar eller på glidskenor. Glas skall skyddas noggrant vid arbete med vinkelslip eller svetsutrustning i närheten av fönstret. Om plastfolie och tejp används för att skydda fönstret observera risken för skador på fönstrets ytbehandling av folien (kontaktmissfärgning) eller tejpens samt vid borttagning av tejp eller folien, t ex vidhäftning mellan folie respektive tejp och målade ytor (färgsläppning).

Se till att fukten i byggnaden vädras ut genom forcerad ventilation och god värmetillförsel.

Då fönstret hålls öppet för utventilering av byggfukt skall observeras att den invändiga ytbehandlingen kan ta skada av fuktpåkänningen, t ex av regnvatten eller kondensvatten.

BARNSÄKERHETSBSLAG

Barnspärr på sidhängda inåtgående fönster

Barnspärr är ej standard. Som tillval finns t ex handtagsspärr KISI, eller vädringsbeslag Fix 92.

Barnspärr på sidhängda utåtgående fönster

Barnspärr är ej standard. Som tillval finns t ex handtagsspärr KISI, eller vädringsbeslag Fix 93.

UNDERHÅLL OCH SKÖTSEL

Vi hänvisar till Elitfönsters webbplats, där finns det utförliga skötselanvisningar från oss och våra samarbetspartners:

Gå till www.elitfonster.se, klicka på handböcker.

Allmänt om underhåll av ytbehandling

Behovet av underhåll av ytbehandling är beroende av bl a fönstrets placering i väggen, takutsprång, fönstrets orientering i olika väderstreck, byggnadens geografiska placering, klimatiska påkänningar såsom regn, sol och vind. Underhållsintervallen kan därför variera t o m för fönster i samma byggnad. För lämpliga material, såsom rengöringsmedel, täckfärg, lasyr och verktyg erhålles information från färgleverantör eller färghandel.

Observera! Tätlist mellan karm, båge och tätningsband vid isolerrutor får inte övermålas/laseras. Ev. färg eller lasyr som kommer på lister, band eller skenor ska genast torkas av. Spanjoletter, fönsterbromsar, koppelbeslag, gångjärn och övriga beslag får ej övermålas eftersom deras funktion då försämras.

Underhåll av täckmålade fönster

Täckmålade fönster ska kontrolleras årligen. Om färgen uppvisar blåsor, sprickor, flagor eller matthet ska ommålning ske enligt följande:

Utvändiga ytor

- Tvätta fönstret med mildt alkaliskt rengöringsmedel (kontrollera innehållet på förpackningen).
- Skrapa och slipa bort sprucken och löst sittande färg samt skrapa bort ev. framträngandekåda.
- Laga ev sprickor t ex i hörnfogar eller vid fönsterbleck med plastisk fogmassa.
- Grunda renskrapade ytor med alkydgrundfärg. Låt torka.
- Stryk en andra gång med oljealkydfärg. Var särskilt noggrann och stryk på flödigt vid fönstrets nedre delar, på ändträ och vid hörnfogar.

Invändiga ytor

- Normalt krävs här endast rengöring i form av tvättning med vatten och mildt rengöringsmedel.
- Vid ev. ommålning görs först en lätt slipning med fint slippapper därefter grundning med alkydfärg.
- Stryk en andra gång med alkydfärg.

Underhåll av laserade fönster

Laserade fönster ska kontrolleras och vid utsatta lägen underhållas varje år. Om utvändiga ytor visar tecken på uttorkning (t ex ytsprickor), matthet eller grånad ska ommålning ske enligt följande:

Utvändiga ytor

- Slipa ytan med fint slippapper och skrapa bort eventuellt framträngande kåda.
- Tvätta med en trasa indränkt i lacknafta.
- Laga ev sprickor t ex i hörnfogar eller vid fönsterbleck med plastisk fogmassa.
- Stryk träytorna med pigmenterad alkydlasyr med hjälp av en trasa eller pensel.

Invändiga ytor

- Normalt krävs här endast rengöring i form av tvättning med vatten och mildt rengöringsmedel.
- Vid eventuell ommålning görs först en lätt slipning med fint slippapper varefter ytan stryks med opigmenterad klarlack.

SKÖTSEL AV BESLAG OCH TÄTLISTER

För att fönster ska fungera tillfredsställande skall beslagen rengöras och smörjas minst en gång om året. Spanjolettens låskolvar, låshus och gångjärn smörjs med tunn siliconolja eller annan vattenfri olja. Tätlistor ska hållas rena och hela. Skadade lister ger luftläckage och ska bytas.

Smörjning av gångjärn

1. Öppna gångjärnets "hatt" och applicera smörjmedel direkt på insexskruven.
2. Skruva åt insexlåsningen och stäng hatten.

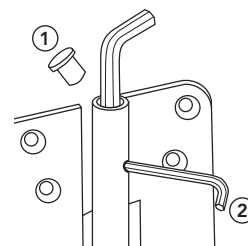

Fig 6:1

RENGÖRING AV ENERGIGLAS

Ta hänsyn till följande:

- Undvik att vidröra glasytan med fingrar eller smutsiga handskar.
- Använd flytande fönsterputsmedel, mycket vatten och mjukt luddfritt tyg eller gummiskrapa.
- Svåra fläckar kan tas bort med industrisprit eller acetone.
- Mild metallpolish kan användas för att avlägsna andra fläckar. Notera dock att medlet ska tvättas bort med industrisprit och använd därefter fönsterputsmedel.
- Använd aldrig vassa metallföremål eller stålull vid rengöringen.

SKÖTSEL AV SJÄLVRENGÖRANDE GLAS

För optimal funktion, följ nedanstående anvisning:

1. När fönstret är nyinstallerat bör glaset rengöras utvändigt enligt nedan. Låt därefter glasytan få ca en vecka på sig att aktiveras.
2. Tvätta glaset med ljummen tvålösning och mjuk trasa. Skölj med vatten och torka torrt med ren och luddfri trasa. Om fönsterskrapa används, se till att inga metalldelar kommer i kontakt med glaset!
3. Färgstänk avlägsnas med mjuk trasa och denaturerad sprit, lacknafta el.dyl.
4. Använd inte rengöringsmedel med slipverkan, rengöringskrämer eller specialprodukter.
5. Regelbunden rengöring är normalt inte nödvändig under förutsättning att regnvatten kommer åt att skölja bort smutsen. Vid längre perioder av torr väderlek; skölj glaset med slang och låt det torka naturligt.

BRUKSSKEDET

KONDENS

Kondens på fönstrets insida

Kondens på fönstrets insida uppkommer då varm och fuktig rumsluft kyls ned vid en kall glasyta och avsätts i form av imma eller vattendroppar på glaset. I ett nybyggt hus finns under lång tid kvarvarande fukt från inbyggda byggmaterial, så kallad byggfukt, som lätt ger upphov till kondens. Fukten försvinner med tiden men kan upphöra snabbare genom vädring.

Otillräcklig eller icke fungerande ventilation ger även upphov till kondens på fönster. Djupa fönsternischer och fönsterbänkar liksom täta gardinarrangemang kan hindra värmen från radiatorer att strömma upp utefter fönstret och värma glasytan. Fönsterbänkar bör därför monteras med en springa mellan fönstret och fönsterbänken, se fig 8.

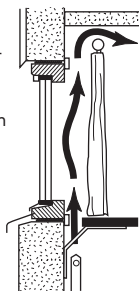

Fig 8

Risken för kondens minskar hos fönster, som monterats med glasets insida långt in mot rummet. Genom att höja rumstemperaturen minskar kondensrisken medan sänkt rumstemperatur nattetid ökar risken.

Kondens på fönstrets utsida

Under perioder av hög luftfuktighet och när temperaturskillnaderna mellan natt och dag är stora (framför allt under höst och vår) finns det risk att utvändigt kondens (imma) och i vissa fall iskristaller bildas på välisolerade fönster med begränsad sikt som följd. Det är ett naturligt fenomen som uppstår på grund av att fönstret isolerar så effektivt att nästan ingen rumsvärme läcker ut genom fönstret. Kondensen uppstår i regel på natten och försvinner under morgontimmarna när glaset efterhand värms upp utifrån.

Fig 9

Vissa platser och lägen gör fönstren mera utsatta för kondensbildning. Avsaknad av buskar och träd som skärmar av framför fönstret, inget eller litet takutsprång ovanför, placering långt ut i fasaden etc är några faktorer som kan ha betydelse. Likaså om fönstret sitter i en fuktig omgivning tex riktat ut mot ett vattendrag eller annan fuktig plats. se fig 9.

Risken för denna typ av kondens minskar alltså om glaset är avskärmat mot himlen, tex av träd eller buskar eller av markiser. Något högre rumstemperatur de nätter då risk för utvändigt kondens föreligger verkar också förebyggande. Om fönstret vid monteringen placeras så långt in i fasaden som möjligt, minskar detta också kondensrisken.

FELANMÄLAN

Transportskada eller brist/fel i leverans

Transportskada eller fel i leveransens omfattning skall anmälas enligt anvisningarna under rubriken LEVERANSMOTTAGNING, senast fyra dagar efter leverans.

Övrig felanmälan

Fel på produkten som upptäcks därefter, eller som upptäcks av annan, tex vid besiktning, skall anmälas till inköpsstället senast två månader därefter. Elitfönsters ansvar härvid är vad som framgår under rubriken GARANTI och vad som följer av lag.

GARANTI

Garantiåtagande och omfattning

För förutsättning att ovanstående anvisningar om lagring, montering, skötsel och underhåll följs lämnar Elitfönster garanti i enlighet med ABM 92, § 17 enligt följande:

”Om inte annat föreskrivs i övriga avtalshandlingar ansvarar säljaren för fel i varan som framträder inom två år från varans avlämnande. Har varan levererats till ett projekt för vilket slutbesiktning skall ske, räknas angiven tid från den dag projektet blivit godkänt. Säljaren är inte ansvarig enligt första stycket om han gör sannolikt att felet beror på en olyckshändelse eller därmed jämförlig händelse eller bristfällig lagring, hantering eller montering av varan eller på annat förhållande som kan hänföras till köparen”

Under förutsättning att ovanstående anvisningar om lagring, montering, skötsel och underhåll följs, lämnar Elitfönster dessutom 10 års garanti i Sverige på impregnerade och i fabrik ytbehandlade fönster och fönsterdörrar med isolerglas. Garantin har följande omfattning:

- Mot rötskador i produktens virkesdelar
- Mot kondens mellan glaset i isolerrutor
- På fönstrets inklusive beslagens funktion

Förlängd garanti mot röta

Elitfönster AB lämnar utöver de garantier som beskrivs ovan, 30 års garanti mot rötskador i fönstrets virkesdelar på produkter ur serierna Elit Extreme och Elit Secure.

För fönster i objekt som slutbesiktigats gäller datum för slutbesiktning. För fönster i icke slutbesiktigade byggnadsobjekt räknas denna garantitid från fakturans datum.

MILJÖSKYDD

För närmare studier av fönstrets miljöegenskaper hänvisar vi till Elitfönster byggvarudeklaration upprättade i enlighet med anvisningar från Byggsäkerhets Kretsloppsråd.

Deklarationerna kan på begäran erhållas från Elitfönster.

Vid destruktion av större mängder utranterat virke var god kontakta kommunens miljökontor.

Elitfönster AB Box 153 574 22 Vetlanda
Tel: 010-451 40 00 Fax: 010-451 40 01

Elitfönster AB 360 73 Lenhovda
Tel: 010-451 40 00 Fax: 010-451 40 02

info@elitfonster.se www.elitfonster.se

Startsida

Material

Entreprenader

Fönsterbänkar

Fönsterbänkskriterier

Monteringsanvisning

Skötselansvisning

Personal

Kontakta oss

SKÖTSELANVISNINGAR

Fönsterbänkar/Bänkskivor av natursten

Rengöring och underhåll

Marmor/Kalksten: Dammtorka med dammduk. Torka med fuktig duk, använd såpa/tvållösning som ger bra ytskydd.

Om en polerad yta etsas av sura ämnen, t.ex. fruktjuice, vin, ättika eller kolsyra kan det vara svårt att återställa den blanka ytan. Den säkraste metoden är att slipa om hela ytan maskinellt.

I vissa fall kan förbättringar göras manuellt genom att ytan slipas med vattenslippapper eller kloss med diamantkorn. Sedan används finfördelat bivax löst i lacknafta för att försöka återställa ytans glans, alternativt terpentin blandat med paraffinolja som arbetas in med mjuk duk.

Färdigblandade lösningar ofta med beteckningen "stenglans" finns på marknaden. Prova alltid först på en liten undanskymd yta!

Fläckar, se Fläckborttagning.

Granit/Skiffer: Dammtorka med dammduk. Torka med fuktig duk, använd diskmedel om så krävs. Fläckar, se Fläckborttagning.

Fläckborttagning

Stenens känslighet för fläckar varierar. De viktigaste faktorerna är stentyp

- om stenen är granit, skiffer (silikatsten) eller marmor, kalksten (karbonatsten)
- och stenens täthet. Även färg, textur, ytbearbetning och stenyttans allmänna tillstånd påverkar. Det innebär att inga absoluta regler gäller, utan fläckborttagningen får anpassas till varje situation.

Generellt: Fläckar ska tas bort snabbt för att hindra dem att sprida sig i stenmaterialet. Tränger fläcken djupt ned kan den vara mycket svår eller omöjlig att få bort. Det gäller också att vara försiktig, för att inte förvärra fläcken eller skada stenen. Man bör alltid först välja enkla metoder framför kemikalier. Grundprincipen bygger på "pastametoden", där en lösande vätska kombineras med absorberande medel.

Pastametoden innebär att det aktuella lösningsmedlet blandas med ett absorberande pulver, t.ex. krita, bentonitlera eller potatismjöl, till en pasta. Denna läggs på fläcken, som eventuellt först fuktas med lösningsmedlet. Pastan får ligga kvar tills den torkat, varefter den borstas bort och ytan tvättas med vatten. Prova först på liten yta! Vid behov upprepas behandlingen.

Som första åtgärd: Försök först suga upp fläcken med hushållspapper eller absorberande medel, bearbeta sedan med fuktig duk och vatten. Därefter används en lösning av vatten och diskmedel eller Allrent. Arbeta alltid utifrån och in mot fläckens mitt för att undvika spridning av fläcken. Används någon form av lösningsmedel så skölj noga med vatten och Allrent efteråt.

"Använd aldrig kraftfullare medel än fläckborttagningen kräver! Vid användning av lösnings- och rengöringsmedel ska skyddsföreskrifter för dessa följas. Kontakta stenleverantören vid tveksamhet om lämplig metod"

Marmor/Kalksten: Materialet är känsligt för syror och salter. Medel som

innehåller sådana ämnen ska inte användas. Dessa stentyper består av relativt mjuka mineraler och påverkas av hårda mekaniska metoder. Efter fläckborttagning får i regel ytan en avvikande färg och lyser mot omgivande sten, vilket beror på att den rengjorda ytan inte har den porfyllnad man får med regelbundet underhåll med såpa/tvål. Den rengjorda ytan behöver då mättas med såpa/tvållösning för att få samma lyster som den omgivande ytan. Vissa rengöringsmetoder kan leda till att stenens ytbeskaffenhet avviker mot den omgivande stenytan. Området kan då, med stor försiktighet, slipas med fint vattenslippapper, stålull eller nylonduk beroende på den omgivande stenens ytbeskaffenhet. Prov görs på liten yta. Därefter mättas den rengjorda ytan med såpa/tvållösning. En polerad yta är mycket svår att återställa med denna metod.

Granit och Kvartsitskiffer: Stentyperna är tåliga både vad gäller kemisk och mekanisk påverkan, vilket innebär att ett flertal medel kan användas.

Lerskiffer: Lerskiffer är mjuk och bleks lätt av mekanisk och kemisk påverkan

© Stenentreprenader i Hesselholm AB | Helsingborgsvägen 8, 281 49 HÄSSLEHOLM

Tfn: 0451-457 70 | Fax: 0451-457 96

Hemsida levererad av

Lås, nycklar och posthantering

Genom att sköta om låsen till din bostad kommer de att fungera under en lång tid. Skötselanvisningar för låscylinder och nycklar finns på nästa sida från leverantören.

Nycklar

Kontrollera de nycklar som används ofta, de slits med tiden. Om du vill beställa fler nycklar till din bostad, kontakta den som är säkerhetsansvarig i din bostadsrättsförening för information om hur du går till väga. Det är viktigt att du visar kontraktet för bostaden och legitimation så att ingen obehörig får tillgång till nycklar.

Posthantering

Posten levereras till din postbox i husets entré.

Tidningshållare

Tidningen levereras till en tidningshållare utanför din dörr.

Porttelefon och kodlås

Trapphusentréerna är försedda med porttelefon och kodlås. Läs mer under fliken "Porttelefon och kodlås".

Under de två första åren från godkänd slutbesiktning gör du i första hand en felanmälan till JM Kundservice vid fel på lås eller porttelefon. Därefter kontaktar du din styrelse direkt.

Twin Combi 4800

Rekommenderas för låssystem inom Bostadssektorn.

Användningsområde

För varierande typer av objekt inom bostadssektorn.

Egenskaper

Uppfyller fordringar enligt Svensk Standard SS 3522, klass 3.
Ingår i av försäkringsbolag godkänd låsenhet.

- Angreppsskyddad.
- Dyrk- manipulationsskyddad.

Systemcylinder

- För Absolut säkerhet integreras Twin Combi med CLIQ-teknologin eller alternativa passersystem.
- Konstruerad med två av varandra oberoende mekaniska spärrsystem för unika nycklar.
- Inom Twin Combi kan olika typer av funktionscylindrar, hänglås och cylinderformer kombineras.

Patenterad stiftcylinder.

- Utvecklat profilsortiment.
- Specialdesignad sidkodsfunktion.

Patenterad nyckel.

- För PATENTERAD nyckelkontroll.
- Nickeltestade nycklar som tillval.

Funktion

Inom Twin Combi kan olika cylinderformer kombineras ur ett brett sortiment. 4800-serien används till låssystem inom bostadssektorn. För ökad säkerhet kombineras mekaniska och elektroniska funktioner.

- För objektets lägenhetsdörrar rekommenderas funktionscylinder C10.
- Med unik mekanisk nyckel för PATENTERAD nyckelkontroll. Se Assa's säkerhetspyramid.
- För kontrollerat tillträde.
- För högfrekvent användning.
- För flexibla låssystem med alternativa mekaniska funktionscylindrar.
- För alla typer av Assa's fönster- och dörrbeslagning.

ASSA[®]

An ASSA ABLOY Group company

ASSA ABLOY

Twin Combi 4800

Sortiment

Cylindrar

- 4801 Oval dubbelcylinder.
 4802 Oval enkelcylinder, insida i DC.
 4807 Oval cylinder för skåplås etc.
 34807 Oval cylinder för spanjolett, insida.
 134807 Oval dubbelcylinder för spanjolett.
- 4811 Rund enkelcylinder.
 4812 Rund dubbelcylinder.
 4813 Rund enkelcylinder, insida i DC.
 4810 Rund C10 Cylinder, utsida.
 4820 Rund C10 Dubbelcylinder.
 4825 Dubbelcylinder för panikregel Assa 1125.
 4888 Cylinder för dörrnyckeltub.
 4818 Cylinder för väggnyckeltub.
 4880 Fönsterlås.

För IQ funktion addera en 9:a framför aktuellt katalognummer exempel: 4801 => 94801

Hänglås

Klass 2

- 48240 8 mm stålbygel, självlåsande.
 48241 8 mm stålbygel, ej självlåsande.
 48243 8 mm stålbygel, 52 mm ej självlåsande.
 48244 8 mm mäss.bygel, 52 mm ej självlåsande.
 48245 8 mm mäss.bygel, ej självlåsande.
 48246 10 mm stålbygel, ej självlåsande.
 48247 10 mm stålbygel, 51 mm ej självlåsande.

Klass 3

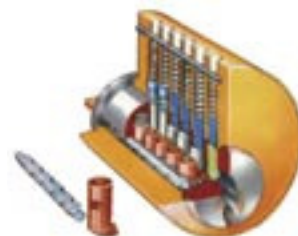
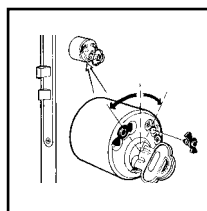
- 48341 10 mm stålbygel, ej självlåsande.

Klass 4

- 48441 13 mm stålbygel, ej självlåsande.

Så här monterar du:

Montera cylinderbehörets proppar över skruvhålen för kontrollerbar demontering. Vrid nyckeln först till "klockan halv ett" och tryck in proppen mellan skruvarna på cylinderns högra sida. Vrid sedan nyckeln till "halv tio" för montering av proppen på vänster sida.

Cylindertyper

Oval cylinderform			
Rund cylinderform			
Funktionscylindrar			
Klass 2 Klass 3 Klass 4			

Ytermått

Rund cylinderform	Industrilås
Oval cylinderform	

ASSA®

An ASSA ABLOY Group company

Eskilstuna

Box 371, 631 05 Eskilstuna
 Tfn 016-17 70 00, helpdesk 016-17 71 00
 Fax 016-17 70 86, helpdesk 016-17 73 72
www.assa.se

Stockholm

Sjöviksbacken 24
 117 43 Stockholm
 Tfn 08-449 25 80
 Fax 08-449 25 90

Göteborg

Bruksgatan 17
 414 51 Göteborg
 Tfn 031-704 40 80
 Fax 031-704 40 90

Malmö

Flintyvegatan 8A
 213 76 Malmö
 Tfn 016-17 70 00
 Fax 040-51 04 10

ASSA Evolution 400-serien

Låshus

410-50
Fallhakregellås
ASSA Evolution 410

411-50
Hakregellås
ASSA Evolution 411

Användningsområde 410

Låshus för entrédörrar, arkiv, förråd, kontorslokaler, industrier etc.

Egenskaper 410

- Dorndjupsutförande; 70, 50 eller 35 mm
- Uppfyller krav enligt Svensk Standard SS 3522, klass 3
- Ingår i av försäkringsbolag godkänd låsenhet
- Härdad och tvångsstyrd hakregel, förstärkt förregling
- Ger kopplande förband mellan dörr och karm
- Vändbar tryckesfall för alternativ dörrhängning
- Tryckesfall av härdat stål för brandklassade dörrar
- Kan erhållas med inbyggd mikrobrytare
- CE-certifierade
- Används tillsammans med ASSA säkerhetsslutbleck 1487-1, 5 och 1487-11, 13

Funktion 410

- Hakregeln låses ut och in med nyckel eller vredcylinder
- Tryckesfallen dras in med trycke
- 400-serien är utvecklad för att klara de högsta säkerhetskraven där dubbla cylindrar är en del i specifikationen.

Av den anledningen rekommenderar ASSA att inte använda vred på insidan av dörren.

Användningsområde 411

Låshus för entrédörrar, skjut- och pendeldörrar försedda med draghandtag/tryckplatta.

Egenskaper 411

- Dorndjupsutförande; 70, 50 eller 35 mm
- Uppfyller krav enligt Svensk Standard SS 3522, klass 3
- Ingår i av försäkringsbolag godkänd låsenhet
- Härdad och tvångsstyrd hakregel
- Förstärkt förregling
- Ger kopplande förband mellan dörr och karm
- Kan erhållas med inbyggs mikrobrytare
- Används tillsammans med ASSA säkerhetsslutbleck 1487-1, 5 och 1487-11, 13

Funktion 411

- Hakregeln låses ut och in med nyckel eller vredcylinder
- 400-serien är utvecklad för att klara de högsta säkerhetskraven där dubbla cylindrar är en del i specifikationen. Av den anledningen rekommenderar ASSA att inte använda vred på insidan av dörren.

ASSA®

ASSA ABLOY

ASSA ABLOY, the global leader
in door opening solutions.

ASSA Evolution 400-serien

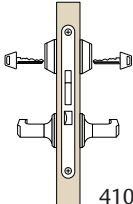
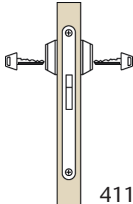
Låshus

Entré- och skalskydd

Låsenheter för entré-, skalskydds- och andra viktiga dörrar.

Uppfyller krav enligt Svensk Standard SS3522, klass 3.

Ingår i av försäkringsbolag godkänd låsenhet.

Låsenhet	Användningsområde	Funktion cylindersida	Funktion insida
ASSA 410-50 410-70 410-35	Låsenhet för entré-dörrar, arkiv, förråd, kontorslokaler, industrier etc.	Nyckelrörelsen 360° upphäver förreglingen och låser in eller ut hakregeln i låshuset. Trycket drar in fallen.	Nyckelrörelsen 360° upphäver förreglingen och låser in eller ut hakregeln i låshuset. Trycket drar in fallen.
		 410-50	
ASSA 411-50 411-70 411-35	Låsenhet för entré-dörrar, skjut- och pendeldörrar försedda med drag-handtag/tryckplatta.	Nyckelrörelsen 360° upphäver förreglingen och låser in eller ut hakregeln i låshuset.	Nyckelrörelsen 360° upphäver förreglingen och låser in eller ut hakregeln i låshuset.
		 411-50	

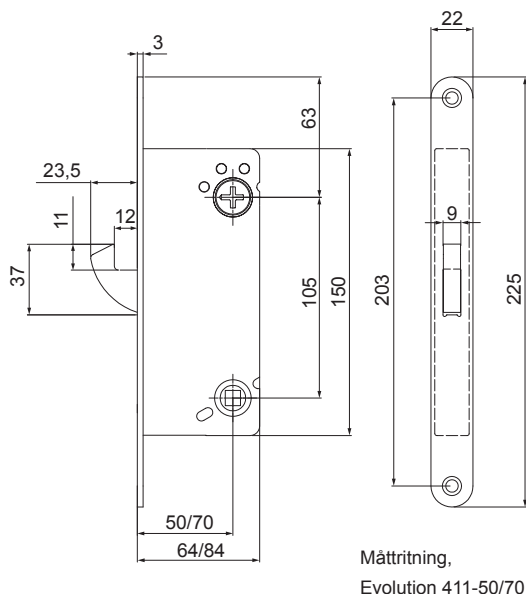
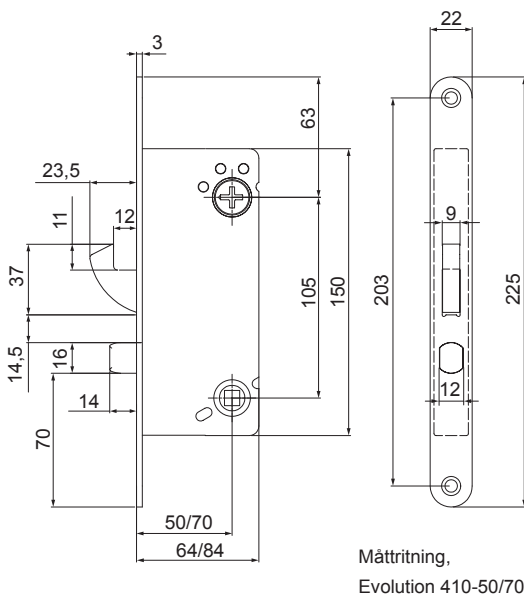
ASSA ABLOY, the global leader in door opening solutions, dedicated to satisfying end-user needs for security, safety and convenience.

ASSA AB
P.O. Box 371
SE-631 05 Eskilstuna
Sweden

phone +46 (0)16 17 70 00
fax +46 (0)16 17 72 10

Customer support:
phone +46 (0)771 640 640
fax +46 (0)16 17 73 72
e-mail: helpdesk@assa.se

www.assa.se

Underhåll dina lås

Dina lås måste, precis som annan teknisk utrustning, skötas om för att fungera väl. Här är några tips på hur du förlänger livslängden på dina lås.

Låshus/Spanjolett

Smörj låset ett par gånger om året. Återförsäljaren rekommenderar rätt typ av smörjmedel. Observera att du inte ska smörja tillhållarlåset. Se också till att dra fast alla skruvar ordentligt.

Cylinder

Smörj även låscylindern vid samma tillfällen. Använd låsspray - **inte** olja eller fett. Lås som används mycket frekvent eller är extremt väderutsatta bör smörjas oftare. En smörjning strax före vinterns ankomst är att rekommendera. Smörjningen förhindrar kondens- och isbildning. Kontrollera också de nycklar som används mycket. De slits och fungerar då sämre, och bör således bytas.

Gångjärn

Underhållsbehovet varierar med användningsfrekvens, belastning och miljö. Men kontrollera funktionen, smörj och dra fast skruvarna minst en gång per år. Lösa skruvar försämrar dörrens funktion, ökar slitaget och underlättar inbrott.

När gångjärnen används, får de en svart dammbeläggning. Beläggningen förhindras bäst med regelbundet underhåll och smörjning. Din återförsäljare vet vilket smörjmedel som är bäst för dina gångjärn.

Hänglås

Hänglås, särskilt de som sitter utomhus, bör smörjas minst två gånger om året. Applicera lättflytande smörjmedel i lås och nyckelhål, dock inte smörjmedel som innehåller grafit.

Fasaden

Den yttre miljön i ditt bostadsområde påverkas i stor utsträckning av utseendet på byggnadernas fasader. Förutom att vara en del av husets exteriör är fasaden också en viktig detalj i det klimatskal som skyddar ditt hus från yttre faktorer, såsom vatten och vind.

För att säkerställa en hög standard och rätt kvalitet arbetar vi med omfattande kvalitetssystem under byggtiden eftersom noggrannhet i utförandet är avgörande för att uppnå ett gott resultat. För att upprätthålla funktion och utseende är det av stor vikt att du som boende är varsam och inte skadar fasaden. Eftersom det är bostadsrättsföreningen som äger huset måste styrelsen godkänna all typ av håltagning (exempelvis för belysning, vädringsstång eller vägghängda blomkrukor) i fasaden.

Putsad fasad

Vi har många års god erfarenhet av putsade fasader. Fasaden har ett tätskikt som säkerställer att fukt inte kan tränga in i väggen, gör därför inte hål i putsen. Håltagning i fasaden måste alltid godkännas av styrelsen och utföras av en behörig person. Punkteras tätskiktet utan erforderlig tätning kan fuktskador uppstå.

Tegelfasad

Tegel är klassiskt fasadmaterial med robust karaktär. Det fungerar som ett vind- och regnskydd för fasaden. Håltagning i fasaden måste alltid godkännas av styrelsen. Tänk på att det finns risk för att tegelstenen spricker vid borming och att ett hål i en tegelfasad är svårt att laga på ett snyggt sätt.

Träfasad

Träpanel är ett traditionellt och beprövat fasadmaterial, det är mjukt och skapar en varm känsla. Undvik att göra hål i fasaden efter som det kan försämra träpanelens goda egenskaper. Håltagning i fasaden måste alltid godkännas av styrelsen.

Under de två första åren från godkänd slutbesiktning kontaktar du i första hand JM Kundservice om du misstänker att det uppstått en skada på fasaden. Därefter kontaktar du din styrelse direkt.

Balkong och uteplats

För att göra balkongen lite extra trevlig är det många som sätter sin personliga prägel på balkongen. Inred din balkong med eftertanke och var aktsam med husets fasad. Vill du sätta upp blomlådor så gör det på insidan av balkongräcket.

Markiser

Om du vill sätta upp en markis ska den passa till huset och du behöver godkännande av bostadsrättsföreningens styrelse. Styrelsen har tillsammans med arkitekten tagit fram kulör och utformning på markiser i din förening.

Din styrelse har beslutat att följa arkitektens val av markiser och balkonginklädnad:

Fabrikat: Sandatex

Färg: 407/926 (NCS S 4005-Y50R)

Tala med din styrelse som kan ge dig råd och anvisningar vart det är förberett för infästning av markisen. Anlita en behörig montör.

Inglasning av balkong

För att få glasa in en balkong krävs bygglov från kommunen och godkännande från bostadsrättsföreningens styrelse.

Uteplats

Om du har lägenhet i markplan ansvarar du själv för att sköta om växter och markbeläggning på uteplatsen. Kontakta din styrelse om du har några frågor.

Leverantörsregister

Här finns en förteckning över leverantörer till produkter i din bostad. En fullständig förteckning över de produkter som används vid byggandet av huset finns hos din styrelse.

Produkter	Leverantör
Badrumsinredning	Svedbergs www.svedbergs.se Ido http://www.ido.se/ Dryson http://www.dryson.se/
Balkongräcken	Weland Aluminium http://www.welandalumi.se/
Blandare	FM Mattsson www.fmmattsson.se Mora aramturer http://www.moraarmatur.se/
Brandvarnare	Marelco www.marelcovinga.se
Dörrar	Swedoor www.swedoor.se
Golvbrunn	Purus Group www.purus.se
Fönster och balkongdörrar	Elitfönster AB www.elit.se
Fönsterbänkar	Stenentreprenad i Hesselholm www.stenentreprenader.se
Kakel och klinkerplattor	Höganäs kakel www.cchoganas.se
Kökssnickerier och garderober	Myresjökök www.myresjokok.se
Lås	Swesafe www.swesafe.se
Parkettgolv	Tarkett Sverige AB www.tarkett-floors.com
Radiatorfilter	Acticon AB www.acticon.se
Skjutdörrsgarderober	Elfa Lumi AB www.lumi.se
Spiskfläkt	Franke AB www.franke.se

Tapeter

Boråstapet www.borastapeter.se

Eco Tapeter AB www.eco.se

Flügger Färg www.flugger.se

Vitvaror

BSH Hushållsapparater AB www.bosch-hushall.com

Siemens <http://www.siemens-home.se/>

JM Kundservice, felanmälan under de två första åren från godkänd slutbesiktning

Vem som ska ta emot din felanmälan beror på vilken typ av fel som uppstått. Om något inträffar på funktioner i din bostad kan du under garantitiden kontakta JM Kundservice. Uppge alltid vad felet är samt namn, adress och telefon när du felanmäler. Efter de två första åren från godkänd slutbesiktning kontaktar du din styrelse direkt.

Vitvaror

Vid fel på vitvaror i bostaden kontakta din vitvaruleverantör direkt, BHS Hushållsapparater på telefon 08-734 13 10. Uppge alltid vad felet är samt namn, adress, telefon, produktnummer och FD-nummer.

Tv, telefoni och dator

Om du får problem med TV-, telefon- eller Internetanslutning se instruktion under fliken "Tv, telefoni och dator".

Hiss

Vid fel på hissen, kontakta leverantören Kone direkt på telefon 08-752 35 00.

JM Kundservice

Tel. 020-731 731

E-mail: kundservice@jm.se

Öppettider: Mån-Fre 07.00-16.00 (Lunchstängt 11.30-12.30)

Felanmälan efter kontorstid, dvs efter 16.00 på vardagar samt helger.

Vid akuta jourfall kopplas samtalet vidare till larmcentral, 08-657 64 00. Detta bör undvikas och ska endast ske:

- Vid fel eller haveri där det finns risk för följdskador (exempelvis vid vattenläckage).
- Vid andra brådskande fall, exempelvis om värmeanläggningen inte fungerar vintertid.

Kontakt på JM

Bostadsrättsförvaltare: Gerty Pettersson – Telefonnummer 018-66 03 63

Teknisk förvaltning: Hans Nohlden – Telefonnummer 018-66 03 54

OBS!

Jour uttryckning för icke akuta fel, debiteras den som anmält felet. Om du själv orsakat felet (t.ex. stopp i avloppet) blir du betalningsskyldig.